

The image features a stack of several books with a textured cover, possibly leather or cloth, and a dark pen resting on top. The books are arranged diagonally from the top left to the bottom right. The background is split into two main colors: a teal color on the left and a grey color on the right. The text is centered in a white box with a thin teal border.

ДОКТРИНИ
ЄВАНГЕЛІЇ
ПОСІБНИК УЧИТЕЛЯ

КУРС "РЕЛІГІЯ 430 І 431"

ДОКТРИНИ ЄВАНГЕЛІЇ ПОСІБНИК УЧИТЕЛЯ

Курс “Релігія 430 і 431”

Підготовлено Церковною системою освіти
Видано Церквою Ісуса Христа Святих Останніх Днів
Солт-Лейк-Сіті, шт. Юта

Переклад цього видання було рекомендовано для використання в системі внутрішньоцерковного навчання релігії та релігійного виховання послідовників Церкви Ісуса Христа Святих останніх днів. Назване навчання не є освітнянською діяльністю і може бути покладене на кожного гідного члена Церкви. Наявність в перекладі термінів («вчитель», «студент», «інститут», «семінарія» і т.п.) обумовлена необхідністю збереження цілісності оригіналу.

© 1987, 2000 by Intellectual Reserve, Inc.
Усі права застережено.
Printed in Germany.

Текст англійською мовою затверджено: 6/00
Затверджено на переклад: 6/00.
Назва оригіналу: *Doctrines of the Gospel Teacher Manual: Religion 430 and 431.*
Ukrainian.

Зміст

Вступ	v	Розділ 21	Передвисвячення завітного Ізраїля і його обов'язків	65	
Розділ 1	Божественна істина	1	Розділ 22	Відступництво	67
Розділ 2	Одкровення: дорога до істини	3	Розділ 23	Відновлення євангелії в розподіл повноти часів	71
Розділ 3	Бог, Вічний Батько	7	Розділ 24	Розсіяння і збирання Ізраїля	73
Розділ 4	Ісус Христос, Син Божий	9	Розділ 25	Священство: чим воно є і як воно діє	77
Розділ 5	Святий Дух	11	Розділ 26	Клятва і завіт священства	79
Розділ 6	Наше доземне життя	13	Розділ 27	Закон Суботнього дня	83
Розділ 7	Сотворіння	15	Розділ 28	Целестіальний шлюб	85
Розділ 8	Падіння	19	Розділ 29	Важливість сім'ї	89
Розділ 9	Спокута Ісуса Христа	23	Розділ 30	Смерть і світ духів після смерті	93
Розділ 10	Мета життя на землі	27	Розділ 31	Викуплення мертвих	99
Розділ 11	Воля людини	31	Розділ 32	Воскресіння і Суд	103
Розділ 12	Молитва і піст	33	Розділ 33	Царства слави і загибелі	107
Розділ 13	Віра—це сила, зосереджена на Христі	37	Розділ 34	Ознаки часів	111
Розділ 14	Покаяння	39	Розділ 35	Падіння Вавилону і встановлення Сіону	113
Розділ 15	Завіт хрищення	43	Розділ 36	Друге пришествя Господа	117
Розділ 16	Дар Святого Духа	45	Розділ 37	Тисячоліття і прославлення землі	119
Розділ 17	Послух—небесний закон	49	Бібліографія	121	
Розділ 18	Духовне переродження: істинне навернення	53			
Розділ 19	Вічне життя	57			
Розділ 20	Причастя—обряд на спомин про Ісуса	61			

Вступ

В курсі “Доктрини євангелії” студенти будуть вивчати принципи і вчення євангелії, як їх було відкрито в Головних трудах. Основним матеріалом є Писання. Путівник студента є дороговказом для індивідуального вивчення Писань і містить основні матеріали для проведення обговорення у класі.

ЯК КОРИСТУВАТИСЯ ПУТІВНИКОМ СТУДЕНТА

Перед підготовкою до уроку вивчіть матеріал, що міститься в путівнику студента. Кожен розділ у путівнику студента складається з двох рубрик: “Доктринальні принципи” і “Цитати”. Кожна тема з рубрики “Доктринальні принципи” поділяється на кілька пунктів, які, у свою чергу, містять конкретні висловлювання і посилання на Писання, взаємопов’язані логічно і послідовно. До другої рубрики кожного розділу—“Цитати”—входять коментарі пророків і апостолів цього розподілу.

ВИКОРИСТАННЯ ПУТІВНИКА ВЧИТЕЛЯ

Цей путівник містить багато ідей для вчителя, якими ви можете скористатися, пристосувати для своїх потреб або взяти за основу під час підготовки до уроку. Кожен розділ містить більше ідей, ніж ви зможете викласти, тож не намагайтеся виконувати всі пропозиції дослівно. Щоб досягнути кращих результатів, прочитайте кожен розділ путівника студента, звертаючи увагу на поняття, які ви хочете пояснити і виділити під час уроку. Після цього прочитайте відповідний розділ у путівнику вчителя. Використовуйте лише ті ідеї та методи ведення уроку, які найкраще підійдуть вам і вашим учням. Пропозиції в путівнику вчителя можуть наштовхнути вас на нові ідеї, що краще спрацюють у вашому класі. Однак, пристосовуючи урок, не відхиляйтеся від основних учень, що містяться в путівнику студента, обговорюючи здогадки або теми, що не матимуть вічної цінності для студентів.

Вступ. Перша рубрика в кожному розділі путівника вчителя—“Вступ”—містить одну або дві ідеї щодо того, як розпочати урок таким чином, щоб спонукати студентів до вивчення доктринальних питань. Ви маєте витратити не більше 5–7 хвилин на кожному уроці для вті-

лення ідей з цієї рубрики. Не допускайте, щоб мотиваційна частина уроку забирала необхідний час для викладання основних учень кожного розділу.

Ідеї для навчання. Другою і найдовшою рубрикою кожного розділу є “Ідеї для навчання”. Ця рубрика відповідає основним учням відповідного розділу путівника студента. Виберіть і пристосуйте методи та ідеї, запропоновані у цій рубриці, коли викладатимете вчення.

Завершення. Третя й остання рубрика кожного розділу—“Завершення”—містить невеличкі пропозиції щодо того, як успішно завершити урок. Ці пропозиції часто включають ідеї щодо того, як допомогти студентам застосовувати конкретні євангельські принципи у своєму житті.

Ілюстрації для дошки. У кінці деяких розділів є ілюстрації для дошки, які ви можете використовувати як супровідний наочний матеріал, що пояснюватиме написане вами на дошці. Або ви можете роздруковувати ці матеріали чи показувати їх за допомогою діапроектора. Деякі з матеріалів для дошки можна використати для виготовлення роздаткового матеріалу для студентів.

ЯК РОЗПОДІЛИТИ ЦЕЙ КУРС НА СЕМЕСТР АБО ЧВЕРТІ

“Доктрини євангелії”—це курс, який легко розподілити на семестр або на чверті. Якщо ви навчаєтеся за семестровою системою, то рекомендуємо вам такий розподіл матеріалу:

Перший семестр: Курс “Релігія 430”. Розділи 1–20.

Другий семестр: Курс “Релігія 431”. Розділи 21–37.

Якщо навчальний курс поділено на чверті, то рекомендуємо такий план:

Перша чверть: Курс “Релігія 430”. Розділи 1–12.

Друга чверть: Курс “Релігія 431”. Розділи 13–24.

Третя чверть: Курс “Релігія 432”. Розділи 25–37.

Розподіл курсу за обома системами передбачає час на контрольні опитування і дозволяє вам бути гнучким, викладаючи певні розділи протягом двох або й більше уроків.

Вступ

■ Розпочніть урок, заспівавши разом зі студентами гімн “О Істино” (*Гімни*, №166). Зазначте, що автор Джон Жак написав слова до гімну як вірш під назвою “Істина”. Його було включено до Британського місіонерського буклету *Дорогоцінна Перлина*, виданого в Ліверпулі в 1851 р. Вірш було покладено на музику композитором Еллен Ноулз Меллінг, наведеною з Шотландії, яку навчав старійшина Жак.

Розповідаючи про історію створення гімну, прочитайте його слова й обговоріть зі студентами їхнє значення.

■ Приготуйте копії послання Першого Президентства, написаного Спенсером В. Кімболом. “Прагніть знання, саме навчанням, а також вірою” (*Ensign*, Sept. 1983, pp. 3–6), де наголошується на тому, як важливо прагнути віри і застосовувати її. Роздайте по копії статті кожному студентові і призначте студентів, які прочитають її разом з тим, що міститься в рубриці “Доктринальні принципи” на с. 2 путівника студента. Дайте завдання студентам підготуватися до обговорення того, що вони прочитають, у класі.

■ Коли Ісуса привели до Пилата, Він сказав: “Я... на те прийшов у світ, щоб засвідчити правду. І кожен, хто з правди, той чує Мій голос” (Іван 18:37). Пилат поставив запитання, яке ставлять в усі віки: “Що є правда?” (Іван 18:38). Запитайте студентів, як би вони відповіли Пилатові. Що є правда?

Ідеї для навчання

А. Божественна істина—це абсолютна реальність.

■ Пилат запитав: “Що є правда?” Краще було б поставити запитання таким чином: “Хто є правдою?” і “Хто є джерелом правди?” Ісус сказав: “Я—дорога, і правда, і життя. До Отця не приходять ніхто, якщо не через Мене” (Іван 14:6). Ісус Христос є уособленням правди і втіленням усієї істини (див. 3 Нефій 15:9). Усе в цьому світі, що є правдою, походить з божественного джерела, і цим джерелом є Ісус Христос.

■ Яке визначення істини міститься в Писаннях? Попросіть студентів порівняти Учення і Завіти 93:24 з Кн. Якова 4:13. (Істина це знання про те, що було в минулому, те, що є зараз, і що буде в майбутньому. Істина—це те, що витримує

перевірку часом). Як слово *дійсно* у Кн. Якова 4:13 поглиблює визначення істини? Обговоріть висловлювання старійшини Ніла А. Максвелла в рубриці “Цитати” пункт А на сторінці 2 путівника студента стосовно основних істин, які *дійсно* мають значення. Чому істини, відзначені старійшиною Максвеллом, *дійсно* важливі?

■ У чому полягає різниця між абсолютною істиною та відносною істиною? (Див. “Цитати”, пункт А на сс. 2–3 путівника студента). Попрошіть студентів навести приклади до кожного випадку.

■ Прочитайте і обговоріть Алма 7:20. Свідчіть, що абсолютні істини це такі вічні й незмінні істини, які відкрив Бог.

Б. Усією божественною істиною володіє Бог, і Він передає її Своїм дітям.

■ Чи були пророки єдиними, хто дізнався про істину й розповідав про неї? Прочитайте висловлювання Президента Джозефа Ф. Сміта і Президента Бригама Янга в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 3 путівника студента. Батько, Син і Святий Дух є основою всієї істини, і вся істина, відкрита будь-ким—філософами, вченими, винахідниками і реформаторами—прийшла з того джерела. Однак зазначте, що, хоча й багато людей шукали істину й відкривали її, не всі навчали істині. Кожен з нас має покладатися на Святого Духа, щоб визначити, чи є вчення істинним і чи приходять воно з джерела всієї істини. Для кожного з нас мірилом будь-яких мирських учень мають бути Головні труди. Обговоріть посилення на Писання в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Б на с. 2 путівника студента.

■ Чи має цінність здобуття знань з мирських джерел? Прочитайте висловлювання Президента Кімбола в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 3 путівника студента. Наголосіть, що світські істини не приносять спасіння і не відкривають двері в цілестіальне царство. Вони є цінними лише тоді, коли ми на перше місце ставимо абсолютні істини. Таким чином ми можемо використовувати всю істину—абсолютну і відносну,—щоб благословляти себе й інших.

■ Обговоріть Учення і Завіти 88:77–99. Переахуйте на дошці кілька світських галузей знання, які згадує Господь у вірші 79. Серед них: астрономія, географія, історія, політологія, мови та міжнародні стосунки. Чому ці предмети “доцільно” для нас зрозуміти? (в. 78). Прочитайте вірші 80–81, пояснюючи студентам, що вивчення світських наук краще готує

нас до праці в Божому царстві й проповідування євангелії людям землі.

Кожен з нас має відповідальність достатньо навчатися, щоб краще служити Господу. Як писав старійшина Джон А. Уїдтсоу: “Бог не вимагає, щоб усі Його служителі стали лікарями, чи професорами, чи навіть наполегливо вивчали ці предмети, але Він сподівається, що вони матимуть достатні знання в цих галузях, щоб бути здатними звеличувати свої покликання, будучи Його послами у світі” (*Priesthood and Church Government*, р. 56).

В. Вірність відкритій істині приносить великі благословення і, зрештою, спасіння.

- Чому ми повинні докладати зусиль, здобуваючи знання й істину? Скористайтеся посиланнями на Писання в рубриці “Доктринальні принципи” на с. 2 путівника студента та цитатами в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 3 путівника студента, щоб обговорити переваги здобуття знань та істини.
- Прочитайте Учення і Завіти 93:26–28. Що ми повинні робити, перш ніж отримаємо повноту істини? (Виконувати заповіді Божі). Прочитайте вірші 39–40. Як від нас забирається світло та істина? (Сатана забирає від нас світло та істину, коли ми не виконуємо заповідей Божих). Згадайте, що ці вірші наголошують на важливості виховання дітей у світлі та істині.

Завершення

Закликайте студентів прагнути до істини й знання щодня протягом усього життя. Надто багато святих останніх днів задоволені тим, що вже знають і перестають шукати життєдайну істину й знання. Згодом вони можуть втратити шанс отримати вічне життя. Президент Кімбол дав таке завдання святым:

“Щоб навчатися, ми повинні робити більше, ніж просити Господа. Підготовка має передувати натхненню; перш ніж збереш урожай, потрібно докласти зусиль. Ми повинні бути вдумливими, працьовитими, терплячими, обізнаними...”

Господь заохочує нас, святих останніх днів, як народ, здобувати більші знання про Бога, а також глибше вивчати земні науки. Надто багато з нас витрачають дуже багато часу на телевизор або звички чи діяльність, що не розвивають нас або не благословляють інших. Ми повинні піднятися вище, щоб бачити, що можемо зробити зі своїм життям! Святі останніх днів повинні бути тим народом, який має найбільше бажання здобути істину, дану через одкровення, і світські науки” (“ ‘Seek Learning, Even by Study and Also by Faith,’ ” pp. 5–6).

Одкровення: дорога до істини

Розділ 2

Вступ

Обговоріть зі студентами Учення і Завіти 88:67–68 та висловлювання Джозефа Сміта про одкровення в рубриці “Цитати” путівника студента, пункт А на с. 5.

Ідеї для навчання

А. Бог відкриває своїм дітям істину через одкровення.

■ Напишіть на дошці текст з 1 Коринтянам 2:9–11 і попросіть студентів його прочитати. Обговоріть, як ми здобуємо знання про божественні істини, і яку роль відіграють розмірковування в пошуках Божої істини. Принцип, який засвоїв Олівер Каудері—спочатку навчатись, а потім запитати в Господа (див. УЗ 8:1–3; 9:7–9),—може зробити обговорення більш змістовним.

■ Попросіть студентів мовчки прочитати Алма 29:8, де пояснюється всеосяжність Божої любові та його бажання відкрити істину. Попросіть студентів прокоментувати значення цього вірша. Прочитайте один або обидва подані нижче висловлювання брата Чарльза В. Пенроуза і старійшини Орсона Ф. Уїтні про одкровення:

“У давні часи Бог давав натхнення не лише тим, хто писав Юдейські Писання. Бог дозволив, щоб Його Дух, який є світлом істини і який виявляє істину, було до певної міри пролито на всіх мешканців землі. ... Всі люди будь-якого віку, всіх рас і народів, які прагнуть до Бога з чесним серцем у палкій молитві, бажаючи пізнати істину і навчитися від Бога, будуть просвітлені Ним. Були натхненні барди, мудреці й поети, які передавали слова істини, слова натхнення, отримані від Бога. І багато з того, що ці люди писали, потрапило до літописів і дійшло до наступних поколінь, а уривки їх можна знайти серед усіх народів та країн... Його Дух до певної міри просвітлював людство в усі віки, бо Дух Господа, який просвітлює людське розуміння,—це той Дух, яким ми живемо. Це—Дух світла. Це—Дух життя... Цей Дух не дано лише якійсь одній расі людей або лише якійсь одній країні, одному епосу чи поколінню, але він є всеосяжним. Саме завдяки йому ми живемо, рухаємося й існуємо. Це—істинне світло, що просвітлює кожну людину, яка приходить у світ”. (Penrose, in *Journal of Discourses*, 23:346.)

“[Бог] використовує не лише цей завітний народ, але також і інші народи, щоб здійснити роботу—надзвичайно важливу, величну і, загалом, надто важку для цієї невеличкої жменьки Святих, щоб вони могли виконати її самостійно...

Протягом усіх століть чоловіки, які мали повноваження святого священства—патріархи, пророки, апостоли та інші, діяли в ім'я Господа, виконуючи те, що від них вимагалось. Але, крім них, Всемогутній послав хороших і величних чоловіків серед багатьох народів, які не мали священства, але мали глибоке мислення, велику мудрість і бажання сприяти духовному піднесенню ближніх, щоб нести якщо не повноту євангелії, то хоча б ту частку істини, яку вони були здатні отримати й мудро використовувати. Такими чоловіками були Конфуцій, китайський філософ; Заратустра, перський мудрець; Гаутама або Будда у індусів; Сократ і Платон у греків. Усі вони мали частку світла, яке повсюди поширювалося, і про всіх них ми чули у наш час. Певною мірою вони також були служителями Господа, і їх було послано до тих язичницьких народів, щоб вони принесли частку істини, призначену для них мудрим Провидінням.

...Ці чоловіки з самого початку були допоміжним засобом для здійснення Господньої роботи. Вони були потужною додатковою силою в руках Всемогутнього Бога у досягненні Його цілей, свідомо або підсвідомо”. (Whitney, in *Conference Report*, Apr. 1921, pp. 32–33).

Б. Бог відкриває істину багатьма способами.

■ Скористайтеся ілюстрацією для дошки 1, щоб проілюструвати способи або методи отримання одкровення. Попросіть студентів назвати способи, за допомогою яких Бог відкриває істину своїм дітям. Наведіть студентам кілька прикладів з Писань, де показано, як Бог використовує кожен зі способів дати одкровення.

■ Молоді люди часто вважають, що свідчення про євангелію можна отримати лише у вигляді вражаючого чуда, видіння або почутого голосу з небес. Попросіть студентів назвати основний спосіб, яким Господь відкриває істину. (Натхнення). Обговоріть наступне висловлювання, в якому Президент Спенсер В. Кімбол закликає нас прислухатися до постійного особистого одкровення, що не приходить до нас якимось надзвичайним чином:

“Палаючий кущ, димляча гора, простирадло з чотириногими тваринами, Кумора,

Кертленд—усе це реальність, але вони—виняток. Велика кількість одкровенень була отримана Мойсеєм, і Джозефом, і сучасними пророками не таким надзвичайним чином, а шляхом глибокого відчуття, без видовища й чар і без вражаючих подій.

Очікуючи чогось надзвичайного, багато людей можуть взагалі пропустити постійний потік одкровенень” (In Conference Report, Munich Germany Area Conference 1973, p. 77.)

Ви можете скористатися історіями з Писань, щоб показати, що одкровення може прийти шляхом спокійного відчуття в розумі й нашіптування Духа. Два прекрасні приклади—це зустріч Іллі з Господом на горі Хорив (див. 1 Царів 19:4–12) та історія про те, як Нефія вів Дух, коли той ішов за пластинами з латуні (див. 1 Нефій 4:6).

Часто отриманню одкровення про істину сприяє вивчення Писань і розмірковування над ними.

В. Ми повинні бути гідними, щоб отримувати одкровення.

- Виберіть кілька уривків з Писань у рубриці “Доктринальні принципи” на с. 4 путівника

студента, щоб показати, як людина може підготуватися до отримання особистого одкровення. Прочитайте і обговоріть висловлювання Джозефа Сміта на с. 5 путівника студента. Наголосіть на тих словах, якими пророк описує процес пізнання того, що від Бога: “час”, “досвід”, “обережні, глибокі й урочисті думки”.

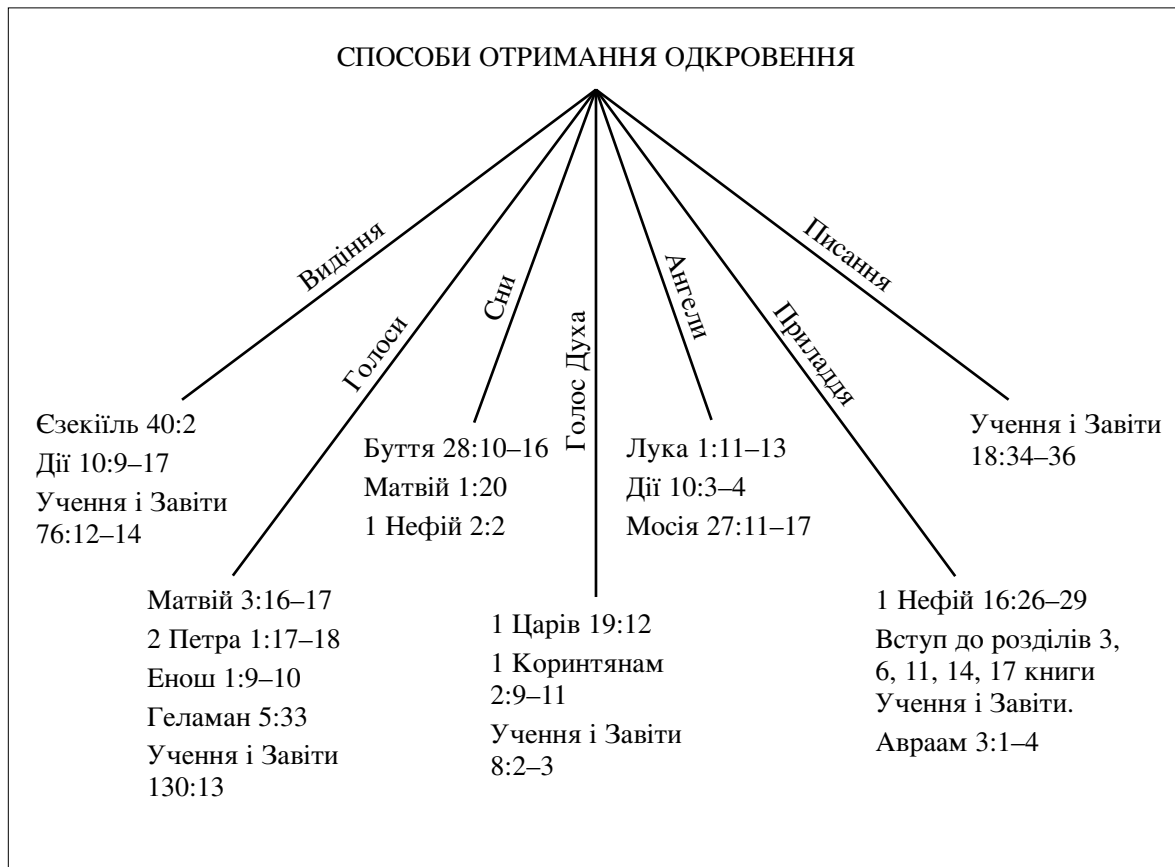
Проаналізуйте зі студентами сказане апостолом Павлом у 1 Коринтянам 2:9–16. Наголосіть, що:

1. Ми маємо любити Бога.
2. Те, що від Бога, стає відомим через Духа Божого.
3. Тілесна людина не може отримати того, що від Бога.

Завершення

Прочитайте Учення і Завіти 76:10 і зазначте, що цей уривок з Писань стосується кожного члена Церкви. Запрошуйте студентів невинно навчатися й молитися в пошуках істини, щоб вони могли мати Дух Божий, який є Духом одкровення.

Ілюстрація для дошки 1

Вступ

■ Напишіть на дошці текст, що міститься в Євангелії від Івана 17:3, й обговоріть його разом зі студентами. Наголосіть, що вічне життя полягає в пізнанні Бога і Його Сина Ісуса Христа. Це пізнання включає не лише вміння вести інтелектуальну розмову про різні аспекти божественної природи Бога. Це також означає, що необхідно розвивати з Ним стосунки. Як те, наскільки ми знаємо когось, впливає на якість наших стосунків з цією людиною? Як те, що ми знаємо Бога, поглиблює наші стосунки з Ним? Поясніть, що у цьому розділі викладено істину про природу Бога, а це допоможе нам досягнути однієї зі складових вічного життя.

■ Наші знання про Бога лежать у межах того, що Він вирішив сказати нам через Своїх пророків. Перше видіння пророка Джозефа Сміта у 1820 р. (див. Джозеф Сміт—Історія 1:11–20) і славнозвісний виступ пророка на похороні Кінга Фоллета, з яким він звернувся незадовго до своєї трагічної смерті в 1844 р., є важливими доктринальними вченнями про природу Бога. З початку свого служіння до його кінця пророк ділився своїм зростаючим розумінням особистості Небесного Батька. Перше видіння навчає нас, що:

1. Бог та Ісус Христос мають прославлені тіла.
2. Батько і Син—це дві окремі істоти.
3. Батько головує і діє через Сина.

У виступі на похороні Кінга Фоллета Джозеф Сміт проголосив, що перший принцип євангелії полягає в знанні природи Бога. Джозеф навчав, що Бог “був колись людиною, як і ми; так, Сам Бог, Який є Батьком усіх нас, перебував на землі, так само як і Сам Ісус Христос” (*Teachings*, р. 346; або рубрика “Цитати”, пункт Б на сс. 7–8 путівника студентів). Двадцятичотирирічне служіння Джозефа Сміта супроводжувалося неперервним одкровенням про природу Бога.

Старійшина Джеймс Е. Фауст дав поглиблене пояснення стосовно природи Бога.

Ідеї для навчання

А. Існування Бога—це реальність.

■ На основі діалогу між Алмою і антихристом Коригором обговоріть докази реальності Бога (див. Алма 30:37–52). У цьому діалозі Коригор переходить від атеїзму (див. в. 38) до

агностицизму (див. в. 48) і згодом до визнання свого гріха та зізнання, що він “завжди знав, що Бог є” (в. 52).

Алма коротко і чудово висловив свою позицію, проголосивши, що “свідчення всіх цих твоїх братів, а також усіх святих пророків” і “писання” вказують на реальність Бога (Алма 30:44). Зауважте, що пророки не відчували потреби обговорювати ні існування, ні реальність Бога. Натомість вони сміливо свідчили про своє особисте спілкування з Ним.

Алма додав, що сама земля є свідченням про Верховного Творця (див. Алма 30:44). Яким чином Всесвіт і вся природа підтверджують існування Бога? (Див. рубрику “Цитати”, пункт А на с. 7 путівника студента).

Б. Бог—це батько всього людства.

■ Зазначте, що *Елогим*—це ім’я і титул, який ми часто використовуємо, щоб називати Бога Батька. Прочитайте пояснення Першого Президентства (“The Father and the Son: A Doctrinal Exposition by the First Presidency and the Twelve,” in James E. Talmage, *The Articles of Faith*, р. 466) і Президента Бригама Янга (*Discourses of Brigham Young*, р. 50) в рубриці “Цитати”, пункт Б, с. 7 путівника студента. Вкажіть, що ще одним іменем-титулом Батька є *Людина Святості* (див. Мойсей 7:35).

■ Ісус наголошував, що Бог є Батьком. Коли учні просили, щоб Він їх навчив молитися, Він навчив їх, як почати, промовляючи: “Отче наш, що єси на небесах!” (Матвій 6:9). Після смерті й воскресіння Спаситель пояснив Марії Магдалині, що Йому ще потрібно зійти до “Свого Отця й Отця вашого, і до Бога Мого й Бога вашого!” (Іван 20:17).

Ми—духовні діти нашого Небесного Батька. Ми є Його справжніми нащадками. Розвивайте цю ідею, використовуючи уривки з Писань, вказані у рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Б на с. 6 путівника студента, а також висловлювання з рубрики “Цитати”, пункт Б на сс. 7–8 путівника студента. Вкажіть, що твердження з Писань про те, що ми створені на образ Божий, підтверджує те, що ми діти Бога в буквальному розумінні цього слова. Прочитайте твердження Президента Спенсера В. Кімбола на с. 8 путівника студента.

■ Обговоріть висловлювання пророка Джозефа Сміта в рубриці “Цитати”, пункт Б на сс. 7–8 путівника студента: “Бог Сам колись був таким, якими ми є зараз, а тепер Він—піднесена особа”. Чого навчає промова на похороні Кінга

Фоллета стосовно природи Бога? Чи навчає вона тому, що Бог продовжує розвиватися протягом усієї вічності? Якщо так, *у чому* Бог розвивається? Поставте учням такі запитання:

1. Чи розвивається Бог у своїх якостях і рисах? (Ні. Він у цьому досконалий. Див. Матвій 5:48; Алма 7:20).

2. Чи розвивається Бог у знанні, світлі та істині? (Ні. Він має повноту знання, світла та істини. Див. УЗ 66:12; 2 Нефій 2:24).

3. Чи розвивається Бог у силі чи здібностях виконувати Свою роботу? (Ні. Він володіє всією силою, проте не буде порушувати вічний закон або свободу волі людини. Див. Алма 26:35; Лука 1:37; 1 Нефій 7:12; Мосія 4:9).

Однак Бог все ж таки розвивається. Щоб дослідити природу Божественного розвитку, прочитайте висловлювання пророка Джозефа Сміта на с. 8 путівника студента.

В. Бог є досконалим у зовнішньому вигляді, рисах і якостях.

■ Напишіть на дошці наступні твердження, щоб проілюструвати природу вдосконалення Бога. Поясніть, що наявність цих знань про Бога дає нам можливість довіряти Йому і слухатися Його.

ПРИРОДА ДОСКОНАЛОСТІ БОГА

1. Бог—це воскресла піднесена істота з плоти й кісток.

2. Бог володіє всіма досконалими якостями. Він досконало добрий, правдивий, чесний і моральний.

3. Бог має повноту знання, світла та істини. Він знає все: Він—всевідаючий.

4. Бог має владу, в основі якої лежить знання. Він—всемогутній.

ЯКОСТІ, ЗДІБНОСТІ Й ДОСКОНАЛИСТЬ БОГА

1. Бог—створив і підтримує усе.

2. Бог—милостивий і великий, повільний на гнів і щедрий на доброту.

3. Бог—послідовний і незмінний.

4. Бог не обманює. Він є Богом істини.

5. Бог не дивиться на обличчя.

6. Бог—це Бог любові, знання, сили, справедливості й розсудливості.

Завершення

Щоб пізнати Бога, ми повинні зрозуміти Його істинну природу, ким Він є та Його якості, які Він виявляє Своїм дітям протягом століть. Однак саме по собі це знання може стати по своїй природі надто інтелектуальним. Якщо ми хочемо пізнати Бога, то повинні прийняти той факт, що Він—наш батько, і розвивати з Ним стосунки, реагуючи на Його пораду і любов. Запрошуйте студентів розвивати почуття глибокої любові до Небесного Батька.

Вступ

У цьому розділі буде обговорюватись особистість Ісуса Христа і Його роль у Божестві. В інших розділах більш повно буде розглядатися Його спокута і Його роль у Сотворінні, Воскресінні, причасті Господньої вечері та Другому пришестві.

■ Напишіть на дошці такі посилання на Писання: Іван 14:6; 1 Петра 2:21; 3 Нефій 18:16; 3 Нефій 27:21. Попросіть студентів прочитати кожен з уривків і визначити, що їх поєднує, а саме—досконалий приклад Ісуса Христа. Зазначте, що шлях до вічного життя—це той шлях, яким ішов Спаситель. Ми повинні пізнати Його, і завдяки цьому ми пізнаємо шлях, який веде до вічного життя.

■ Прочитайте і коротко обговоріть хвилююче свідчення Президента Спенсера В. Кімбола про Ісуса Христа:

“Якщо ми хочемо мати справжній успіх—ось наш вірець. Усі благородні, досконалі й прекрасні якості, що поєднують зрілість, силу і сміливість, можна побачити в цій особі. Коли великий розлючений, озброєний до зубів натовп прийшов його арештувати, він сміливо вийшов до них і сказав: “Кого ви шукаєте?”

Здивовані зловмисники пробурмотіли Його ім'я: “Ісуса Назарянина”.

“Це Я”,—відповів Ісус Назарянин гордо і сміливо, а також владно, бо солдати “подалися назад і на землю попадали...”

Він знову запитав їх: “Кого ви шукаєте?” І коли вони знову назвали Його ім'я, Він сказав: “Я казав вам, що це Я... Отож, як Мене ви шукаєте, то дайте оцим [учням] відійти”. (Іван 18:4–8).

Можливо, найважливіше, що я можу сказати про Ісуса Христа, і більш важливе за те, що вже сказав, це те, що Він—живий. Він дійсно уособлює всі ті чесноти і якості, про які нам розповідають Писання. Якщо ми зрозуміємо це, то зрозуміємо основну істину про людину і Всесвіт. Якщо ми не сприймемо цю істину і цю реальність, тоді ми не будемо мати незмінних принципів або вищих істин, що допоможуть прожити у щасті й служінні. Іншими словами, нам буде важко стати видатними провідниками, якщо ми не визнаємо реальність досконалого провідника—Ісуса Христа, і якщо не дозволимо Йому бути світлом, що осяває шлях!” (“Jesus: The Perfect Leader,” *Ensign*, Aug. 1979, p. 7.)

Ідеї для навчання

А. Ісус Христос—у буквальному розумінні Син Бога, Вічного Батька.

■ Як Біблія, так і Книга Мормона свідчать, що Ісус Христос у буквальному розумінні є Сином Божим (див. Лука 1:31–35; 1 Нефій 11:14–22); прогляньте видіння Нефія, де він бачив народження Сина Божого, звертаючи особливу увагу на 1 Нефій 14:18, 21. Так само, як кожен з нас має батька, Ісус також має батька. Хоча Йосип і був одружений з Марією, він не був батьком Ісуса; Ісус завжди звертався до Елогима як до Свого Батька. Висловлювання старійшини Джеймса Е. Телмейджа і Президента Гебера Дж. Гранта з рубрики “Цитати”, пункт А на с. 9 путівника студента, дають більш глибоке свідчення про божественне Синівство Христа.

■ Прочитайте Переклад Джозефа Сміта, Іван 1:1, 13–14. Іван сказав, що бачив славу Сина “як Єдинонародженого від Батька” (в. 14). Які якості Ісус успадкував від Свого божественного Батька? (див. в. 14). Ісус успадкував усю Батькову силу, і славу, і здатність жити вічно. Але оскільки Ісус також народився й від Марії, яка була смертною, Він успадкував усі слабкості плоти. Ісус був підвладний спокусам, хворобам, голоду, спразі й утомі (див. Мосія 3:7). Це поєднання божественного батька і смертної матері наділило Ісуса якостями як смертного, так і безсмертного, необхідних Йому для виконання Своєї унікальної місії на землі.

Б. Ісус Христос—це прославлена, могутня і велична істота.

■ Чи завжди Ісус володів повнотою слави, могуті й величі? Під час свого земного служіння він зростав і розвивався крок за кроком: “Він не отримав від повноти спочатку, але отримав благодать за благодаттю; І Він не отримав від повноти спочатку, але продовжував від благодаті до благодаті, доки не отримав повноту” (УЗ 93:12–13).

У віці 12 років Ісус знав достатньо, щоб дискутувати з ученими мужами того часу у храмі. Очевидно, що Його не було навчено у звичайний спосіб: “І Він служив, будучи підлеглим Своему Батькові, і Він не говорив так, як інші люди, і не можна було Його навчати; бо Він не потребував, щоб будь-яка людина навчала Його” (ПДС, Матвій 3:25).

Лука дуже коротко говорить про навчання Ісуса з часу, коли Йому було 12 років, і до того часу, коли Він почав Своє служіння: “А Ісус

зростав мудрістю, і віком та благодаттю у Бога й людей” (Лука 2:52). Опис Луки показує, наскільки широкою і гармонійною за природою була повнота знань, отриманих Ісусом: Він зростав мудрістю (інтелектуально), і віком (фізично) і благодаттю у Бога (духовно), і у людей (як громадянин). Напишіть на дошці слова *мудрість, вік, благодать у Бога і благодать у людей*. Попросіть студентів навести приклади того, як Спаситель зростав у цих чотирьох сферах, і перерахуйте приклади на дошці.

У кінці Свого служіння Господь Ісус Христос виконав усе, для чого його було послано на землю, і був готовий до отримання слави, яку мав з Богом Батьком ще до початку світу (див. Іван 17:7). Прочитайте з рубрики “Цитати”, пункт Б на сс. 9–10 путівника студента висловлювання Президента Джозефа Ф. Сміта про те, як Христос отримав повноту, коли воскрес.

■ Як саме приклад зростання Христа допомагає нам у нашому особистому зростанні? Приклад Ісуса навчає нас важливій істині—ми не можемо досягнути повноти за один день. Як Ісус отримував благодать за благодаттю, поки не отримав повноту, так і ми отримуємо рядок за рядком, або благодать за благодаттю, кожного разу потрохи, поки зрештою не отримаємо повноту. Таким є Його завдання для нас: “Бо якщо ви виконуєте Мої заповіді, ви отримаєте від Його [Батькової] повноти, і вас буде уславлено в Мені, як Я є в Батькові; отже, Я кажу вам, ви отримуватимете благодать за благодаттю” (УЗ 93:20). Ми постійно розвиваємося, а свідчення Луки про те, що Ісус зростав інтелектуально, фізично, духовно і як громадянин (див. Лука 2:52) показує нам шлях досягнення гармонії у своєму зростанні й розвитку.

■ Прочитайте Учення і Завіти 88:5–12 і поміркуйте над ними. Допоможіть студентам зрозуміти величину влади Ісуса Христа, Який сидить на Своему вічному престолі. Він—джерело усього світла, всієї істини і всієї влади, що існує на цій землі й на всіх творіннях. Нам, смертним, неможливо досягнути Його повноту.

В. Як Божий Син Ісус виконує багато ролей, необхідних для нашого спасіння.

■ Напишіть на дошці стільки титулів Ісуса Христа, скільки студенти зможуть пригадати. Серед них такі: Спаситель, Викупитель, Склея, Добрий Пастир, Творець, Визволитель, Помазаник, Учитель, Господар, Суддя, Господь, Посередник, Месія, Заступник перед Батьком, Альфа і Омега, Цар. Обговоріть, як ці титули описують різні ролі Ісуса. Наскільки важливіми є всі ці ролі для здобуття нами спасіння? Зверніться до посилань на Писання в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Б на с. 9 путівника студента, щоб допомогти вашим студентам зрозуміти різні ролі Спасителя.

■ Ісус Христос—це посередник між Богом і Його дітьми (див. 1 Тимофію 2:5). Чи можемо ми спастися або повернутися в Богу присутність без втручання Ісуса Христа між нами і Батьком? Свідчіть, що немає іншого імені під небесами, яким людина може спастися (див. Дії 4:12; Мосія 3:17). Оскільки Христос є нашою єдиною надією на спасіння, нам слід витратити свій час і зусилля на те, щоб познайомитися з Ним, вивчати Його життя і місію та розвивати свою віру в Нього.

■ Щоб висвітлити ролі Ісуса Христа і те, якими мають бути наші з Ним стосунки, прочитайте висловлювання старійшини Ніла А. Максвелла в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 10 путівника студента.

Завершення

Прагнення пізнати і зрозуміти якості Ісуса Христа будуть важити дуже мало, якщо ми не будемо намагатися бути такими, як Він, і набувати тих рис, якими володіє Він. “Отже, Я б хотів, щоб ви були досконалыми, саме Яким є Я, або яким досконалим є ваш Батько, Який на небесах” (3 Нефій 12:48). “Отже, якими людьми повинні ви бути? Істинно Я кажу вам, такими самими, як Я є” (3 Нефій 27:27). Закликайте студентів приймати рішення, керуючись відповідями на такі запитання: Як Христос хоче, щоби я вчинив? Як я можу стати таким, як Він?

Вступ

У цьому розділі обговорюється особистість і місія Святого Духа; дар Святого Духа і дари Духа обговорюються в розділі 16.

■ Попросіть студентів назвати найважливішу мету земного існування. Серед відповідей можуть бути такі: храмовий шлюб з відповідною людиною, здобуття свідчення, підготовка до вічного життя і виконання місіонерської роботи. Зазначте, що ці праведні цілі доповнюють ціль, поставлену Господом:

“Життя ж вічне—це те, щоб пізнали Тебе, єдиного Бога правдивого, та Ісуса Христа, що послав Ти Його” (Іван 17:3).

Чи можливо, щоб людина пізнала Бога і Його Сина Ісуса Христа, не побачивши їх у плоті? Таке знання можна здобути завдяки силі та впливові Святого Духа. Ви можете почати обговорення, присвячене Святому Духові як третьому члену Божества, свідченням Президента Джозефа Ф. Сміта:

“Святим останніх днів і всім людям належить пізнати “єдиного Бога правдивого та Ісуса Христа, що послав Ти Його”. ... Як же нам тоді пізнати єдиного правдивого і живого Бога та Ісуса Христа, Якого Він послав, бо, здобувши ці знання, ми розгадаємо секрет, тобто здобудемо ключ, до вічного життя? Це досягається через Святого Духа, роль якого—відкривати те, що від Батька, людині та свідчити у наших серцях про Христа, про те, що Його розіп’яли і Він воскрес з мертвих. Немає іншого шляху або засобу здобуття цього знання”. (*Gospel Ideals*, р. 59.)

Ідеї для навчання

А. Святий Дух—третій член Божества.

■ Напишіть на дошці такі запитання: Хто такий Святий Дух? Що Він робить? Запишіть

відповіді. Святий Дух—це особа з духом і є третім членом Божества. Прочитайте Учення і Завіти 130:22 і визначте, чим Святий Дух відрізняється від двох інших членів Божества. Особлива роль Святого Духа полягає в тому, щоб свідчити про Батька й Сина, як показано в уривках з Писань, вказаних у рубриці “Доктринальні принципи”, пункт А 3, с. 11 путівника студента.

■ Використовуючи Писання, навчайте про те, що Святий Дух знає все (див. “Доктринальні принципи, пункт А 2, с. 11 путівника студента).

Б. Святий Дух виконує особливу місію благословляти і допомагати нам.

■ Як і Ісус Христос Святий Дух має багато титулів. Попросіть студентів назвати їх і дати коротке визначення кожному. Ці титули є важливими: старійшина Брюс Р. Мак-Конкі заявляв, що місія Святого Духа—“виконувати всі функції, пов’язані з різними титулами, які Він має”. Зверніться під час обговорення до дошки 1.

■ Обговоріть важливість ролі Святого Духа як Святого Духа обіцяння. Прочитайте й обговоріть визначення Джозефа Ф. Сміта про Святого Духа обіцяння в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 12 путівника студента (див. *Doctrines of Salvation*, 1:45).

Завершення

На завершення прочитайте й обговоріть 1 Коринтянам 12:3. Зазначте, що всі, хто приходять до пізнання того, що Бог живий, а Ісус є Христос, здобувають це через силу Святого Духа.

СВЯТИЙ ДУХ		
Уривок з Писань	Титул або функція	Значення
Іван 14:26	Утішитель Учитель Дає нагадування	Заспокоює і приносить мир та радість Навчає й веде Допомагає пригадати й розпізнати істину
Іван 16:8	Звинувачувач у гріху	Переконує і приводить до усвідомлення
Іван 16:13	Провідник до істини	Діє, як компас
1 Коринтянам 12:1–11	Передавач дару	Дає духовні дари
2 Нефій 32:3	Сила, якою промовляють ангели	Доносить слово Христа
2 Нефій 32:5	Особистий провідник	Спрямовує наші рішення
Алма 10:17	Той, хто пояснює думки	Виявляє думки інших
Алма 13:12	Той, хто освячує	Робить чистими і цнотливими
Учення і Завіти 45:57	Захищає від обману	Відкриває обман Сатани
Учення і Завіти 46:30	Провідник у молитвах	Спонукає, коли молимося
Учення і Завіти 68:4	Подавець Писань	Доносить слово Господа, що міститься в Писаннях
Учення і Завіти 132:7	Запечатувач	Затверджує на час і на всю вічність

Вступ

■ Ви можете розпочати урок, заспівавши відомий гімн “У небеснім світлім краї” (Гімни, № 180), слова до якого написала Елайза Р. Сноу, а потім коротко обговорити їх.

■ Подумайте, чому так багато філософів та поетів висловлювали думку про те, що ми існували до цього життя. Прочитайте класу або роздайте копію п'ятої строфи поетичного твору Уільяма Уордсворта під назвою “Ода: натяк на безсмертя зі спогадів раннього дитинства”. Попросіть студентів звертати увагу на фрази або слова, що виражають віру в доземне існування.

*Наше народження—лиш сон і пам'яті утрата:
Душа, що просинається у нас, це Зірка нашого
життя—*

Живе далеко дець,

Й приходить здалеку:

Проте не в повнім забутті,

І не в суцільній наготі,

Але у хмарах слави неба ми прийшли

Від Бога ми прийшли, де був наш дім:

В дитинстві небеса—на відстані руки!

Та тіні цього світу починають огортати

Хлопчину, поки він зростає.

Він відчуває світло те, його потік

Він бачить, радість відчуває.

Та юність з кожним днем несе його все далі

Від світла. Незмінний лиш Творець природи,

І хлопець на шляху своєму

Видіння бачить осліпне;

Та перш ніж осягне його, воно зникає,

Згасає в суєтності дня .

Ідеї для навчання

А. Розум, або світло істини, є вічним і завжди існував.

■ Прочитайте висловлювання Президента Джозефа Філдінга Сміта з рубрики “Цитати”, пункт А на с. 13 путівника студента. Обговоріть Авраам 3:18 і Учення і Завіти 93:29. Попросіть студентів назвати, що ми дізналися про розум з цих уривків Писань:

1. Розум—це світло істини.
2. Розум не може бути створений.
3. Розум завжди існував і завжди існуватиме.

Б. Ми жили як духовні діти Божі в доземному існуванні.

■ Найбільша істина, яку Бог відкрив, стосується того, якою істотою Він є, і наших стосунків

з Ним. Обговоріть, яке значення для нас має учення про те, що ми є дітьми Божими і що ми жили з Ним до того, як прийшли на землю.

Прочитайте заяву Першого Президентства в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 14 путівника студента (див. Joseph F. Smith, John R. Winder, and Anthon H. Lund, in James R. Clark, comp., *Messages of the First Presidency of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*, 4:203).

■ Прочитайте Учення і Завіти 138:53–56 і Авраам 3:22–25, щоб показати, що настанови й підготовка до земного життя почалися в доземному існуванні або у світі духів. Обговоріть, як наше доземне навчання і розвиток впливають на теперішні можливості. Прочитайте в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 14 путівника студента висловлювання Президента Девіда А. Мак-Кея про наш доземний розвиток.

В. Бог Батько підготував план спасіння, завдяки якому Його духовні діти згодом зможуть стати такими, як Він.

■ Допоможіть студентам зрозуміти, що Бог Батько був автором плану спасіння, прочитавши висловлювання старійшини Брюса Р. Мак-Конкі в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 15 путівника студента.

■ Використовуючи ілюстрацію для дошки 1 покажіть різницю між планом Батька і планом Люцифера.

■ Обговоріть план Сатани в доземному існуванні, як описано президентом Рубеном Дж. Кларком молодшим у рубриці “Цитати”, пункт В на с. 15 путівника студента.

Завершення

Війна на небесах ще не закінчилася. Ця земля—лише ще одне поле битви. Як і на небесах, на землі йде битва за людську душу. Обговоріть, як знання про те, що ми діти Божі й маємо божественне походження, може дати нам необхідне бачення і силу в подоланні спокус супротивника. Ви можете звернутися до розповіді в книзі Мойсея 1:12–13, коли Мойсею довелося протистояти Сатані. Зазначте, що у вірші 12 Сатана звертається до Мойсея як до сина людського. У вірші 13 Мойсей виправляє Сатану, називаючи себе сином Бога.

Божий план

Свобода волі людини дає їй здатність
вирішувати: слухатися чи не слухатися.

Спокуту здійснить Першонароджений,
Якого знали під іменем Єгова.

Слава і честь буде належати
Батькові.

Бунтівний план Люцифера

Люцифер змусив би кожного слухати-
ся його.

Люцифер хотів бути обраним сином,
який викупить усе людство.

Слава і честь Батька мала б належати
Люциферові.

Вступ

- Яке значення слова “створювати”? Багато читачів Біблії вважають, що це означає “зробити щось з нічого” (*Oxford English Dictionary*, s.v. “create”). Чи створив Бог світ з нічого? Обговоріть визначення слова *творити*, дане пророком Джозефом Смітом, що міститься в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 16 путівника студента. (див. *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, pp. 350–352).
- Марними будуть наші здогадки про те, як саме Бог створював або організував світ, або скільки часу Йому для цього знадобилося. Господь не відкрив цю інформацію, але Він пообіцяв відкрити подробиці стосовно Сотворіння під час Тисячоліття (див. УЗ 101:32–34; 2 Нефій 27:7, 10). Хоча ми ще не розуміємо, як відбувалося Сотворіння, Господь відкрив нам, чому Він створив землю (див. 1 Нефій 17:36; Мойсей 1:39).
- Обговорюючи процес Сотворіння, використовуйте ілюстрації для дошки 1–4, що містяться у кінці розділу. Це допоможе студентам зрозуміти, якою красивою, різноманітною і чудесною є земля, створена нашим Небесним Батьком.

Ідеї для навчання

А. Усе було створено духовно до того, як його було створено фізично.

- Скористайтеся ілюстрацією для дошки 1, щоб навчати студентів тому, що все було створено духовно до того, як його було створено фізично.
- Обговорюючи духовне сотворіння, зазначте, що ми знаємо лише те, що воно відбулося. В Писаннях не відкрито, коли або як усе було створено духовно. У цей час знання самого процесу не є для нас важливим. Що є важливим для нас—це відкрита істина про те, що ми є нащадками Бога, а все живе існувало спочатку у вигляді духовних істот. Прочитайте висловлювання Брюса Р. Мак-Конкі про духовне сотворіння в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 16 путівника студента (див. *The Millennial Messiah*, pp. 642–643).

Б. Фізичне сотворіння відбулося відповідно до плану Бога.

- Обговоріть написане на дошці 2. Зазначте, що Рада Богів склала план Сотворіння (див.

Авраам 4–5). Пророк Джозеф Сміт описував цю Раду у висловлюванні, поданому в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 16 путівника студента (див. *Teachings*, p. 349).

- Хто насправді створив землю? Писання, зокрема, Новий Завіт, чітко навчають, що Ісус Христос, або Єгова, створив цю землю під керівництвом Батька (див. “Доктринальні принципи”, пункт Б2 на с. 16 путівника студента).
 - Адам, відомий як Михаїл у доземному існуванні, допомагав Єгові створити цю землю. Мабуть, були й інші, які їм допомагали під час Сотворіння, як це сказано Президентом Джозефом Філдінгом Смітом у рубриці “Цитати”, пункт Б на сс. 16–17 путівника студента (див. *Doctrines of Salvation*, 1:74–77).
 - Скористайтеся ілюстрацією для дошки 3, щоб показати, що розповідь у книзі Мойсея та книга Буття описують духовно-фізичне сотворіння.
 - Запитайте студентів, що відбулося в кожному з шести періодів сотворіння. Перерахуйте їхні відповіді на дошці.
- Зазначте, що всі три розповіді про Сотворіння, що містяться в Писаннях,—у книгах Буття, Мойсея та Авраама—узгоджуються. Жодне наукове відкриття не ставить під сумнів процес сотворіння, описаний у Писаннях.
- На сьомий день Сотворіння Єгова відпочив від Своїх трудів. Він поглянув на свої труди сотворіння й усвідомив, якими прекрасними вони були. Він освятив той день. Прочитайте в книзі Учення і Завіти 59:16–21 опис землі, який Спаситель зробив для нас. Зверніть увагу на фрази: “тішити око і радувати серце” (в. 18) і “Богу приємно, що Він дав усе це людині” (в. 20). Господь сподівається, що ми будемо визнавати Його руку в усьому й дотримуватися Його заповідей (див. в. 21).

В. Нам було призначено унікальну роль серед Божих створінь.

- Зверніться до ілюстрації для дошки 4, де пояснюється Падіння, яке призвело до того, що все живе стало смертним.
 - Бог створив усе живе, але лише люди були створені на образ Божий. Писання підтверджують, що нас було створено на образ Божий. Прочитайте і обговоріть уривки з Писань, вказані в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт В 1 на с. 16 путівника студента.
- Прочитайте заяву Першого Президентства, видану в 1909 р. під назвою “Походження людини” в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 17

путівника студента. Знання про те, що кожен з нас є у прямому розумінні сином або дочкою Небесного Батька, дає нам відчуття братерства й усвідомлення особистої цінності.

■ Перш ніж Бог створив Єву, Він сказав Єгови: “Це недобре, щоб бути чоловіку самотнім”

(Мойсей 3:18). Чому недобре, щоб ми були самотніми? Чому так важливо, щоб були чоловіки і жінки?

■ Напишіть на дошці слова *поміч* *підходяща*. Господь описав цими словами Єву, коли сказав: “Я створю їйому *поміч, підходящу* для нього” (Мойсей 3:18; курсив додано). Що означає *підходящу* в тому розумінні, як це слово використовується у цій фразі? (Сумісну, рівну, відповідну, належну).

■ Які дві заповіді дав Бог у книзі Мойсея 2:28? Чоловіку й жінці було дано заповідь розмно-

жуватися і наповнювати землю (мати дітей) і панувати над усіма творіннями землі. Обговоріть обов’язки, які ми маємо як усі разом, так і кожен окремо, щоб належним чином дбати про ресурси, дані нам Господом.

Завершення

Закликайте студентів читати й розмірковувати над розповідями про Сотворіння і молитися, щоб зрозуміти Сотворіння. Ми повинні визнавати, що є дітьми Божими, братами і сестрами, що люблячий Бог створив цю землю і все на ній для нашої користі і зростання. Він сподівається, що ми будемо використовувати творіння Бога для себе на користь і завжди складатимемо Йому подяку за все, що Він зробив.

Ілюстрація для дошки 1

ДУХОВНЕ СОТВОРІННЯ

Усе було створено духовно

“Бо Я, Господь Бог, створив усе духовно до того, як воно було тілесно на лиці землі” (Мойсей 3:5).

Духовне сотворіння стосувалося не лише людей, але також рослин і тварин.

Ілюстрація для дошки 2

ГОСПОДНІЙ ПРОЕКТ СОТВОРІННЯ

Розповідь у книзі Авраама 4–5 є Господнім проектом Сотворіння.

Авраам 4–5 містить запис планів, які Боги на небесах склали для цієї землі та її жителів (див. також вступ до Авраам 4–5).

Ілюстрація для дошки 3

ДУХОВНО-ФІЗИЧНЕ СОТВОРІННЯ

Усе було створено фізично.

У розповіді про Сотворіння йдеться про духовно-фізичне сотворіння (див. Буття 1–2; Мойсей 2–3).

Ця стадія Сотворіння була духовною, тому що все життя ще не було смертним, але підтримувалося Духом (див. Мойсей 3:9).

Ця стадія Сотворіння була також фізичною, тому що все живе, що існувало, можна було досягнути на дотик.

Отже, це духовно-фізичне Сотворіння.

Ілюстрація для дошки 4

ЛЮДИНА І ВСЕ ЖИВЕ СТАЛО СМЕРТНИМ

“І стала людина живою душею, першою плоттю на землі, першою людиною також” (Мойсей 3:7).

“Під плоттю мається на увазі смертність” (Joseph Fielding Smith, *Doctrines of Salvation*, 1:77–78).

З Падінням людство стало першою смертною плоттю. Усі інші живі творіння стали смертними після Падіння.

Вступ

Попросіть студентів дати визначення слову *Падіння*. Прочитайте у рубриці “Цитати”, пункт Г на с. 21 путівника для студента висловлювання Президента Джозефа Філдінга Сміта про Падіння: “Коли Адама було вислано з Еденського саду, Господь виніс йому вирок. Дехто вважає цей вирок просто жакливим. Але це не так. Він є благословенням”. (Doctrines of Salvation, 1:113–114.) Як вчинок, який став причиною винесення вироку або покарання, можна вважати благословенням?

Ідеї для навчання

А. Умови в Еденському саду відрізнялися від умов смертного життя.

- Попросіть студентів прочитати уривки з Писань, зазначені в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт А на с. 19 путівника студента. Назвіть і перерахуйте на дошці умови, що існували в Еденському саду до Падіння. Ви також можете скористатися ілюстрацією для дошки 1, де детально вказано умови, що існували в Саду до Падіння та зміни, що відбулися через Падіння.
- Легій зазначає, що Адам і Єва до Падіння перебували у стані невинності (див. 2 Нефій 2:23). Що означає бути невинним? Загалом, невинність—це стан свободи від провини або гріха у вчинках, думках або намірах. Оскільки Адам не відчував ні страждань, ні гріха через природу свого життя в Саду, то він також не відчував ні істинної радості, ні доброти. Хоча складовою невинності є брак досвіду, невинність не є синонімом невігластва. Адама (архангела Михаїла) Бог навчав у Еденському саду, оскільки завісу забуття було накинуто на його доземне життя. Прочитайте, як Президент Сміт описує те, що знав Адам, у рубриці “Цитати”, пункт А на с. 20 путівника студента.
- Президент Сміт вказує, що Адам мав духовне тіло до Падіння (див. “Цитати”, пункт А на с. 19 путівника студента). Обговоріть різницю між тілом з плоті та кісток, які Адам мав до Падіння, і тілом з плоті та кісток, які він мав після Падіння. У 1 Коринтянам 15:44–50 Павло порівнює смертне тіло з воскреслим тілом, називаючи одне звичайним, а інше—духовним. У вірші 50 він пов’язує смертність із кров’ю: “І це скажу, браття, що тіло і кров посісти Божого Царства не можуть, ані гління не посяде”.

Отже, Падіння перевело людину зі стану, де не було смерті, до стану смертності.

Б. Падіння стало наслідком власного вибору Адама і Єви.

- Прочитайте Мойсей 3:17. Коли Бог наказав Адаму і Єві не їсти забороненого плода, чому Він додав це застереження: “Проте ти можеш вибрати для себе сам, бо це дано тобі”? Чи відкинув Бог намір Сатани знищити нашу свободу волі? (див. Мойсей 4:4). Плід був дорогою до смертного життя з усіма його проблемами, небезпеками. Тому прийти у смертне життя необхідно було добровільно. Прочитайте в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 20 путівника студента, як Президент Джозеф Філдінг Сміт описує цей вільний вибір.

В. Падіння призвело до значних змін усього життя на землі.

- Використовуючи перелік на дошці, який ви зробили на початку уроку, попросіть студентів звернути увагу на зміни, що відбулися у світі через Падіння (див. ілюстрація для дошки 1).
- Прочитайте Мойсей 6:55, де сказано, що “оскільки твої діти зачаті в гріху, саме тому, коли вони починають підростати, гріх зароджується в їхніх серцях”. Чого цей вірш навчає? Студенти можуть відчувати збентеження через цей вірш, оскільки святі останніх днів відкидають ідею того, що зачаття є наслідком гріха або що діти народжуються грішними. Поясніть, що цей вірш також не підтримує цю ідею. Натомість він означає, що діти приходять у грішний світ і що смертне тіло є абсолютно новим шляхом для спокус Сатани. Учення і Завіти 93:38–39 навчають, що наша початкова невинність втрачається не через народження, але через “традиції батьків” і “непослух” Божим законам. (Див. рубрику “Цитати”, пункт Г на с. 21 путівника студента).

Г. Падіння було передбаченим кроком у Божому плані спасіння.

- Прочитайте 1 Петра 1:19–20 і обговоріть думку про те, що Христос “призначений був іще перед закладами світу” для Своєї місії Спасителя і Викупителя. Якщо Христос був справді призначений, тоді стає очевидним, що падіння Адама є очікуваною і передбаченою частиною вічного Божого плану.
- Запитайте, які наслідки Падіння є важливими факторами у нашому земному випробуванні. Підведіть студентів до такого висновку:

1. Ми отримуємо смертне тіло, яке згодом воскресне (див. УЗ 88:15–16).

2. Мирські суперечності та спокуси дають нам свободу вибору, що є життєво важливим для стану випробування (див. 2 Нефій 2:11–16; УЗ 29:39–40).

3. Ми стаємо праведними шляхом виявлення свободи волі для подолання випробувань і спокус, що постають перед нами: іншими словами, ми стаємо праведними лише тоді, коли постаємо перед гріхом і опираємося йому (див. 2 Нефій 2:13).

■ Прочитайте Мойсей 5:10–11, щоб показати, що коли Адам і Єва опинилися поза Еденським садом, вони знали, що Падіння було важливою частиною Божественного плану. Зазначте, що Адам і Єва були переконані, що їхня провина привела до просвітлення, нового усвідомлення радості, можливості мати дітей і можливості здобути вічне життя завдяки спокуті Христа.

Д. Внаслідок Падіння ми маємо двоїсту природу.

■ Обговоріть зі студентами, що означає вислів *двоїста природа*. Вислів *двоїста природа* стосується наших якостей, що знаходяться в постійному протиборстві з собою. З одного боку, ми є духовними дітьми Бога, які невинними приходять у цей світ, але наділені потенціалом сягнути божественності (див. рубрику “Цитати”, пункт

Д на с. 21 путівника студента). З іншого боку ми також маємо тіла з плоті й кісток і відчуваємо вплив фізичних бажань і потреб (див. “Цитати”, пункт Д на с. 21 путівника студента). Апостол Павло відзначав боротьбу духовного й фізичного начала в людині (див. Римлянам 7:15–25; Галатам 5:16–17). Якщо не вдається приборкати фізичні пориви, гору бере, за словами царя Веніямина, “тілесна людина”.

■ Скористайтеся ілюстрацією для дошки 2, щоб проілюструвати те, про що цар Венямин говорив у книзі Мосії 3:19. Після того як ви намалюєте таблицю на дошці, коротко обговоріть, що відбувається з людиною, коли плоть панує (людина прагне речей світу й фізичних задовольень) на противагу тому, що відбувається, коли панує дух (людина реагує на Святого Духа, Який промовляє до духу людини).

Завершення

Сучасні одкровення розвінчують твердження, що Адам і Єва зрадили Бога і Його цілі через Падіння. В дійсності, Падіння було частиною Божественного плану, і завдяки йому Адам і вся людська сім'я мають необхідні для розвитку умови. Земне життя набуває мети і значення, якщо ми працюємо над тим, щоб подолати наші фізичні й духовні випробування.

Ілюстрація для дошки 1

ЗМІНИ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА ЗЕМЛІ ВНАСЛІДОК ПАДІННЯ

До Падіння

Адам, Єва та інші форми життя мали безсмертні тіла, оживлені духом.

Адам і Єва перебували в Божій присутності.

Земля була раєм.

Адам і Єва “не мали б дітей” (2 Нефій 2:23).

Адам і Єва не знали б ні болю, ні смутку.

Після Падіння

Життя на землі стало смертним, тобто оживлене кров'ю (див. Алма 12:23).

Адама і Єву було вигнано з Божої присутності (див. Мойсей 4:31).

Землю потрібно було обробляти: Адам мав добувати свій хліб у поті лиця (див. Буття 3:18–19).

Адам і Єва “почали плодитися й наповнювати землю” (Мойсей 5:2).

На землі почали з'являтися біль, сум і хвороби (див. Мойсей 6:48).

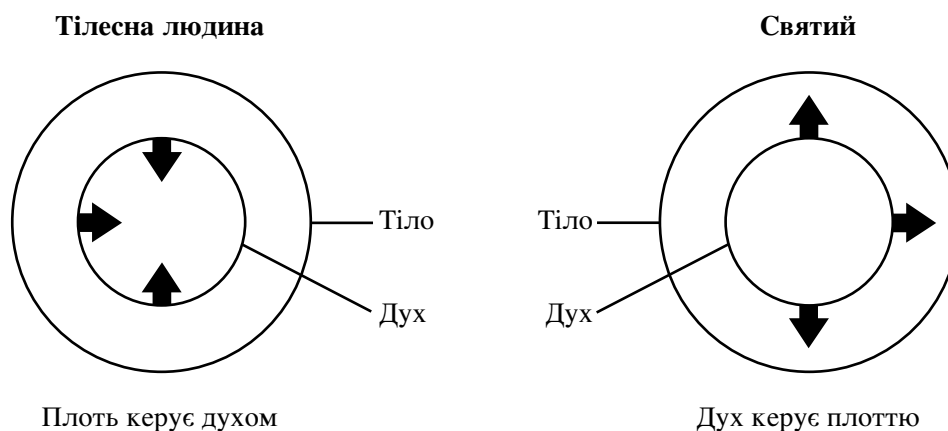
Адам і Єва пізнали слабкості смертного життя і стали вразливими для гріха (див. Алма 41:11; Етер 3:2).

Адам і Єва почали розрізняти добро і зло й цінувати добро (див. 2 Нефій 2:11; Мойсей 5:10–11).

Ілюстрація для дошки 2

СПРАВА ВИБОРУ

Мосія 3:19

Вступ

■ Що б з нами сталося, якби Ісус Христос не відстраждав за наші гріхи й не воскрес з мертвих? Ми б неминуче померли, а наші тіла зітліли б у могилі й ніколи не воскресли. Наші душі стали б навіки підвладними Сатані, бо ми були б навіки заплямовані гріхами. Ніхто не мав би надії. (Див. 2 Нефій 9:7–9).

Ідеї для навчання

А. Бог керує Всесвітом, спираючись на закон.

■ Наш Небесний Батько та Ісус Христос діють, керуючись всесвітніми законами, встановленими ще до того, як цей світ було створено. Чим швидше ми усвідомимо, що пожинаємо благословення, дослухаючись до Божих законів і позбуваємося благословень, коли порушуємо ці закони, тим щасливішим і продуктивнішим буде наше життя. Проілюструйте цей принцип, прочитавши Учення і Завіти 130:20–21; 132:5; 2 Нефій 2:13.

■ Скористайтеся ілюстрацією для дошки 2, щоб пожавити обговорення про вічний закон.

Б. Оскільки ми у занепадомому стані, то потребуємо спокути.

■ Допоможіть студентам усвідомити, у якому безпомічному стані залишалося б людство, якби Спаситель не здійснив Спокути. Зверніться до уривків з Писань, перерахованих в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Б 2 на с. 22 путівника студента.

■ Скористайтеся ілюстрацією для дошки 2, щоб показати, що відбувалося б з людьми, які порушують закон, якби Христос не здійснив своєї спокутної жертви. Зазначте, що така страшна доля чекала б на кожного, крім Ісуса Христа, Який був безгрішний.

В. Лише Ісус Христос володів рисами і якостями, необхідними для здійснення нескінченної спокути.

■ Чи мав Ісус інші спокуси, крім тих трьох випадків, коли Сатана приходив до Нього, як описано в Новому Завіті? Писання свідчать, що Ісуса спокушали багато разів, “подібно до нас” (Євреям 4:15; див. також Лука 22:28; Євреям 2:18; Мосія 3:7; Алма 7:11). Те, що Ісус перестраждав спокуси, дає Йому змогу повною мірою зрозуміти спокуси, від яких страждаємо ми (див. Євреям 2:18; Алма 7:11–12; УЗ 62:1). Однак переконайтеся, що студенти розуміють, що

яких би сильних спокус не зазнавав Христос, Він їм не піддавався. Нам сказано, що “Він перестраждав спокуси, але не звертав уваги на них” (УЗ 20:22). Ісус залишався повністю безгрішним (див. 1 Івана 3:5; УЗ 45:3–4).

■ Обговоріть, які якості безсмертної особи успадкував Ісус від Свого Батька, Який також є нашим Небесним Батьком. Ісус мав владу над життям і смертю. Ніхто не міг взяти Його життя, якщо Він сам не вирішував його віддати (див. Іван 5:26; 10:17–18). Як Син Божий він міг у будь-який час покликати ангелів, щоб врятували Його від смерті.

Г. За допомогою Своїх божественних якостей і влади Батька Ісус здійснив нескінченну й вічну спокуту.

■ Назвіть причину, яку мав Батько для Спокути. Прочитайте зі студентами вірші Іван 3:16; 1 Івана 4:8–10; Учення і Завіти 18:10–11, які свідчать про Божу незмінну любов до Його дітей і про цінність душ в Його очах.

■ Часто Спокуту називають вікарною жертвою. Що означає слово *вікарний* і як воно стосується Спасителевої жертви? (Ісус виступив від імені всього людства, виконуючи вимоги справедливості).

■ Про Спокуту часто кажуть як про нескінченну спокуту. Чому Спокута є *нескінченною*? Допоможіть студентам зрозуміти наступні істини, що стосуються нескінченної природи Спокути:

1. Закон Мойсея було повністю виповнено завдяки Спокуті (див. Алма 34:13–14).

2. Тлінне тіло не змогло б стати нетлінним (воскреслим у славі) без нескінченної здатності Спокути (див. 2 Нефій 9:7).

3. Нескінченна і вічна жертва була необхідна, щоб спокутувати гріхи всього людства (див. Алма 34:10:11).

4. Спаситель перестраждав біль кожного нащадка Адама (див. 2 Нефій 9:21).

5. Спаситель зійшов нижче всього, взявши на Себе гріхи всього людства (див. УЗ 88:6; 122:8).

6. Страждання, які зніс Господь, перевищують усе, що може знести або перетерпіти смертна людина (див. Мосія 3:7; УЗ 19:15–20; висловлювання Президента Джона Тейлора і старійшини Меріона Дж. Ромні в рубриці “Цитати”, пункт Г на сс. 24–25 путівника студента).

7. Дія спокути поширюється на світи, яким немає числа (див. УЗ 76:22–24).

■ Коли саме Ісус здійснив Свою спокутну жертву? Багато протестантів вважають, що це відбулося лише на хресті; багато святих останніх днів вважають, що лише в Гефсиманському саду. І ти й інші частково праві, як навчають старійшина Ніл А. Максвелл і старійшина Брюс Р. Мак-Конкі в рубриці “Цитати” пункт Г на сс. 24–25 путівника студента.

Д. Спокута Христа примирила закони справедливості й милості.

- Дайте визначення *справедливості й милості*. *Справедливість* означає “чесність, рівність, обстоювання прав” і “дотримання божественного закону”; *милість* означає “добре і співчутливе ставлення тоді, коли людина заслужила суворого ставлення або очікує його”, а також “схильність до прощення або співчуття” (*Oxford English Dictionary*, s.v. “justice” and “mercy”).
- Прочитайте Алма 42:13–15, 22–25 і 29–30, щоб проілюструвати, що милість не може пограбувати справедливість, але що Спокута задовольняє вимоги справедливості, щоб милість могла вимагати свого (істинного покаяння і смирення).
- Скористайтеся ілюстраціями для дошки 3 і 4, щоб обговорити справедливість і милість.
- Прочитайте пояснення слів *духовна довіра*, *вічний закон*, *милість* і *посередник*, дані старійшиною Бойдом К. Пекером в рубриці “Цитати”, пункт Д на с. 26 путівника студента.

Е. Без Спокути Ісуса Христа спасіння всіх Божих дітей було б неможливим.

- В кінцевому результаті, які два найбільші вороги має людство? (Смерть і гріх). Спокута

Ісуса Христа дає засіб подолати обидві перешкоди. Як первісток воскресіння, Христос уможливив воскресіння кожної людини, яка помре на цій землі (див. Геламан 14:15–16). Як спокута робить нас спроможними подолати гріх? Христос заплатив ціну всіх гріхів людства, але людина має покаятися, перш ніж завдяки Спокуті гріхи буде прощено (див. УЗ 19:15–19). Злочестиві, які не каються і залишаються у своїх гріхах, не отримують прощення своїх гріхів (див. Алма 11:37, 41).

- Який вплив має спокута на малих дітей, які не грішили? (див. Мороній 8:8–12).

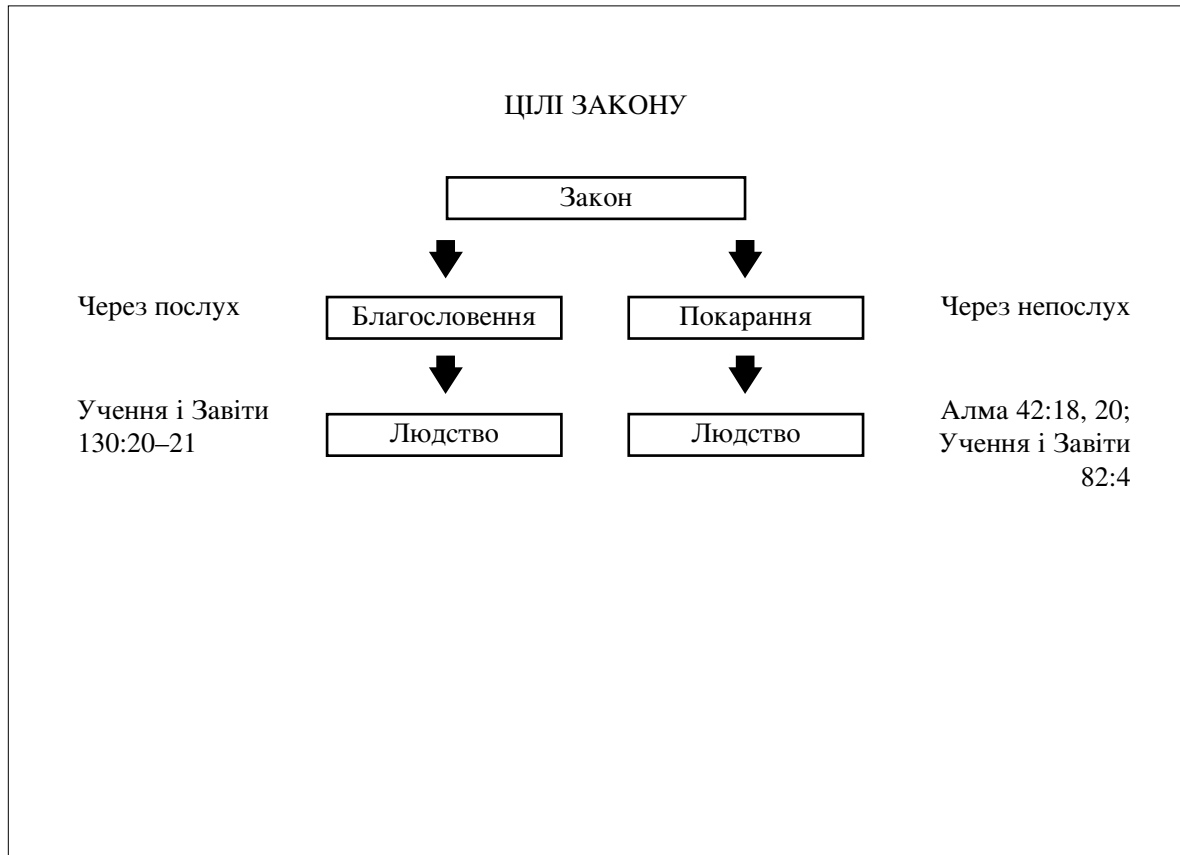
Ж. Ми повинні виконувати волю Батька і Сина, щоб повною мірою скористатися перевагами Спокути.

- Наголосіть, що Спокута не принесе великої користі, якщо ми не будемо жити за її принципи. Якщо ми не будемо смиренними, якщо не будемо каятися, не будемо вірними, то не зможемо повною мірою скористатися перевагами Спокути.

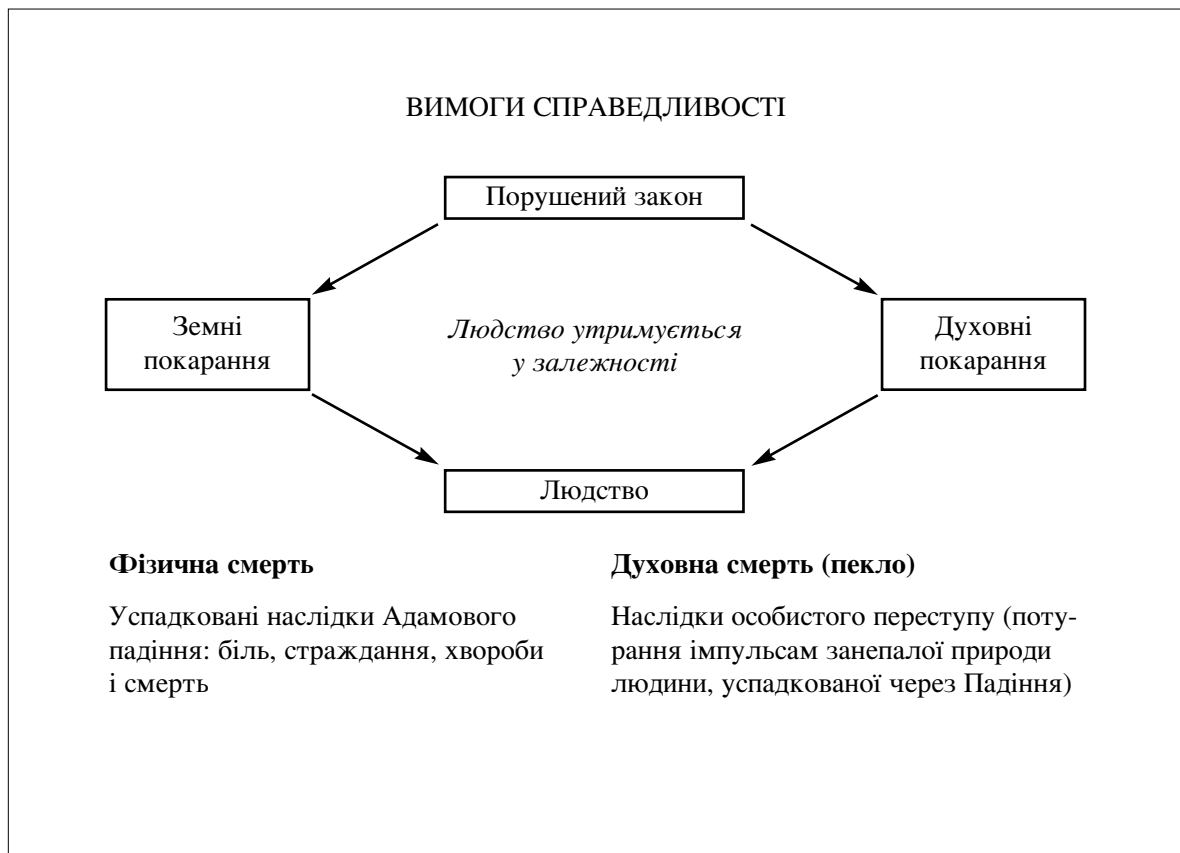
Завершення

Складіть своє урочисте свідчення про Божественність Христа і про те, що ви знаєте: Він є вашим особистим Спасителем. Ви також можете процитувати Нефія: “Я уславляю прямоту; я уславляю істину; я уславляю мого Ісуса, бо Він викупив мою душу від пекла” (2 Нефій 33:6). На завершення ви можете проспівати або прочитати гімн, написаний Елайзою Р. Сноу “Безмежна мудрість і любов” (*Гімни*, № 106).

Ілюстрація для дошки 1

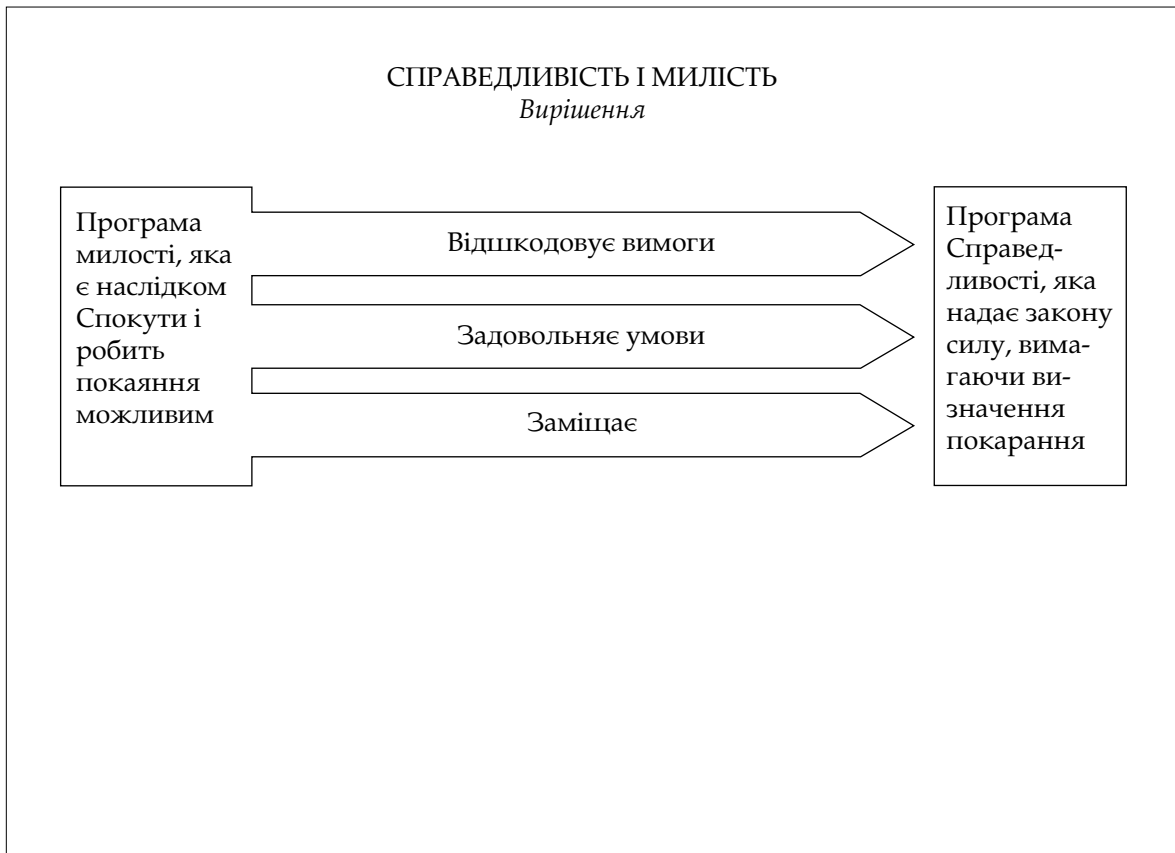
Ілюстрація для дошки 2

Ілюстрація для дошки 3

Ілюстрація для дошки 4

Вступ

■ Напишіть на дошці такі запитання: Звідки ми прийшли? Чому ми тут? Куди ми йдемо?

Лише євангелія Ісуса Христа відповідає на найважливіші питання людини. Нагадайте студентам, що відповідь на перше запитання (Звідки ми прийшли?) було дано у розділі 6 (“Наше доземне життя”). Поясніть, що сьогодні ми будемо досліджувати Писання, щоб дати відповідь на друге запитання (Чому ми тут?) Відповідь на третє запитання (Куди ми йдемо?) поступово буде розкриватися протягом решти уроків. Ви можете також написати на дошці наступні запитання, які будете обговорювати протягом цього уроку: Чому мені потрібно фізичне тіло? Чому у нас є випробування і страждання у цьому житті? Як я можу стати подібним Богові в цьому житті?

■ Земля—це школа, а не гральний майданчик. Наш вічний пошук є також просуванням від одного рівня до іншого. Це можна порівняти з переходом з класу в клас у школі. З огляду вічності перебування на землі вказує на просування у нашому вічному навчанні. (Див. “Цитати”, пункти Г і Д на сс. 28–29 путівника студента).

Ідеї для навчання

А. Ми є, щоб мати радість.

■ Яку вічну мету переслідував Бог, давши нам, Його дітям, це земне життя? Прочитайте запитання, які ставив Мойсей у книзі Мойсея 1:30, і глибоку відповідь, яку дав йому Бог у вірші 39.

■ Нехай настрої уроку буде позитивним. Допоможіть студентам зрозуміти, що наявність смертного тіла з його слабкостями—це величне і необхідне благословення у нашому вічному розвитку. Уникайте довгих дискусій про Сатану. Просто зазначте, що як супротивник людства він прагне завадити нашому вічному розвитку і зруйнувати роботу Бога.

Б. Бог забезпечив нам можливість отримати фізичне тіло у земному житті.

■ Ви можете протягом решти уроку користуватися ілюстрацією для дошки 1 під назвою “Земні умови”, відкриваючи її частини поступово.

■ Прочитайте Авраам 3:24–26. Запитайте студентів, яке значення має слово “додано”.

■ Чи складається душа людини лише з духовного тіла? Лише з фізичного тіла? Прочитайте

Учення і Завіти 88:15, щоб показати, що душа складається з обох. Прочитайте Учення і Завіти 93:33 і 138:17, щоб показати, що єдність тіла і духа є необхідною для отримання повноти радості.

■ Наголосіть, що наше фізичне тіло є даром від Небесного Батька і до нього слід ставитися як до священного храму (див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Б 1 і Б2 на с. 27 путівника студента).

В. Земне життя—це час нашої перевірки.

■ Прочитайте в книзі Авраама 3:24–25 про наш другий стан і зверніть увагу на фразу “ми випробуємо їх”. Це життя є перевіркою, щоб побачити, чи будемо ми дотримуватися Божих заповідей і долати гріх та спротив. Проілюструйте цю істину за допомогою нижньої частини ілюстрації для дошки 1.

■ Чи очікується, що життя буде легким? Радість є метою нашого існування. Ми її відчуваємо тоді, коли визнаємо, що нам потрібно довіряти Богові і Його волі щодня, аби подолати численні випробування. Проілюструйте цей принцип, прочитавши пораду Алми його синові Шиблону (див. Алма 38:5).

■ Сатана з усіх сил буде намагатися спокушати нас під час цього стану випробувань, але чи може він здобути силу над нами? Чи може його спокуса бути сильнішою за нашу силу чинити опір? Прочитайте 1 Коринтянам 10:13 і Алма 13:28–30. Спаситель знає, через що ми проходимо, тому що Його також було спокушано. Він хоче допомогти нам (див. Євреям 4:14–16). Спаситель може служити нам прикладом у подоланні спокус: “Він перестраждав спокуси, але не звертав уваги на них” (УЗ 20:22). Ми так само страждаємо від спокус, але нам не слід зважати на них. Якщо ми будемо звертати на них увагу, то лише тому, що самі так вирішили. Ніхто не може змусити нас прийняти таке рішення. Щоб протистояти спокусам, нам потрібна Божа допомога. Прочитайте 3 Нефій 18:18.

Г. Випробування земного життя служать нам на користь.

■ Чи зможемо ми по-справжньому оцінити щастя, якщо ніколи не відчували гіркоти й суму? Прочитайте і поміркуйте над уривками з Писань, вказаними в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Г 1 на с. 27 путівника студента.

■ Нехай студенти визначать і запишуть на дошці різні види випробувань і труднощів, які випадають людям. Вони можуть назвати війну, хвороби, нещасні випадки зі смертельними наслідками, голод, розумові та фізичні вади, бідність, жорстокість, нерівність, економічні кризи та сімейні негаразди. Як ми можемо підтримувати в собі дух і ставлення, подібні до Христових, перед лицем випробувань? Як ми можемо виправдати ці трагедії, знаючи, що Бог є добрим, люблячим, милостивим, всемогутнім і справедливим? (Див. “Цитати”, пункт Г на сс. 28–29 путівника студента). Ви можете запросити студентів поділитися прикладами тих людей, які подолали величезні перепони і випробування завдяки своїй вірі.

■ Скористайтеся прикладом Джозефа Сміта і братів у в'язниці Ліберті, шт. Міссурі (див. УЗ 121:1–10; 122:1–9). Господь підтвердив пророкові своє учення, дане святим раніше, стосовно досвіду, який вони здобудуть, розбудовуючи Сіон: “Ви не можете побачити своїми природними очима, на теперішній час, план вашого Бога стосовно того, що відбуватиметься віднині, і слави, яка піде слідом за великою знегодою. Бо за великою знегодою приходять благословення”. (УЗ 58:3–4).

Д. Земне життя дає нам можливість розвивати божественні якості.

■ Чи можемо ми стати досконалими? Чи можна стати досконалими в цьому житті? Порівняйте Матвій 5:48 і 3 Нефій 12:48, щоб навчати про те, щоб стати такими ж досконалими, як Бог і Христос, означає пройти через воскресіння. Але ми можемо здобути певну міру досконалості у земному житті, як навчає старійшина Брюс Р. Мак-Конкі в рубриці “Цитати”, пункт Д на с. 29 путівника студента.

■ Перекажіть наступну історію, яку розповів Президент Спенсер В. Кімбол: “Брате Кімбол, чи бували ви коли-небудь на небесах?”

Здавалося, що моя відповідь була також шоком для нього, коли я, не вагаючись, сказав: “Звичайно так, брате Річардс, я там був. Я щойно, перед приходом до вашої студії, ненадовго зазирнув на небеса.

Так. Лише годину тому. Це було в храмі через дорогу звідси. Кімната для запечатування була недоступною для гомінкого світу завдяки товстим, пофарбованим у білий колір стінам; штори—світлі і м’які; меблі—акуратні й величні; дзеркала на протилежних стінах відбива-

ють відображення людини, створюючи подобу безкінечності, а прекрасні вітражі навпроти мене м’яко проливали світло. Усі люди в кімнаті були одягнуті в біле. Там були мир і гармонія та передчуття чогось незвичайного.

Акуратного вигляду молодий чоловік і молода жінка у прекрасному вбранні настільки милі, що неможливо описати, стали на коліна біля олтаря. Маючи на це повноваження, я виконав цю небесну церемонію, під час якої вони були одружені й запечатані на вічність на землі і в целестіальних світах. Там були чисті серцем. Небеса були там.

Коли було завершено церемонію укладання вічного шлюбу і коли було висловлено привітання, щасливий батько, який сяяв від щастя, простягнув свою руку і сказав: “Брате Кімбол, ми з дружиною прості люди і не маємо великих досягнень у житті, але ми безмежно пишаємося своєю сім’єю.— Далі він продовжив,—Сьогодні укладати шлюб у храмі прийшла наша остання дитина, а їх у нас восьмеро. Наші діти разом зі своїми супутниками життя прийшли сюди, щоб взяти участь у шлюбній церемонії нашої наймолодшої дитини. Це найщасливіший день у нашому житті, бо всі наші діти уклали шлюб належним чином. Вони вірні Господу в церковному служінні, а старші діти вже виховують праведні сім’ї”.

Я дивився на його мозолисті руки, його зовнішній вигляд, позбавлений всякого лоску, і подумав: “Ось справжній син Божий, який здійснює своє призначення”.

“Досягнення?— сказав я, потискуючи йому руку.— Це найкраща історія успіху, яку я будь-коли чув”. (In Conference Report, Oct. 1971, pp. 152–153; or *Ensign*, Dec. 1971, p. 36.)

■ Прочитайте Мосія 3:19 і зверніть увагу, як важливо підкоряти фізичні пожадання, даючи можливість зростати нашій духовній сутності. Прислухаючись до спрямувань Духа, ми вчимося підкоряти собі фізичне тіло.

Завершення

Свідчіть про те, що ви знаєте, що ви та інші люди послані на землю з мудрою і величною метою. Свідчіть, що, залишаючись вірними, покладаючи довіру на Бога, ми зможемо подолати свої слабкості в цьому житті й залишатися на прямому й вузькому шляху, що веде до вічного життя.

Ілюстрація для дошки 1

ЗЕМНІ УМОВИ
2 Нефій 2:13–27

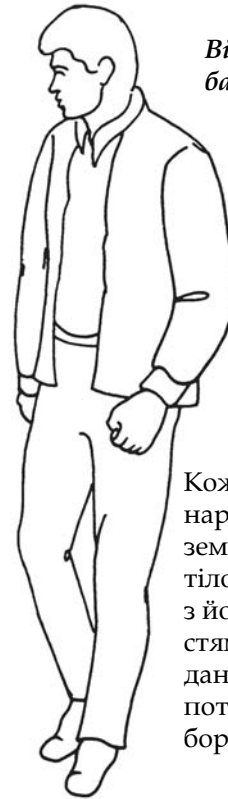
*Від Божественних
батьків*

Дух
Реальна
особа

Тіло
Скинія
реальної
особи

*Від земних
батьків*

Кожна людина
приходить у зем-
не життя, маючи
індивідуальні
чесноти й особисті
якості, розвинені в
доземному житті.

Євреям 12:9

ЗЕМНА ЛЮДИНА
Двоїсте створіння
Учення і Завіти 88:15

Кожна людина,
народжена на
землі, володіє
тілом з плоті,
з його пристра-
стями і пожа-
даннями, які
потрібно при-
боркувати.

ВИПРОБУВАННЯ ЗЕМНОЇ ЛЮДИНИ

Алма 34:32–35

“Земне існування людини—це лише ви-
пробування того, чи зосередить вона свої
зусилля, свій розум, свою душу на тому,
щоб потурати собі й задовольняти свої
плотські інстинкти і пристрасті, або чи
зробить вона ціллю й метою свого життя
набуття духовних якостей” (David O.
McKay, “Today’s Need—Spiritual Awakening,”
Relief Society Magazine, June 1941, p. 364).

Вступ

■ Принесіть у клас шахи і запропонуйте двом студентам зіграти одну гру перед усім класом. Коли вони розставлятимуть фігури на дошці, запитайте, чому вони їх ставлять у певному порядку. Попросіть їх назвати фігури і пояснити класові, як ходять кожна фігура.

Попросіть кожного студента зробити кілька ходів, щоб розпочати гру. Запитайте їх, чому вони роблять саме такі ходи? Чому вони не переставляють фігури в будь-якому порядку? Чому кожен хід важливий у грі в шахи? Чому загальне знання про гру є важливим для рішення, який хід зробити?

Запитайте клас, як ми можемо порівняти земне життя з грою в шахи. Можна провести такі паралелі:

1. Певні правила вже встановлено.
2. Існує можливість зробити багато ходів, а в земному житті—прийняти багато рішень.
3. Кожен хід, або рішення, має наслідки і допомагає визначити, як ходити, або які рішення приймати у майбутньому.
4. Наше знання певних принципів і умов впливає на нашу здатність приймати правильні рішення.
5. Ми повинні пам'ятати про те, якими будуть наслідки наших теперішніх рішень у майбутньому.

■ Ви можете почати розкриття теми про свободу волі, роздавши копії такого висловлювання:

“Там, попереду, на вас чекає стара людина, яку ви маєте знати... Буде вона нещасною чи щасливою—залежить від вас. Бо *ви* створюєте її. Та людина—це *ви* у старості” (Автор невідомий, у *Richard Evans' Quote Book*, р. 37.)

Ідеї для навчання

А. Свобода волі—це вічне право робити незалежний вибір.

■ Напишіть на дошці *свобода волі* і запитайте студентів, що це означає. Наступні зауваження допоможуть поглибити визначення, дане класом:

1. Закон дає вибір.
2. Ми повинні розуміти закон і вибір, який він пропонує.
3. Ми повинні розуміти, який вибір є Божою волею для нас.

4. Свобода волі дає нам повне, нічим не обмежене право вибирати між одним чи іншим.

Часто люди кажуть: “Я маю право робити все, що хочу!” Які обмеження на використання свободи волі накладає суспільство? Бог?

■ Господь дає нам закони і хоче, щоб ми виконували їх, користуючись свободою волі й дотримуючись Його заповідей. Прочитайте класом і поміркуйте над кількома висловлюваннями пророка Джозефа Сміта стосовно дарів і благословень, які дає послух Божому законові (див. рубрику “Цитати”, пункт Б на с. 31 путівника студента).

■ Прочитайте Геламан 14:30–31. Згідно з цим уривком, свобода має принаймні дві складові. Які саме? (Право діяти за себе і підзвітність за свої вчинки; добро або зло відновлено для нас відповідно до того, що ми вибираємо).

■ Прочитайте Учення і Завіти 29:36. Зазначте, що навіть як духи ми мали свободу волі і та свобода була ключем до розвитку в доземному житті, як і в земному.

Б. Сатана прагне знищити нашу свободу волі.

■ Прочитайте Об'явлення 12:7–7 і Мойсей 4:1–4. Що, згідно з цими віршами, сталося на доземній нараді на небесах? Яка нарада була головною на небесах? Якими були головні питання наради? Обговоріть значення наступного висловлювання пророка Джозефа Сміта:

“На небесах було протистояння: Ісус сказав, що будуть такі духи, які не спасуться, а диявол сказав, що зможе спасти всіх і запропонував свій план на великій нараді, але перевагу було віддано плану Ісуса Христа. Отже, диявол повстав проти Бога і його було скинуто разом з тими, хто пішов за ним”. (*Teachings*, р. 357.)

■ Обговоріть зі студентами 1 Коринтянам 10:13. Прочитайте висловлювання пророка Джозефа Сміта в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 31 путівника студента.

В. Ми підзвітні перед Богом за використання нашої свободи волі.

■ Напишіть на дошці навпроти слів *свобода волі* слово *підзвітність*. Попросіть студентів пояснити взаємозв'язок між двома словами.

Можна написати на дошці такі слова, що допоможуть студентам зрозуміти принцип підзвітності. Нехай студенти звернуться до послань на Писання, прочитають їх і обговорять усім класом.

1. До якої міри кожна людина є підзвітною? (див. 2 Нефій 9:25–26; Мороній 8:22).

2. Як вимірюється підзвітність? (див. Римлянам 2:5–8; Алма 4:3–4).

3. Чи може людина перекласти підзвітність за свої гріхи на іншу людину? Чому так або чому ні? (Див. Уложення віри 1:2; Галатам 6:4–5).

Г. Наша вічна доля визначається тим, правильно ми користуємося свободою волі чи ні.

■ Вивчіть разом зі студентами зауваження Президента Тейлора в рубриці “Цитати”, пункт Д на с. 31 путівника студента. Наголосіть, що наші теперішні вчинки на землі дають нам привілей визначати, будемо ми щасливими чи нещасливими у прийдешньому світі.

■ Прочитайте Учення і Завіти 58:26–29 і обговоріть, як ці уривки з Писань стосуються нашої вічної долі. Чи може хтось справді скаржитися на те, що потрапив у таке павутиння обставин, що не міг робити добро?

■ Чому було б неможливо нагороджувати або засуджувати нас справедливо за думки, слова і вчинки, не враховуючи свободи волі? (див. Мосія 4:30).

Завершення

Обговоріть обґрунтованість таких висловлювань:

1. Нас формує застосування наданої нам свободи волі.
2. Ми є такими, якими хотіли бути.
3. Ми віддаємо перевагу тому вибору, який *хочемо*—який *любимо*.
4. Врешті-решт, ми здобудемо те царство, яке *обрали*.

Вступ

■ Дослідіть разом зі студентами Алма 17:3, де показано, що молитва у поєднанні з постом були важливими складовими успіху синів Мосії. Оскільки всі четверо *багато молилися й багато постилися*, то вони досягли значних наслідків. Якими були ці наслідки? Чи можемо ми досягнути таких самих наслідків? Їхні наслідки були такими:

1. Вони мали дух пророцтва.
2. Вони мали дух одкровення.
3. Вони навчали силою і повноваженням від Бога.

■ Прочитайте наступне висловлювання Президента Бригама Янга: “Коли я не маю бажання молитися і просити у Батька Небесного благословити мене зранку, зберегти мене і мою сім’ю та все, що є добрим на землі протягом дня, я маю сказати собі: “Бригаме, зараз же ставай на коліна, схились перед тронем Того, Хто управляє небесами, і стій так доти, доки у тебе не з’явиться бажання благодати перед тим тронем про благодать, призначену для грішників” (*Discourses of Brigham Young*, р. 46).

Запитайте студентів, що означає для них висловлювання Президента Янга. Крім усього іншого, це висловлювання є прекрасним уроком про спілкування. Немає нічого важливішого в стосунках двох або більше людей, у тому числі сім’ї, ніж здатність відкрито спілкуватися. Що було б, якби ми зверталися до своїх рідних лише тоді, коли мали для цього бажання? Так само важливо уникати перепон між нами і Небесним Батьком.

Ідеї для навчання

А. Молитва входила до євангельського плану з самого початку.

■ Вигнання з Еденського саду означало для Адама і Єви духовну смерть (див. УЗ 29:41), бо їх було відсічено від присутності Господа. Вони почали своє духовне відновлення з того, що зверталися до імені Господа. Господь відповів їм і наказав “приклика[ти] Бога в ім’я Сина завжди” (Мойсей 5:8). Зазначте, що для Адама молитва стала першим кроком у встановленні стосунків з Богом, і це стало важливою частиною євангельського життя з того часу (див. Мойсей 5:12; 6:4–5, 51).

Б. Бог відкрив, чому ми повинні Йому молитися.

■ Як часто нам слід молитися? Чи сказав Господь, наскільки часто слід молитися? Напишіть на дошці наступні уривки з Писань і попросіть студентів дослідити і підсумувати кожен з них. Студентів можна поділити на групи, щоб прочитати уривки з Писань.

Учення і Завіти 46:7. Робіть усе з молитвою.

Псалми 54:17. Моліться ввечері, вранці і вдень.

Лука 18:1–7. Моліться завжди і не відступайте.

1 Солунянам 5:17–18. Моліться безупинно, дякуйте за все.

Алма 13:28. Пильнуйте і моліться постійно.

Алма 37:37. Радьтеся з Господом в усіх справах.

Чи зміниться наше життя, якщо молитва буде складовою всіх наших рішень?

■ Разом зі студентами уважно дослідіть “Ілюстрацію для дошки 1” і свідчіть, що однією з ознак справжньої зрілості є здатність прийняти мудру пораду і спрямування у прийнятті рішення. Така порада сприяє, а не відволікає від виявлення свободи волі.

■ Молитва, яка лежить в основі одкровення, відкриває шляхи, що надають можливість Богові відповідати на незліченну кількість прохань Своїх дітей. Ми просимо і дійсно отримуємо. Прочитайте висловлювання старійшини Брюса Р. Мак-Конкі в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 33 путівника студента: Молитва є “основною положною, якщо люди хочуть спастися. Не може бути спасіння без молитви” (*Mormon Doctrine*, р. 681). Запитайте, чому це висловлювання є істинним.

В. У Писаннях сказано, про що ми повинні молитися.

■ В рубриці “Доктринальні принципи” на с. 32 путівника студента вказано вірші з Писань, де сказано, про що ми повинні молитися. Попросіть студентів вказати особливі для них пункти під заголовками, вказаними в “Ілюстрації для дошки 2”. Нехай студенти зроблять свої переліки, куди включають пункти, вказані на дошці. Зверніться також до рубрики “Цитати”, пункт В на с. 33 путівника студента і до книги Алми 34:19–27.

■ Ви можете найефективніше викласти урок про молитву, якщо скористаєтеся історією про Еноша у Книзі Мормона. Історія про Еноша є чудовою ілюстрацією принципу, що молитися можна не тільки стосовно власних потреб, а і за благополуччя інших людей. Намалюйте на дошці схему, показуючи, як Енош почав

молитву, згадуючи особисті проблеми (див. Енош 1:2), потім він перейшов до проблем своїх братів (див. в. 9) і, зрештою, до проблем своїх одвічних ворогів, ламанійців (див. в. 11). Зазначте, що якщо ми зосереджені під час молитви, то здатні оцінити своє ставлення до інших.

Г. Господь сказав нам, як зробити молитви більш значущими і дієвими.

- Нам заповідано молитися Батькові в ім'я Ісуса Христа. Прочитайте уривки з Писань, вказані в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Г 1 на с. 32 путівника студента.
- Аби наші молитви були більш дієвими, нам слід зрозуміти, що саме є перепорою між нами і Богом. Попросіть студентів назвати, які перепони постають перед ними під час молитви. Проста схема на дошці, така як ілюстрація для дошки 3, допоможе студентам візуально зобразити перепони у вигляді стіни між ними і Богом. Обговоріть, як можна усунути ці перепони. У рубриці “Цитати” на сс. 33–34 путівника студента запропоновано способи подолання цих перепон, що заважають молитві.
- Справжнє спілкування це не лише розмова, але і здатність слухати. Обговоріть зі студентами, як важливо слухати під час молитви. (Див. рубрику “Цитати”, пункт Г на с. 34 путівника студента). Щоб по-справжньому слухати, необхідно:

1. Бути чутливими до способів, які Бог використовує для спілкування (наприклад: почуття, спалах ідей, враження).

2. Відводити час протягом молитви і після неї для отримання відповідей.

3. Усвідомлювати, що Бог відповідає у Свій спосіб, Своїм чином і у Свій час.

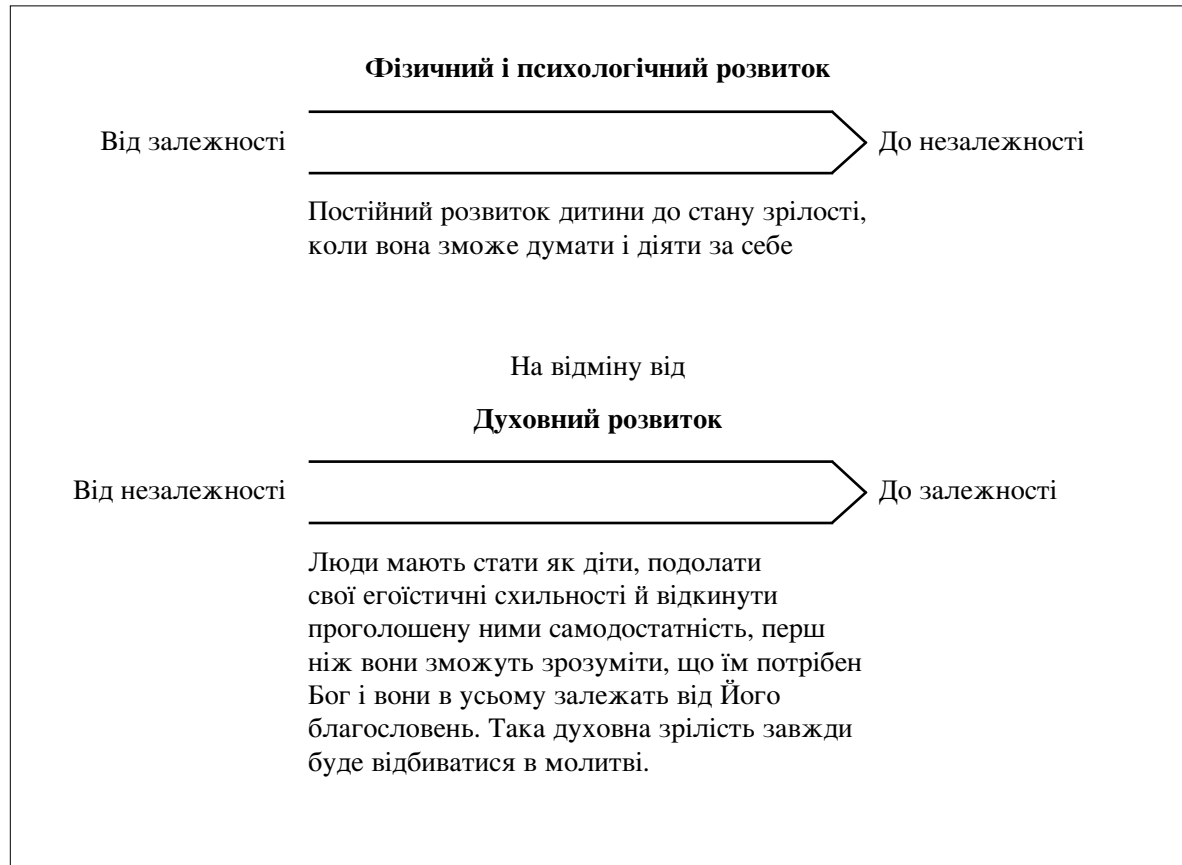
Д. Іноді молитва має супроводжуватися постом.

- Як піст допомагає зробити молитву ефективною? Зазначте, що піст допомагає розвивати самодисципліну й смирення. Це також є свідченням про те, що ми приймаємо твердження, проголошене Ісусом, що “не хлібом самим буде жити людина” (Матвій 4:4). Це також нагадує про нашу залежність від Бога, Який забезпечує нас живленням, необхідним для того, щоб вижити чи то духовно, чи фізично. В рубриці “Цитати”, пункт Д на с. 34 путівника студента вказано переваги посту у висловлюваннях старійшини Мак-Конкі і Президента Спенсера В. Кімбола.

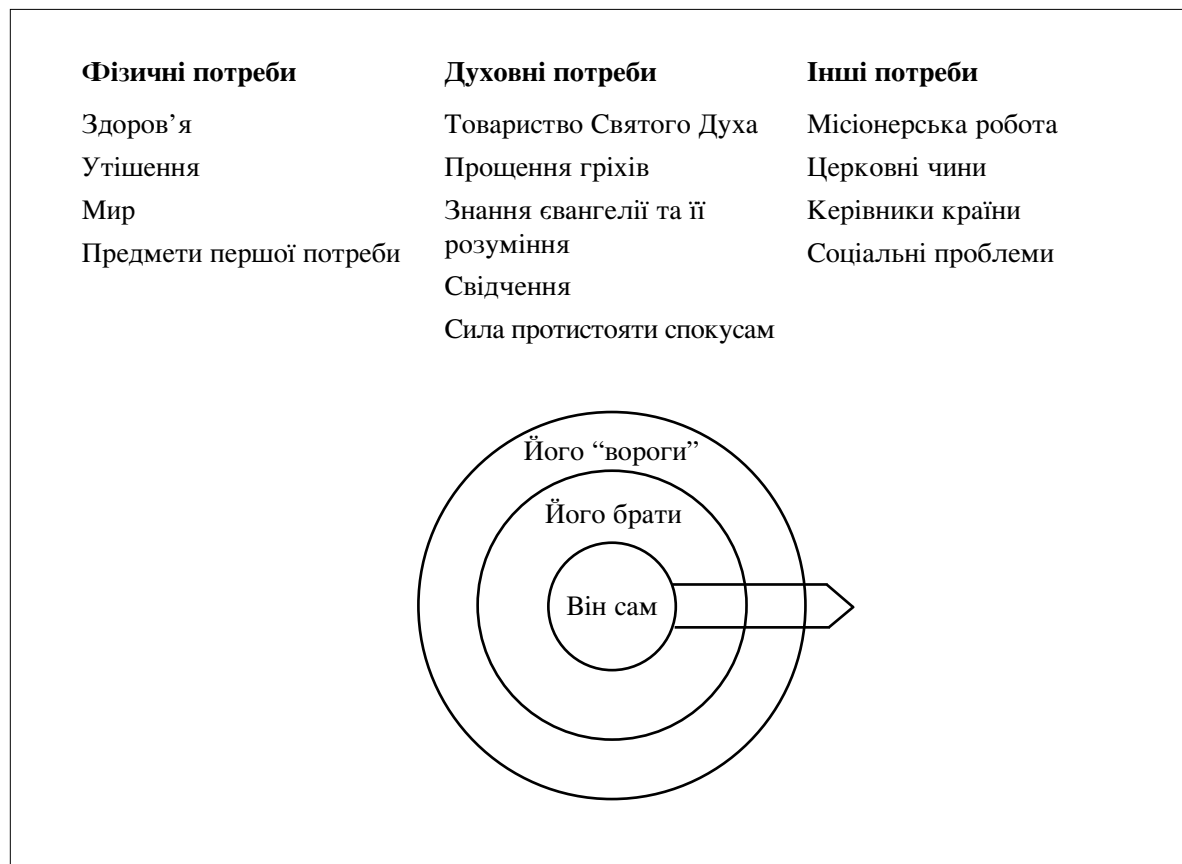
Завершення

Молитва—найчистіший вид спілкування. Це міст зі слів та почуттів через безодню, яка так часто відділяє нас від Бога. Як і в будь-якій формі спілкування, нам потрібно налаштуватися, щоб зробити сигнал чіткішим і покращити його прийом. Аспекти молитви, які обговорювалися в цьому розділі, вкажуть засоби, необхідні для покращення наших молитов.

Ілюстрація для дошки 1

Ілюстрація для дошки 2

Ілюстрація для дошки 3

Брак часу
Лицемірство—молитися так, щоб це бачили
Брак щирості
Гріх
Зовнішні відволікаючі фактори
Невміння вислухати відповідь
Брак віри

Віра—це сила, зосереджена на Христі

Розділ 13

Вступ

■ Ви можете розповісти історію Гордона Б. Хінклі про просту й віддану віру:

“Я мав нагоду зустрічатися з багатьма прекрасними чоловіками і жінками у різних частинах світу. Кілька з них справили на мене незабутнє враження. Одним з цих людей був офіцер військово-морських сил з Азії, блискучий юнак, якого послали до Сполучених Штатів для підвищення кваліфікації. Деякі з колег у військово-морських силах Сполучених Штатів, поведінка яких привернула увагу цього чоловіка, на його прохання розповіли йому про свої релігійні переконання. Він не був християнином, але зацікавився. Вони розповіли йому про Спасителя світу—Ісуса, народженого у Віфлеємі, Який віддав Своє життя за все людство. Вони розповіли, як Бог, Вічний Батько, і воскреслий Господь явилися хлопчику Джозефу Сміту. Вони говорили про сучасних пророків. Вони навчали його євангелії Господаря. Дух торкнувся його серця, і він охрестився.

Його познайомили зі мною як раз перед тим, як Він мав повернутися на батьківщину. Ми розмовляли про все це, а потім я сказав: “Ваш народ не сповідує християнство. Ви приїхали з країни, де християн переслідували. Що станеться, коли ви приїдете додому християнином, і до того ж ще й мормоном?”

Його обличчя спохмурніло й він відповів: “Моя сім’я не зрадіє цьому. Я думаю, мене зречуться. Вони вважатимуть мене за померлого. Щодо моєї майбутньої кар’єри, то, найвірогідніше, переді мною закрийються всі можливості”.

Я запитав: “Ви готові сплатити таку велику ціну за євангелію?”

Його темні очі, зволожені сльозами, засяяли на його гарному смуглому обличчі, коли він відповів: “Хіба вона не є істинною?”.

Присоромлений тим, що я поставив таке запитання, я відповів: “Так, вона істинна”.

На що він відповів: “То хіба щось інше має значення?” (In Conference Report, Apr. 1973, p. 72; or *Ensign*, May 1973, p. 48.)

Яка ж сила може спонукати людину бути вірною своїм ідеалам за таких важких обставин?

■ Ще одна правдива історія, яку розповів старійшина Гордон Б. Хінклі, наголошує на вірі в Господа Ісуса Христа:

“Одного разу я розмовляв з одним зі своїх друзів, який втік зі своєї країни. Коли його країна зазнала поразки, його арештували і кинули до в’язниці. Дружині й дітям вдалося

врятуватися, але він більше трьох років провів у в’язниці, не маючи змоги зв’язатися зі своїми близькими. Їжа була жахливою, умови—призливими, без будь-якої надії на покращення.

“Що підтримувало вас у ті важкі часи?”— запитав я.

Він відповів: “Моя віра. Моя віра в Господа Ісуса Христа. Я поклав свої тягарі на Нього, і вони здавалися набагато легшими”. (In Conference Report, Apr. 1978, p. 91; or *Ensign*, May 1978, p. 60.)

Ідеї для навчання

А. Віра в Ісуса Христа є основою євангелії.

■ Що є першим принципом євангелії? Автоматична відповідь—“віра”, але більш точною є відповідь “віра в Господа Ісуса Христа”. Віра в Христа веде до покаяння і чистих та святих справ. Вона може творити справжні чудеса. Скористайтеся висловлюванням старійшини Брюса Р. Мак-Конкі в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 35 путівника студента, щоб підсумувати принцип віри в Христа.

■ Наголосіть, що віра—це дар від Бога, і ним володіє не кожен. Прочитайте в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 36 путівника студента, свідчення Президента Гебера Дж. Гранта про те, що віра—це дар. Як ми повинні прагнути дару віри? Як ми можемо його втратити?

■ Віра є активним чи пасивним принципом? Що робить віру активною? Чи можемо ми по-справжньому виявляти віру, не виявляючи плодів віри? Ви можете скористатися коментарями старійшини Джеймса Е. Телмейджа в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 36 путівника студента.

■ Обговоріть, в якому сенсі віра в Ісуса Христа є принципом сили. Віра в Христа і сила у священстві йдуть пліч-о-пліч. Якщо їх використувати разом, вони надихатимуть на величні й могутні діла. Старійшина Брюс Р. Мак-Конкі стверджував на сесії священства під час генеральної конференції: “[Учення про священство] полягає в тому, що ми маємо владу, якщо задіємо віру, управляти всім і контролювати все—як земне, так і духовне; здійснювати чудеса і удосконалювати життя; стояти в присутності Бога й бути такими, як Він, тому що ми здобули Його віру, його досконалості і його силу, іншими словами—повноту Його священства” (in Conference Report, Apr. 1982, p. 50; or *Ensign*, May 1982, p. 34).

Б. Віра приходить завдяки знанню про Бога і Його вчення.

■ Прочитайте Римлянам 10:17: “Тож віра від слухання, а слухання через Слово Христове”. Обговоріть зі студентами, як найкраще чути слово Бога. Один зі способів—щодня занурюватися в читання Писань. Старійшина Говард В. Хантер радив нам:

“Писання є записом одкровенень від Бога, і через них Бог промовляє до людини. Хіба можна використати час з більшою користю за читання літератури з бібліотеки Писань, де ми навчаємося пізнавати Бога і розуміти свої стосунки з Ним? Час високо цінується зайнятими людьми, і ми обкрадаємо себе, коли марнуємо години на читання або перегляд чогось легковажного або низькопробного...”

Щоб зрозуміти [Писання], недостатньо їх просто інколи читати або гортати. Це має бути зосереджене вивчення. Безумовно, та людина, яка вивчає Писання щодня, досягає набагато більшого за ту людину, яка присвячує Писанням багато часу в якийсь один день, а потім повертається до них лише через великий проміжок часу” (In Conference Report, Oct. 1979, p. 91; or *Ensign*, Nov. 1979, p. 64.)

Ще один прекрасний спосіб почути слово Бога і таким чином розбудувати і зміцнювати віру—це щороку слухати генеральні конференції у квітні й у жовтні. Старійшина Говард В. Хантер радив нам:

“Час проведення конференції—це пора духовного пожвавлення, коли зростають і міцнішають знання і свідчення про те, що Бог живий і благословляє вірних. Це час, коли розуміння того, що Ісус є Христос, Син Бога живого, запалюється в серцях тих, хто має рішучість служити Йому і дотримуватися Його заповідей. Конференція—це час, коли наші провідники дають нам натхненне спрямування щодо того, як жити, це час, коли ми відчуваємо душевний підйом і приймаємо рішення бути кращими чоловіками і дружинами, батьками і матерями, більш слухняними синами і дочками, кращими друзями і сусідами”. (In Conference Report, Oct. 1981, p. 15; or *Ensign*, Nov. 1981, p. 12.)

■ Прочитайте Геламан 3:29 і 15:7–8 на підтвердження того, що Писання стверджують і зміцнюють нашу віру.

В. Віра в Ісуса Христа завжди приносить хороші плоди.

■ Який зв'язок між вірою і ділами? Чи можемо ми заявляти, що маємо віру, якщо її не супроводжують праведні вчинки? Прочитайте історію про те, як Іван Христитель прикликав до покаяння юдеїв, які заявляли, що є хорошими завдяки своєму походженню—вони були дітьми

Авраама,—але не приносили плодів праведності (див. Лука 3:7–11). Потім обговоріть уривок про “віру без діл” з послання Якова 2:14, 17–26, який часто цитується.

■ Віра також має силу творити великі чудеса. Багато хто захоче бачити ознаки або чудеса перш, ніж вони зможуть виявити віру. Процитувавши старійшину Мак-Конкі з рубрики “Цитати”, пункт В на с. 36 путівника студента, покажіть, що чудеса, ознаки і дари Духа не передують вірі, а, натомість, з'являються внаслідок віри. Учення і Завіти 63:7–12 навчає, що “ознаки сліднують за тими, хто вірить” і “ознаки приходять через віру” (див. також Марк 16:17–18). Обговоріть історію з життя деяких видатних біблійних персонажів, які творили чудеса й великі справи за допомогою віри (див. Євреям 11:1–40; Етер 12:12–22, 30). І на протигагу: деякі люди, наприклад, Ламан і Лемуїл, бачили великі чудеса й видіння, але це не зміцнило їхньої віри. Нагадайте студентам, що самі по собі чудеса й видіння не зміцнюють віру.

■ Віра може вести до чудес і зцілення. Але для чого ще нам потрібна віра? Віра ще більш необхідна для нас як знаряддя, щоб долати щоденні труднощі й випробування. Прочитайте уривки з Учення і Завітів в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт В4 на с. 35 путівника студента і важливі висловлювання про віру старійшини Спенсера В. Кімбола в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 37 путівника студента.

Завершення

Віра в Ісуса Христа не є чимось автоматичним. Це—дар, який надається лише людині, яка відкриває серце для всього доброго, що дають Батько і Син. Щоб отримати дар віри, ми повинні “просуватися вперед з непохитною вірою в Христа” і бенкетувати “словом Христа” (2 Нефій 31:20). Закликайте студентів жити їхню віру молитвою, постом і щоденним читанням слова Божого, як воно міститься в Писаннях. Ви можете нагадувати їм про аналогію Алми, який порівнював розбудову віри з пророщуванням насінини і доглядом за нею, поки вона не виросте у могутнє дерево (див. Алма 32:28–43). Зазначте, що якщо ми “не буд[емо] піклуватися про дерево, і не буд[емо] думати про його підживлення, знайте, воно не пустить ніякого коріння; і коли жар сонця прийде і спалить його, тому що воно не матиме коріння, воно висохне, і вирвете його і викинете його геть” (в. 38). З іншого боку, якщо жити дерево віри, “це буде дерево, що проростає у вічне життя” (в. 41).

Вступ

■ Попросіть студентів уявити таку гіпотетичну ситуацію: Господь хоче з кожним з них провести особисту співбесіду. Вони мають вибір: співбесіду можна провести або через годину, або через місяць. Що б вони обрали?

Вірогідно, більшість студентів обрала б співбесіду через місяць, оскільки у них був би час, щоб приготуватися. Скористайтеся цим прикладом, щоб ознайомити студентів з поняттям покаяння, яке є одним зі способів нашої підготовки до повернення в Божу присутність.

■ Чому так багато святих останніх днів бояться покаяння? Покаяння—це позитивний євангельський принцип, але Сатана спотворює його і хоче надати йому негативного відтінку, щоб люди не каялися і не розвивалися у вічність. Покажіть студентам, як різко відрізняється ставлення Господа і Сатани до гріха. Господь завжди позитивно налаштований, а Сатана—завжди негативно. Зверніть увагу на розбіжності. (Див. Ілюстрація для дошки 1).

Прочитайте Мосія 4:3. Наголосіть, що покаяння веде до радості, миру в розумі і чистої совісті. Страждання за гріх відбувається тоді, коли немає покаяння (див. УЗ 19:15–20).

■ Прочитайте і обговоріть визначення слова *покаяння*, як його подано у Путівнику по Писаннях.

Ідеї для навчання

А. Покаяння—це вічний принцип розвитку.

■ Прочитайте Мойсей 5:14–15. Які дві речі нам необхідні згідно із законом Бога, щоб здобути спасіння? (Вірити у Спасителя і каятися). Ті, хто не вірить у Спасителя і не кається у гріхах—проклятий. *Прокляття* означає бути обмеженими у вічному розвитку й привілеях (див. Путівник по Писаннях). Прочитайте студентам поглиблене пояснення слова *прокляття*, зроблене Джозефом з рубрики “Цитати”, пункт А на с. 38 путівника студента.

■ Прочитайте і обговоріть прекрасні висловлювання Президента Девіда О. Мак-Кея і президента Х'ю Б. Брауна про те, як відвертатися від гріха, у рубриці “Цитати”, пункт А, с. 38–39.

Б. Щоб повернутися в Божу присутність, людина має каятися.

■ Прочитайте 3 Нефій 11:32–38. На які вчення звертається особлива увага в цьому уривку з

Писань за допомогою прийому повторюваності? (Покаяння, хрищення і здатність стати такими, як мала дитина). Який взаємозв'язок між людиною, яка кається і христиться та малою дитиною? (Обидві вільні від гріха).

■ Висловлювання Президента Гебера Дж. Гранта стосовно намагання чинити краще може допомогти під час обговорення *поведінки* в процесі покаяння (див. рубрику “Цитати”, пункт Б на с. 40 путівника студента).

В. Покаяння включає виконання певних дій і роботу над розвитком Христових якостей.

■ Книга Мормона містить дуже багато прекрасних прикладів покаяння. Кілька з них вказано нижче. Кожен може дати поштовок для обговорення прикладів із сучасного життя та їх застосування.

Енош, син Якова. Див. Енош 1:1–8.

Батько Ламонія. Див. Алма 22:15–18.

Алма молодший. Див. Алма 36:6–22.

Син Алми Коріантон. Прочитайте в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 41 путівника студента висловлювання старійшини Меріона Д. Хенкса про розмову між Алмою і його сином Коріантоном, як це описано в Алма 42:27–31.

■ Студенти мають природну зацікавленість у тому, якими є відповідні кроки покаяння, і вони мають зрозуміти їх. Скористайтеся наступною схемою як путівником для обговорення процесу покаяння. Ці кроки не обов'язково здійснювати в указаному порядку. Процес покаяння для кожної людини є неповторним. Однак усі п'ять кроків необхідно здійснити. Ці п'ять кроків є такими:

Відчувати “смуток для Бога” за гріх. Див.

2 Коринтянам 7:10.

Розвинути щире бажання змінитися і взяти зобов'язання владнати проблему за будь-яку ціну.

Повністю облишити гріх. Див. Учення і Завіти 82:7. Цей крок може означати зміну друзів, уникання місць, де є спокуса тощо.

Відшкодувати збитки, якщо можливо.

Сповідатися людині, яка має відповідні повноваження. Див. Учення і Завіти 58:42–43; Мосія 26:29. Ви можете поділитися порадою сучасного пророка стосовно поведінки, яка притаманна процесу сповіді. Президент Спенсер В. Кімбол застерігав: “Добровільна сповідь є безсумнівно більш приємною в очах Господа, ніж примусове зізнання, якому бракує смирення, яке було вимушено зроблено внаслідок розпитування” (*The Miracle of Forgiveness*, p. 181).

■ Переконайте студентів, що коли людина грішити, то чим швидше вона почне каятися, тим краще для неї. Зволікання просто збільшує гріх, тягар провини і утруднює покаяння. (Див. Алма 34:32–34).

■ Єпископ Вон Дж. Фетерстоун розповів історію, яка ілюструє могутню зміну серця, що має відбутися під час покаяння, на протигагу незначній зміні поведінки, зосередженій лише на самій особі.

“Невдовзі після того як мене було покликано до Верховного єпископату, президент колу Арізона розповів, що в нього є молодий чоловік, кандидат для служіння на місії, з яким потрібно провести співбесіду для визначення гідності...

Я запросив юнака до кабінету, ... і сказав йому: “Вочевидь, у своєму житті ви скоїли серйозну провину. Через це мене попросили провести це інтерв’ю. Не могли б ви бути чесним і відвертим і сказати мені, що то був за гріх?”

З високо піднятою головою він сказав пихато: “Немає нічого, чого б я не зробив”.

Я відповів: “Давайте поговоримо більш конкретно. Чи ви вчинили перелюб?”

З помітним сарказмом він сказав: “Я ж сказав: я зробив *усе*”.

Я запитав: “Чи це сталося один раз чи у вас було більше однієї дівчини і ви робили це більше одного разу?”

І з таким самим сарказмом він відповів: “Було багато дівчат і так багато разів, що й злічити їх не можу”.

“Хотілося б, щоб для Бога ваш гріх був не такий серйозний”, —сказав я.

“Ну, згоден”, —відповів він.

“А як щодо наркотиків?”

“Я ж сказав, що я зробив *усе*”.

Тоді я сказав: “Чому ви думаєте, що поїдете на місію?”

“Бо я покався,—відповів він.— Я не робив нічого цього аж цілий рік. Я знаю, що поїду на місію, бо так зазначає моє патріарше благословення. Мене висвятили в чин старійшини, останній рік я жив так, як і повинен був, і в тому, що я служитиму на місії, немає жодних сумнівів”.

Я поглянув на юнака, який сидів по той бік столу: йому був двадцять один рік, він постійно посміхався, сповнений сарказму й пихи, в його поведінці не було нічого, що вказувало на щире покаяння. І я сказав йому: “Мій любий юний друже! Мені шкода казати вам це, але ви не поїдете на місію. Чи ви сподівалися, що ми відправимо вас, коли ви вихвалюєтеся своїм минулим життям, чванькуватого розповідаючи про свої “подвиги”? Невже ви вважали, що ми пошлемо вас разом з чудовими, чистими юнаками, які ніколи не порушували моральні норми, які пронесли своє життя чистим і незаплямованим, і гідним того, щоб вирушити на місію?”

Я повторив: “Ви не поїдете на місію. На-справді-то, вас не слід було висвячувати в старійшини, і щодо членства в Церкві, то треба було б вам дати випробувальний термін.

Ви скоїли низку дуже серйозних гріхів,— продовжував я.— Ви не покаялись; ви просто припинили чинити їх. Одного дня, коли ви побуваєте в Гефсиманії й повернетесь з неї, ви зрозумієте, що таке справжнє покаяння”.

Після цього юнак почав плакати. Протягом хвилин п’яти він ридав, а я не вимовив жодного слова. (До речі, хочу сказати, що інколи під час інтерв’ю доречніше просто помовчати, коли ми повинні просто зачекати, послухати, подивитися й дати людині трохи дослідити свою душу й думки). Я просто сидів і чекав, поки він плакав.

Врешті-решт він подивився на мене і сказав: “Здається, я так не плакав відтоді, як мені було п’ять років”.

Я сказав йому: “Якби ви так плакали, коли вперше відчули спокусу порушити моральні норми, то вже сьогодні б поїхали на місію. Але зараз мені шкода, мені й самому неприємно, що став на заваді здійснення вашої мети. Я знаю, як буде важко повернутися до друзів і сказати, що ви не їдете на місію.

Після того як ви побуваєте в Гефсиманії,— продовжував я,—то зрозумієте, що я мав на увазі, кажучи, що кожна людина, яка скоїла серйозний гріх, до того, як отримати прощення, повинна вирушити до Гефсиманії і повернутися назад”.

Юнак вийшов із кабінету, і я впевнений, що він не був задоволеним; я став на його шляху і не дозволив поїхати на місію.

Десь через шість місяців я був у штаті Арізона, виступаючи в інституті в Темпе. Після промови багато членів Церкви з інституту спустилися проходами, щоб потиснути мені руку. Коли я підвів очі, то побачив того юнака—нерозкаяного грішника,—який проходив наближався до мене; і одразу пригадалися подробиці того інтерв’ю з ним. Я згадав його пихатість, сарказм, чванливість.

Я зійшов, щоб потиснути його руку, і коли він дивився на мене, я міг бачити, що в його житті сталося щось прекрасне. По його щоках котилися сльози. Він майже сяяв священним світлом. Я сказав: “Ви побували там, чи не так?”

Крізь сльози він вимовив: “Так, єпископе Фетерстоун, я був у Гефсиманії і повернувся звідти”.

“Я знаю,—сказав я.—Це видно з вашого обличчя. Тепер я впевнений, що Господь вам вивачив”.

Він відповів: “Я вдячний вам більше, ніж ви можете уявити, за те, що не дозволили мені поїхати на місію. То було б для мене ведмежою послугою. Дякую, що допомогли мені”. (*A Generation of Excellence*, pp. 156–159).

Завершення

Свідчіть, що принцип покаяння був даний нам люблячим Небесним Батьком, щоб ми могли повною мірою скористатися перевагами

Спокути. Закликайте студентів щодня досліджувати свої душі і робити покаяння важливою частиною свого життя.

Сатана

1. Навіщо намагатися?
2. Бог не любить мене після того, що я зробив.
3. Я не зможу отримати прощення.
4. Я ніколи не зможу знову жити з Богом.

Спаситель

1. Милість поширюється на всіх, хто зрікається гріха (див. Приповіді 28:13).
2. Небеса радіють, коли людина кається (див. Лука 15:7; УЗ 18:13).
3. Господь простить тих, хто кається (див. Ісая 1:18; УЗ 58:42).
4. Завдяки спокуті Спасителя всі, хто кається, можуть повернутися до Бога (див. УЗ 18:11–12).

Вступ

Проведіть зі студентами наступне контрольне опитування про хрищення. Нехай вони дадуть відповідь “правильно” або “хибно”. Ви можете виправити відповіді у класі й обговорити зі студентами всі відповіді відразу ж або ви можете скористатися контрольною як основою для уроку.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

- ___ 1. Завіти, укладені під час хрищення, мають особисту природу й не однакові для кожної людини.
- ___ 2. Іван Христитель був першою людиною в Писаннях, яка виконувала хрищення.
- ___ 3. Про хрищення навчали і його практикували праведні нефійці й ламанійці.
- ___ 4. Хрищення необхідне перш, ніж людина увійде до царства Божого.
- ___ 5. Якщо людина не христилася, вона не є підзвітною за свої гріхи.
- ___ 6. У Писаннях не сказано, що людина повинна мати повноваження, щоб виконувати хрищення.
- ___ 7. Господь через одкровення дав слова, які слід використовувати під час обряду хрищення.
- ___ 8. Слово “зануренням” не вживається в Біблії у зв’язку з обрядом хрищення.
- ___ 9. Хрищення символізує смерть, поховання і воскресіння Ісуса Христа.

ВІДПОВІДІ

1. Хибно. Кожна людина, яку христили належним чином, укладає однакові завіти. Господь обіцяє однакові благословення всім вірним.
2. Хибно. Хрищення—це Вічний завіт, який здійснювали в усі розподіли євангелії, починаючи від Адама.
3. Правильно. (Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Б 5 на с. 42 путівника студента).
4. Правильно. (Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт В 1 на с. 42 путівника студента).
5. Хибно. Кожен, хто досягає віку підзвітності й має щонайменше нормальні розумові здібності буде відповідати за свої гріхи. Однак охрищена людина укладає завіт і тим

самим бере на себе більшу відповідальність. Таким чином, її гріхи, в яких вона не кається, вважаються більш серйозними.

6. Хибно. (Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Г 3 на с. 42 путівника студента).
7. Правильно. (Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Г 3 на с. 42 путівника студента).
8. Правильно. У Біблії не згадується хрищення зануренням, хоча у кількох випадках, занурення мається на увазі. Конкретні вчення про занурення містяться у Книзі Мормона та в Ученні і Завітах. (Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Г 5 на с. 42 путівника студента).
9. Правильно. (Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Д 1 на с. 42 путівника студента).

Ідеї для навчання

А. Христячись, ми укладаємо завіт з Господом.

- Напишіть на дошці *завіт* і запитайте студентів, що це означає. Зверніться до визначення слова у Путівнику по Писаннях. Зазначте, що під час виконання всіх обрядів укладаються завіти.
- Запитайте студентів, яким чином хрищення є завітом між Богом і людиною. Які угоди людина укладає з Богом, коли христиться? Рубрики “Доктринальні принципи”, пункт А 1 і “Цитати”, пункт А на сс. 42–43 путівника студента містять посилання, що пояснюють складові завіту. Ви можете написати на дошці угоди, пов’язані із завітом. Які благословення Бог обіцяє надавати людині, яка христиться і дотримується своєї частини завіту? (див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт А 2 на с. 42 путівника студента).
- Кожного тижня ми маємо можливість приймати причастя Господньої вечері, що є поновленням нашого завіту хрищення. Зверніть увагу, що в причасній молитві ми укладаємо завіт взяти на себе ім’я Христа, завжди пам’ятати Його і дотримуватися Його заповідей (див. УЗ 20:77, 79). У відповідь Господь обіцяє, що ми завжди будемо мати Його Духа з нами. Чому Господь забезпечує шлях для поновлення завіту хрищення щотижня? Скористайтеся рубрикою “Доктринальні принципи”, пункт А 3 на с. 42 путівника студента, щоб наголосити,

що ми повинні виконувати заповіді, якщо хочемо, аби завіти хрищення діяли в нашому житті.

Б. Хрищення—це вічний обряд, який практикували в усі розподіли євангелії.

■ Адам був першою людиною, яку охрестили (див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Б 1 на с. 42 путівника студента). Як Адама було хрищено? Чому було необхідно його христити? Допоможіть студентам усвідомити, що хрищення—це вічний обряд і що в усі розподіли євангелії в історії людства практикувалися перші чотири принципи і обряди євангелії (див. Уложення віри 1:4). Ви можете також звернутися до рубрики “Доктринальні принципи”, з пункту Б 2 до пункту Б 5 на с. 42 путівника студента.

■ Ісус був безгрішним, то навіщо його було охрищено? Хрищення—це вічний закон, якого мають дотримуватися всі люди. Крім того, Христос—це Великий Взірець, Який показав нам шлях. Він хоче, щоб ми йшли за Ним, упокорили себе, як і Він упокорив Себе, щоб охриститися (див. 2 Нефій 31:7, 12). Якщо Христос був хрищений, хоча й був святий, “наскільки більшу потребу маємо ми, не будучи святими, бути хрищеними, так, саме водою” (2 Нефій 31:5).

■ Як ми знаємо, що святі останніх днів мають належні спосіб і повноваження христити в наш час? Повноваження христити було відновлено 15 травня 1829 р. Іваном Христителем Джозефом Смітом й Оліверу Каудері. Настанови стосовно способу хрищення й слів молитви хрищення були відкриті пророкові ще до того, як Церкву було засновано 6 квітня 1830 р. (Див. УЗ 20:37, 72–74).

В. Хрищення—це необхідний обряд.

■ Перекажіть історію про Никодима—фарисея, начальника серед юдеїв, який знайшов Ісуса вночі й дізнався, що людина має народитися від води й Духа, щоб заслужити царства небесного (див. Іван 3:1–7). Як хрищення символізує нове народження? (див. Мойсей 6:59).

■ Напишіть на дошці такі запитання: Чому хрищення є важливим для спасіння? Запишіть усі важливі причини, які вкажуть студенти. Потім прогляньте вибрані уривки з Писань, вказані в рубриці “Доктринальні принципи” на с. 42 путівника студента.

Г. Обряд хрищення прийнятний для Господа лише тоді, коли його виконано таким чином, який Він вказав.

■ Що означає слово *христити*? Прочитайте пояснення пророка Джозефа Сміта стосовно початкового значення цього слова на с. 43 пу-

тівника студента? (див. *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, р. 262).

■ Пригадайте належні кроки й вимоги для правомочного хрищення. Зверніться до вибраних уривків з писань у рубриці “Доктринальні принципи”, пункти Г 1–Г 5 на с. 42 путівника студента. Зазначте, що ці кроки і вимоги були, можливо, втрачені тоді, коли “прості і найцінніші” частини Біблії були вилучені з оригінальних текстів (1 Нефій 13:26; див. також вв. 27–28). Але Господь пообіцяв, що Він відновить прості й цінні частини (див. 1 Нефій 13:35–39). Зазначте, що майже всі ці важливі настанови про хрищення прийшли з Книги Мормона, Учення і Завітів та Дорогоцінної Перлини.

■ Члени Церкви можуть переконатися, що їхнє хрищення було виконано належним повноваженням, прослідкувавши родовід повноважень священства людини, яка виконує хрищення, до Ісуса Христа. У вигляді ілюстрації покажіть свій родовід повноважень священства або тієї людини, яка вас хрестила.

Д. Хрищення символізує вічні реалії.

■ У чому полягає символізм, коли людина заходить у воду, занурюється у неї й виходить з води? Хрищення символізує чистоту й оновлення життя. Воно також уособлює народження, смерть і воскресіння Христа. Зверніться до Писань, вказаних у рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Д на с. 42 путівника студента і цитати Президента Джозефа Філдінга Сміта на с. 43 (див. *Doctrines of Salvation*, 2:323–324).

Хрищення, як і інші обряди та багато принципів євангелії, є глибоко символічним. Символізм може навчити нас багатьом речам, якщо ми досліджуємо Писання і навчаємося через Святого Духа. Безсумнівно, хрищення—це великий приклад, де “земне узгоджується з тим, що небесне” (УЗ 128:13).

■ Обговоріть символізм кольору одягу, який використовується для обряду хрищення. Білий колір символізує чистоту і невинність. З його священним символізмом хрищення може бути для нас однією з прекрасних і незабутніх подій у земному житті.

Завершення

Свідчіть про важливість хрищення у вашому житті. Закликайте тих, хто не є членами Церкви, вивчати принципи євангелії усім своїм серцем і розмірковувати над важливістю хрищення у їхньому житті. Ви можете заспівати або продекламувати гімн на вірші Парлі П. Пратта “Вірою ми сприймаємо” (*Гімни*, № 101).

Вступ

■ Чи виконуємо ми все, для чого були послані на землю, коли виявляємо віру в Христа, каємося і хрестимося? Який наступний крок у нашому вічному розвитку? Для багатьох обряд рукопокладання, який настає після хрещення,—це просто “конфірмація” членства у Церкві, але більш важлива частина цього обряду полягає в отриманні дару Святого Духа.

Чи ми отримуємо Святого Духа відразу ж і повністю після того, як відбулося рукопокладання? Що включає в себе наказ “прийми Святого Духа”? Обряд—це лише початок. Після обряду, який виконується силою священства, ми повинні жити гідно і прагнути постійного супроводу Святого Духа. І коли Святий Дух стає важливою частиною нашого життя, Господь очікує від нас набагато більшого (див. 2 Нефій 31:17–20).

■ Часто в людині, яка виявляє віру, кається, хреститься і отримує дар Святого Духа, відбувається велика зміна. Зрештою, найбільшим чудом з усіх є чудо прощення. Ви можете використати таку історію старійшини Джона А. Уїдтсоу, щоб проілюструвати могутню зміну, яка може відбутися:

“Я пам’ятаю чоловіка, який охрестив мене в Церкві. То був дуже простий, звичайний чоловік, який колись був канатохідцем, випивав за день дві чи три пляшки пива, а трохи пізніше склянку віскі, жував тютюн майже весь день, жив марнотратним, безцільним життям, якщо не вважати три прийоми їжі на день і задоволення певних плотських потреб. Він почув про євангелію і прийняв її. Це було добре. Це те, чого він прагнув. Той чоловік виріс у Церкві духовно і фізично. Наскільки я пам’ятаю, він відслужив п’ять чи шість місій і головував над однією з місій Церкви. Він був тим самим чоловіком, з тими ж руками, ногами, тілом, розумом, але він змінився завдяки Духові, який приходить разом із прийняттям вічної істини”. (In Conference Report, Apr. 1952, p. 34.)

Небагато людей змінилися фізично завдяки хрещенню Духа. Їхній загальний вигляд залишається таким самим, їхні імена, освіта, місце проживання, робота і професія не змінюються. Однак глибокі зміни відбуваються в їхньому житті. У чому полягає суть цих змін?

Ідеї для навчання

А. Перш ніж людина отримає дар Святого Духа, вона спочатку отримує Духа, або Світло Христа, який дається кожній людині, народженій у світі.

■ Напишіть на дошці *Світло Христа* і попросіть дати визначення. Студенти мають зрозуміти, що Світло Христа освітлює життя всіх, хто народився на землі. Висловлювання старійшини Брюса Р. Мак-Конкі у рубриці “Цитати”, пункт А. на с. 44 путівника студента роз’яснює те, що ми вже знаємо про Світло Христа. Світло Христа не те ж саме, що і дар Святого Духа, який приготовано для тих, хто виконав необхідні умови для його отримання (див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт а. на с. 44 путівника студента).

■ Світло Христа часто дуже правильно порівнюють з нашою совістю. Кожен має совість, коли починає своє життя (див. Римлянам 2:14–15). Президент Спенсер В. Кімбол порівняв совість з особистою Ліягоною, яку має кожен з нас: “Ви повинні зрозуміти, що маєте щось на зразок компаса, подібного до Ліягони, вбудованого у вас. Його має кожна дитина. Коли дитині виповнюється вісім років, вона вже відрізняє добро від зла, якщо батьки добре її навчали. Якщо дитина не зважає на Ліягону, яка міститься в ній, то згодом не буде відчувати її підказок. Але якщо ми будемо пам’ятати, що кожен з нас має те, що спрямовує нас на правильний курс, то наш корабель не піде в хибному напрямку,—за умови, що ми прислухаємося до спонукань особистої Ліягони, яку ми називаємо совістю”. (In Conference Report, Oct. 1976, p. 117; or *Ensign*, Nov. 1976, p. 79.)

Зазначте, що людина, яка грузне у своїх гріхах, поступово втрачає вплив Світла Христа у своєму житті.

■ Прочитайте Іван 1:6–9 і Мороній 7:16–19. Зазначте, що в нас є “світло”, яке допомагає відрізнати добро і зло. Коли ми ідемо всупереч тому світлу, наші вчинки звинувачують і засуджують нас.

Б. Дар Святого Духа дарується всім, хто укладає завіт з Ісусом Христом під час хрещення.

■ Напишіть на дошці “дар Святого Духа” і попросіть студентів дати визначення (див. рубрику “Цитати”, пункт Б на с. 45 путівника студента).

■ Чи може людина насолоджуватися впливом Святого Духа, в дійсності, не отримавши дару Святого Духа? Опишіть історію римського сотника Корнилія, який отримав Святого Духа до хрищення (див. Дії 10:1–33). Зверніть увагу на висловлювання пророка Джозефа Сміта про ситуацію з Корнилієм у рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 44.

Усі чесні шукачі істини мають право на вплив Святого Духа (див. Мороній 10:4–5; “Цитати”, пункт Б на сс. 44–45 путівника студента). Але нам потрібно христитися і бути конфірмованими для отримання дару Святого Духа, щоб насолоджуватися його постійним супроводом. Обряд конфірмації означає, що дар Святого Духа отримується згідно із завітом.

■ Чи можемо ми втратити дар Святого Духа? Як? (Через гріх і нехтування). Щоб вплив Святого Духа був сильнішим, необхідно щодня вивчати Писання, молитися, розмірковувати і виконувати Божі заповіді. Чому з людини, яка отримала дар Святого Духа, запитають більше за скоєння її гріхів, ніж з людини, яка ніколи не отримувала такого дару?

■ Зверніться до ілюстрації для дошки 1, щоб провести обговорення стосовно отримання сили, обіцяної в євангельських обрядах. Скористайтеся дошкою, щоб показати, як хрищення водою і Духом пов’язані між собою і як обидва хрищення ведуть до очищення душі.

В. Ті, хто має дар Святого Духа, можуть насолоджуватися дарами Духа.

■ Попросіть студентів дати визначення *дарам Духа*, перш ніж ви спробуєте перерахувати різні дари. Визначення старійшини Брюса Р. Мак-Конкі міститься в рубриці “Цитати”, пункт В путівника студента на с. 45 (див. *Mormon Doctrine*, р. 314).

■ Попросіть клас назвати якомога більше дарів Духа; записуйте їх на дошці. Скористайтеся повним переліком духовних дарів у Новому Завіті, Книзі Мормона та в Ученні і Завітах, щоб доповнити перелік студентів (див. 1 Коринтянам 12; Мороній 10:8–18; УЗ 46:10–33).

■ Прочитайте Учення і Завіти 46:11–12. Зазначте, що кожен гідний член Церкви удостоєний хоча б одного дару Духа. Всі члени Церкви мають різні дари і жоден з членів Церкви не має всіх дарів Духа. З різними дарами Духа, якими Господь так милостиво нагородив кожному особистість, ми можемо допомагати і підтримувати одне одного у спільній праці побудови царства Божого.

■ Прочитайте Мороній 10:17. “Дари Духа часто приходять у відповідь на прохання людини

про якийсь певний дар. Старійшина Бойд К. Пекер пояснював, як такий дар відбувається: “Якщо людина хоче, щоб дар прийшов до неї, і бажає цього, вона отримає дар.

Багато років тому я прочитав [Мороній 10:7–10, 17] і розмірковував над цими віршами. Я подумав, що серед дарів, які людина може мати для того, щоб бути корисною Господу,— дар навчати через Духа був би найвеличнішим. Дар навчати Слову мудрості й навчати слову знання через Духа має бути дуже жаданим. То чому ж ці дари не приходять до нас, коли ми бажаємо їх? Якщо ми хочемо стати успішними вчителями й бажаємо здобути таку здібність, то чому ж вона не приходить до нас? Якщо ми хочемо просити її, молитися про неї і маємо достатньо віри, щоб володіти нею, то чому не маємо її? (*Teach Ye Diligently*, р. 16).

■ Зазначте, що даром, який, мабуть, найчастіше обговорюється, є дар мов. На жаль, цей дар також є даром, який найчастіше неправильно тлумачать. Багато християн, читаючи книгу Дії 2 про дар мов у день П’ятидесятниці, вірять, що вони повинні також виявляти дар мов, щоб вважатися дійсно наверненими. Але такий напрямок думок є хибним: дари Духа *ідуть за* наверненням, а не передують йому.

Багато людей неправильно також тлумачать мету дару мов. Дар мов—це не символ духовної вишчості. У першу чергу, цей дар існує для того, щоб поширювати євангельське послання народам землі їхньою рідною мовою. Якщо дар мов використовується, то завжди має бути наявним тлумачення мов (див. 1 Коринтянам 14:2–5). Дім Бога не є домом безладу.

■ Часто виникає протиріччя стосовно того, чи є певний “прояв” даром Духа чи його надихає Сатана. Сатана створює підробки, щоб обманути і звести людину. Прочитайте Учення і Завіти 46:27–29 і 107:91–92, щоб показати роль церковних провідників священства у розпізнанні духовних дарів. Ви можете також процитувати коментар старійшини Абрахама О. Вудраффа з рубрики “Цитати”, пункт В на с. 45 путівника студента.

Завершення

Закликайте студентів щодня молитися, щоб Святий Дух був їхнім постійним супутником. Закликайте їх оцінювати своє життя і бачити, які духовні дари Господь їм уже дав. Свідчіть, що Господь продемонстрував силу духовних дарів у вашому житті і що ви мали привілей бачити вияв цих дарів у роботі Господа.

Ілюстрація для дошки 1

ОТРИМАННЯ ОБЩАНОЇ СИЛИ		
	Фізичний обряд	Здобуття духовної сили обряду
Хрищення	Зануренням у воду 	Укладання завіту з Господом внаслідок щирої віри і покаяння.
Дар Святого Духа	Рукопокладання 	Хрищення вогнем, народження згори, очищення, оновлення

Дві події, пов'язані причинно-наслідковим зв'язком

Вступ

Дві наступні історії можна використати для того, щоб познайомити із законом послуху та проілюструвати його. Скористайтеся однією з історій і обговоріть її у контексті послуху порадам сучасного пророка.

“[Ефраїм] Генкс багато разів винагороджувався за свій послух пророкові Бригаму Янгу. Одного весняного ранку він працював на зведенні свого будинку з необпаленої цегли. Цоколь був майже завершеним і він почав класти висушену на сонці цеглу, коли у своєму екіпажі приїхав Бригам і сказав: “Ефраїме, якої товщини ця цегляна стіна?”

Еф відповів, що її товщина двадцять сантиметрів.

Бригам сказав: “Розвали її, Ефраїме, і зведи вдвічі товщу”. Потім, ніби для того, щоб уникнути спору, він розвернув свій екіпаж і поїхав геть.

Еф багато днів тягав каміння з піку Енсайн і заплатив велику ціну каменярям, щоб витримати їх у вапняному розчині. Йому неприємною була думка про те, що доведеться іти на додаткові витрати і починати все знову.

Каменярі також виявили своє обурення, вилаявшись і сказавши: “Може, Бригам Янг і святий, але у зведенні кам’яних стін він не пророк!”

Однак Еф уклав нову угоду з каменярями, щоб потовщити стіну, і наступного ранку знову почав тягати каміння.

Через місяць вони закінчили кладку сорокасантиметрової стіни з необпаленої глини і землі. Коли вже уклали стропила для даху, почалася сильна гроза. Лило як з відра, і вода розтікалася потоками повсюди. За кілька хвилин залило цокольний поверх будинку, але міцні товсті стіни залишилися неушкодженими і стояли непохитно, тримаючи весь будинок. За кілька днів вода зійшла і Еф, закінчуючи класти стропила, забивав цвяхи, наспівуючи гімн “Ми вдячні Тобі за пророка”. (Sidney Alvarus Hanks and Ephraim K. Hanks, *Scouting for the Mormons on the Great Frontier*, pp. 78–80).

“Мій дідусь допомагав будувати храм у Наву. Він правив парою норовистих чорних кобил. Одного разу, коли він здавав задом своїм возом у каменоломні, яка знаходилася біля берега річки, його покликав пророк і сказав: “Ізраеле, під час наступної поїздки купи собі батога”. Мій дід так і зробив. Під час наступної поїздки

до міста він купив батога і повернувся за ще одним вантажем каменю. Цього разу, заїжджаючи заднім ходом, він хотів зупинити коней звичним вигуком “Тпрррр”, але вони не звернули ніякої уваги і продовжували рухатися, поки Ізраел, розхвилювавшись, не був змушений скористатися батогом, якого пророк порадив йому купити. Коні рвонули вперед, і він зупинився якраз на краю каменоломні, за яким починався обрив.

Дідусь часто розповідав цю історію, ілюструючи, що таке послух. Дідусь завжди приймав те, що казав йому пророк Джозеф Сміт, і ніколи на запитав “Чому?” Хтось назве це сліпим послухом, але це не так. Ізраел Барлоу дуже добре знав про божественне покликання пророка і свідчив про це до останнього дня свого життя”. (In Ora H. Barlow, *The Israel Barlow Story and Mormon Mores*, pp. 195–196).

Ідеї для навчання

А. Послух—це перший закон небес.

■ Пояснюючи важливість послуху, прочитайте Авраам 3:24–25. Обговорюючи цей важливий уривок, зазначте, що послух є першим законом небес.

Як Господь випробує вашу віру? Часто випробуванням віри є послух принципам євангелії або порадам церковних провідників. Наведіть особистий приклад, щоб проілюструвати це твердження, або скористайтеся історією президента Меріона Г. Ромні в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 47 путівника студента.

■ Хто першим виказав думку про те, що принцип послуху є хибним? Прочитайте Мойсей 4:7–11 і обговоріть сенс того, що Сатана сказав Єві: “Чи Бог сказав—*Не їжте з усякого дерева саду?*” (курсив додано). Що означають слова “Бо відає Бог”? (Сатана мав на увазі, що Єва не була повністю вільною, тому що мала виконувати заповідь не їсти плід дерева).

■ Поставте студентам наступні запитання, що допоможуть їм зрозуміти, чим послух не є:

1. Бог просто хоче, щоб ми виконували набір заповідей, чи Він сподівається, що послух допоможе нам розвинути певні риси характеру?

2. Чи розвиваємо ми риси характеру, необхідні для просування до піднесення, якщо робимо правильні речі, але з негативним ставленням? (Як досвід Ламана і Лемуїла допомагає відповісти на це питання? Чи слухалися вони? Яким було їхнє ставлення?)

3. Скільки існує доріг до щастя і радості? Який напис краще відповідає дорозі: “Робити те, що правильно” чи “Бути відповідною людиною”? Чи взаємопов’язані ці написи?

4. Який зв’язок між послухом і ставленням? Поведінкою?

Б. Господь пообіцяв великі благословення тим, хто виконує Його заповіді.

■ Чи існують вічні фізичні закони, що управляють Всесвітом? Обмежують фізичні закони свободу людини чи збільшують її, коли людина починає розуміти і виконувати їх? Коли йдеться про фізичний закон, послух означає дотримання істинних принципів. Внаслідок цього свобода зростає. Чи є таке співвідношення істинним для духовних законів? Спишіть з 46 сторінки путівника студента на дошку таке висловлювання Сесіла Б. Демілла: “[Бог] створив людину вільною, а потім дав їй Заповіді, щоб вона залишалася вільною”. Наскільки правдивим є це твердження?

Обговоріть істину про те, що необхідно налаштувати життя в гармонії з божественною істиною, аби свобода зростала (див. УЗ 93:26–28).

■ Чи приносить послух особливі благословення? Знайдіть у Писаннях заповіді, що обіцяють певні благословення за послух. Скористайтеся ілюстрацією для дошки 1, обговорюючи ці заповіді. Ось кілька прикладів:

Піст. Див. Ісаїя 58:3–12.

Суботній день. Див. Учення і Завіти 59:9–19.

Слово мудрості. Див. Учення і Завіти 89:4–21.

Прочитайте Учення і Завіти 130:20–21, де сказано, що “якесь благословення від Бога” отримується “завдяки виконанню того закону, на якому воно ґрунтується”.

В. Непослух—це серйозна образа в очах Господа.

■ Чому Господь незадоволений непослухом? Непослух приносить нещастя, а Бог хоче, щоб Його діти були щасливими. Він відчуває сум, коли вони обирають невірний шлях.

Енох був вражений тим, як Господь сумував через Своїх дітей за часів Ноя. Прочитайте Мойсей 7:32–33 і обговоріть сенс того, що Господь пояснив Еноху.

Г. Ісус Христос показав приклад послуху.

■ Обговоріть, яким чином Христос встановив приклад праведного ставлення до послуху. Чому Спаситель слухався Батька? Чи можете ви уявити, що Ісус слухається Батька через страх? Бажання отримати нагороду? Жаль? Традицію? Вихваляння своєю праведністю? Яким чином вказані вірші поглиблюють наше розуміння істинної суті послуху?

Іван 8:28–29. “Сам я від Себе нічого не дію, але говорю, як Отець Мій Мене був навчив.... Я завжди чиню те, що Йому до вподоби”.

Іван 5:19–20. “Син нічого робити не може Сам від Себе, тільки те, що Він бачить, що робить Отець. ... Бо Отець любить Сина”.

Іван 7:16–18. Знає, що вчення від Бога, і шукає Батькової слави.

Іван 10:15. “Як отець Мене знає, так і Я Отця знаю”.

Іван 10:30. “Я й Отець—Ми одне!”

Іван 14:10. “Я—в Отці, а Отець—у Мені,... а Отець, що в Мені перебуває, Той чинить діла ті”.

Іван 14:15, 21, 23. “Якщо ви Мене любите,—Мої заповіді зберігайте”.

Як слова *любов, довіра, приносити радість, приклад, знання Бога і єдність* допомагають нам зрозуміти правильне ставлення до послуху?

Завершення

Наведіть кілька вражаючих прикладів з Писань про істинне ставлення до послуху. Ви можете обговорити послух Адама, як це записано в Мойсей 5:6, або Нефія, як він діставав пластини з латуні, як описано в 1 Нефій 3:6–7. Закликайте студентів оцінити рівень їхнього послуху і взяти зобов’язання змінюватися, якщо у цьому є потреба.

Ілюстрація для дошки 1

Закон десятини*Малахія 3:8–12***Слово мудрості***Учення і Завіти 89***Закон пророків***Учення і Завіти 21:4–6***Закон вічного шлюбу***Учення і Завіти 131:1–4*

Духовне переродження: істинне навернення

Розділ 18

Вступ

Прочитайте 3 Нефій 27:19–20. Напишіть на дошці частину першого вірша. “І ніщо нечисте не може увійти в Його царство”. У цьому вірші лаконічно сказано, що від нас вимагається, але чи є ця вимога реалістичною? Чи можливо смертним, які підвладні спокусам плоті, прожити життя і не стати духовно нечистими? Хіба зміг хтось, крім Ісуса Христа, досягнути цього? Сам Христос вказав, що незаплямованість—це наслідок віри, покаяння, стійкості, хрищення, дару Святого Духа і вміння покладатися на Спокуту.

Ідеї для навчання

А. Усі люди, які відповідають за свої вчинки, мають народитися знову від води й Духа.

- На відміну від учень багатьох християнських церков Церква Ісуса Христа Святих Останніх Днів навчає, що діти народжуються невинними (див. УЗ 93:38). Невинність—це стан безгрішності, відсутності провини чи осуду, незаплямованості або чистоти. У ранньому дитинстві, перш ніж дитина досягне віку підзвітності, Сатана не може спокушати її безпосередньо (див. УЗ 29:47). Діти, які померли до того, як їм виповнилося 8 років, приймаються в цілестіальне царство (див. УЗ 137:10). Частково саме невинність дітей спонукала Ісуса сказати: “Коли не навернетесь і не станете, як ті діти,—не ввійдете в Царство Небесне” (Матвій 18:3).
- До початку уроку напишіть на дошці або покажіть за допомогою діапроектора перелік якостей тілесної людини, які ви пізніше зможете порівняти з переліком плодів духовної людини (див. ілюстрація для дошки 1). Запитайте студентів, чому ми втрачаємо невинність, з якою народжуємося? В Ученні і Завітах 93:39 вказано, що невинність втрачається через наслідування традицій батьків і непослух Божим заповідям. Людей, які втрачають невинність, Писання називають духовно мертвими (див. УЗ 29:41), плотськими, хтивими і диявольськими (див. Мойсей 5:13; 6:49). Венямин називав їх “тілесною людиною” (див. Мосія 3:19). Павло казав, що такі люди робитимуть, як він їх називав, учинки тіла, вказані в Посланнях галатам 5:16–21 і колоссянам 3:2–9.
- Уважно прочитайте Іван 3:1–5. Никодим запитав Ісуса: “Як може людина родитися, будучи старою? Хіба може вона ввійти до утроби своєї

матері знову й родитись?” Никодим поставив це запитання у відповідь на Ісусове твердження, що людина має народитися знову, щоб побачити царство Бога. Чи було Никодимове запитання наївним або саркастичним? Його подальша поведінка показує, що ні. Натомість, Никодим озвучив питання, яке глибоко хвилювало багатьох людей. Як же може доросла людина відновити невинність новонародженої дитини? Як можна розпочати життя заново, здобувши силу не чинити помилки, через які людей називають плотськими, хтивими і диявольськими? Ісус відповів, що має відбутися подвійне народження, яке дозволить увійти у царство Боже. (Див. рубрику “Цитати”, пункт А на с. 49 путівника студента).

Напишіть на дошці фрази “народитися від води” і “народитися від Духа”. Попросіть дати визначення кожній з них.

Народження з води відбувається тоді, коли людина, діючи з вірою і каючись, приймає хрищення зануренням, яке здійснюється від рук уповноважених служителів Ісуса Христа (див. Алма 9:27; 3 Нефій 7:25; Мороній 6:2–4). Народитися від води—це негайна, одноразова подія.

Народження від Духа починається з обряду рукопокладання для надання дару Святого Духа. Коли людина прислухається до спонукань Святого Духа, Дух чинить “могутню зміну” у внутрішньому світі людини, викликаючи постійне бажання робити добро (Мосія 5:2; див. також Мосія 27:25; Алма 19:33). Народження від Духа—це поступовий процес.

Апостол Павло перерахував якості духовної людини, яка прислухається до спонукань Святого Духа, і порівняв ці якості з рисами людини, яка підкоряється плоті. Напишіть ці якості на дошці, щоб студенти могли побачити різницю між ними та рисами тілесної людини (див. ілюстрація для дошки 1).

Б. виправдання—це отримати прощення у Господа і стати на шлях праведності.

- Прочитайте Учення і Завіти 20:30: “І ми знаємо, що виправдання через благодать нашого Господа і Спасителя Ісуса Христа є справедливим і істинним”. *Виправдання*—це слово, тісно пов’язане з прощенням. Прочитайте пояснення, дане в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 50 путівника студента. Попросіть студентів пояснити, що обіцяно новонаверненому, коли він христиться належним повноваженням, щоб стати членом Церкви. Зазначте, що через

виявлення віри, щире покаяння і належне хрищення людина отримує прощення від минулих гріхів і починає життя у Церкві, як невинне дитя. Попросіть студентів поділитися прикладами з їхнього досвіду дослідників Церкви, коли вони змогли залишити своє минуле і стати дійсно іншими людьми після хрищення.

Як було сказано в Ученні і Завітах 20:30, виправдання стає можливим через спокуту Ісуса Христа. Павло казав так: “Дарма виправдовуються Його благодаттю, через відкуплення, що в Ісусі” (Римлянам 3:24–25; див. також Мосія 3:19; Мойсей 6:59).

■ Виправдання може також визначатися як здатність довести законність або відстояти мотиви чи наслідки певної дії. Саме в такому розумінні студенти повинні читати визначення виправдання, дане старійшиною Брюсом Р. Мак-Конкі в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 50 путівника студента. Виправданий вчинок, згідно зі старійшиною Мак-Конкі,—це вчинок, запечатаний Святим Духом Обіцяння, тобто схвалений Святим Духом. (Див. *Mormon Doctrine*, р. 50).

В. Освячення—це стан незаплямованості й чистоти.

■ Прочитайте Учення і Завіти 20:31: “І ми знаємо також, що освячення через благодать нашого Господа й Спасителя Ісуса Христа є справедливим і істинним, для всіх тих, хто любить Бога і служить Йому з усією могутністю, розумом і силою”. *Освячення*—це слово, яке означає святість, або процес, за допомогою якого людина стає освяченою (очищеною від гріха). У вірші сказано, що освячення—це процес і що воно має принаймні два аспекти.

По-перше, освячення можливе завдяки Спокуті. Виявляючи віру, каючись і христячись, ми стаємо невинними, позбавляючись минулих провин.

По-друге, освячення як спосіб життя можливе тоді, коли ми відчуваємо спонукання любити Бога й служити Йому з усією могуттю, розумом і силою. Це відбувається завдяки духовному зростанню, джерелом якого є прийняття Святого Духа. Геламан казав, що піст, молитва, зростання у смиренні й вияв віри є наслідком очищення і освячення серця (див. Геламан 3:35). Прочитайте висловлювання Президента Бригама Янга в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 50 путівника студента, де він проголошує, що освяченою є та людина, яка “досконало підкоряється Богові та Його вимогам”.

Завершення

Алма коротко підсумував основну тему свого проповідування серед Нефійців таким проникливим закликком:

“А тепер слухайте, я питаю вас, мої браття по церкві, хіба ви не народжені духовно від Бога? Хіба ви не отримали образ Його у виразі вашого обличчя? Хіба ви не відчули могутню зміну у ваших серцях?” (Алма 5:14).

Запитання Алми не втрачали своєї актуальності протягом століть і так само стосуються нашого часу й обставин та заслуговують на вдумливу відповідь. Запитання Алми мають спрямовувати кожного святого останніх днів у розвитку бажання по-справжньому народитися згори й жити справжнім християнським життям.

Ілюстрація для дошки 1

ТІЛЕСНА ЛЮДИНА		ДУХОВНА ЛЮДИНА	
Галатам 5:16–21	Колосянам 3:2–9	Галатам 5:22–25	Колосянам 3:10–15
Перелюб	Розпуста	Любов	Щире милосердя
Розпуста	Нечистість	Радість	Добротливість
Нечистість	Пристрасть	Мир	Покора
Хтивість	Лиха пожадливість	Довготерпіння	Лагідність
Ідолопоклонство	Зажерливість	Добрість	Довготерпіння
Ворожбитство	Непослух	Милосердя	Вияв терпіння один
Ненавість	Гнів	Віра	до одного
Сварки	Лютість	Лагідність	Прощення
Заздрість	Злоба	Здержливість	Любов
Гнів	Богозневага	Здатність ходити	Мир
Суперечки	Безсоромні слова	Духом	Вдячність
Незгоди	Неправда		
Єресі			
Завидки			
Вбивства			
Пияцтво			
Гулянки			

і гідних дітей з родоvodu Авраама і Якова. Ця справа є виявом Його благодаті або, іншими словами, його любові, милості і поблажливості до Своїх дітей” (*Mormon Doctrine*, р. 216.) Отже, ті, хто народився в родоводі Авраама, Ісака і Якова, протягом століть чули свідчення пророків, мали доступ до священних Писань і обрядів і були в авангарді Божої роботи на землі. (Див. Harold B. Lee, in Conference Report, Oct. 1973, pp. 7–8; або *Ensign*, Dec. 1974, р. 5).

Друге, “частково цей привілей полягав у тому, що Авраама та інших шляхетних і великих духів було обрано до їхнього народження для виконання особливих місій, призначених у цьому житті” (McConkie, *Mormon Doctrine*, р. 216). В Ученні і Завітах 138:56 сказано, що шляхетні й великі “отримали свої перші уроки у світі духів і їх було підготовлено, щоб народитися в належний час Господа... для спасіння душ людських” (див. також Авраам 3:22–23; Єремія 1:4–5).

Б. Тих, хто прийшов у земне життя, було покликано і обрано для отримання більших благословень у цьому житті.

■ Бути обраним просто означає, що вас було обрано для чогось. Зазначте й обговоріть зі студентами, що завдяки їхній вірності й послуху в доземному житті їх було обрано:

1. Отримати фізичне тіло з плоті й кісток. Це тіло має велике значення для того, щоб згодом стати такими, як Бог, і отримати повноту життя, якою володіє Він. (Див. рубрику “Цитати”, пункт Б на с. 52 путівника студента).

2. Пройти спасительні обряди й увійти до сім’ї Христа у земному житті, тобто стати членом Церкви Ісуса Христа.

В. Чинити міцним своє покликання та вибрання—важлива мета земного життя.

■ Маючи перевагу бути членом Церкви Ісуса Христа, ми, за умови послуху, можемо отримати вічне життя—найбільший дар Батька. Що ми маємо робити, щоб зробити міцним, тобто певним, своє покликання і вибрання? Зазначте, що бути *певним* означає “не зазнати невдачі; ...на що можна покластися або від чого зале-

жати; ...на що можна розраховувати, що відбудеться або станеться” (*Webster’s New World Dictionary*, 2d college ed., s.v. “sure”). Прочитайте рубрику “Цитати”, пункт В на с. 52 путівника студента і попросіть студентів визначити вимоги стосовно того, як нам зробити своє покликання чи обиранисть певними. Нехай один зі студентів пише на дошці вказані вимоги (ілюстрація для дошки 1 містить можливі відповіді). Потім запитайте у студентів, які винагороди приносить повний послух (див. ілюстрація для дошки 2). Наголосіть, що послух, необхідний для того, щоб зробити наше покликання і вибрання певними, не може бути половинним. Необхідно виявляти цілковиту відданість евангелії Ісуса Христа.

Г. Той, хто робить своє покликання та вибрання міцними, успадкує вічне життя.

■ Прочитайте Римлянам 8:17. Що означає бути спадкоємцем? Що означає бути співспадкоємцем? Зазначте, що обидва слова стосуються привілею жити з Батьком і вести таке саме життя, яким живе Він. Будучи спадкоємцями, ми отримуємо цей привілей як дар. (Див. рубрику “Цитати”, пункт Г на с. 52 путівника студента; Мосія 5:15).

■ Як “певніше слово пророцтва” впливає на те, щоб зробити наше покликання і обиранисть певним? Прочитайте Учення і Завіти 131:5. Зазначте, що ще в цьому житті ми можемо отримати свідчення Святого Духа про те, що ми виконали Божі вимоги й удостоєні вічного життя в Його присутності (див. “Цитати”, пункт В на с. 52 путівника студента).

Завершення

Принципи вічного життя було відкрито нам у земному житті люблячим Небесним Батьком, який дуже хоче, щоб Його діти отримали повноту радості. Обіцяння поширюється на всіх, хто навчається праведності, що вони отримують “мир у цьому світі і вічне життя у тому світі, що прийде” (УЗ 59:23).

Ілюстрація для дошки 1

**ЩО НЕОБХІДНО ЗРОБИТИ, ЩОБ ПОКЛИКАННЯ
АБО ОБРАНІСТЬ СТАЛИ ПЕВНИМИ**

Голодувати і прагнути за праведністю
Жити кожним словом Бога
Отримати повне схвалення від Господа
Мати рішучість служити Господу за будь-яких умов
Бути повністю відданими праведності

Ілюстрація для дошки 2

ВИНАГОРОДА ЗА ПОСЛУХ

Покликання і обраність забезпечили
успадкування повноти винагород євангелії у
прийдешньому житті (у піднесенні)

Вступ

■ Попросіть студентів назвати значення слова *причастя* (англ.—*sacrament*). Початкове значення слова—“наслідок освячення” або “засіб освячення, посвячення чи забезпечення чогось санкцією релігійного змісту” (*Oxford English Dictionary*, s.v. “sacrament”). Згодом *причастя* набуло значення священного релігійного обряду.

■ Обговоріть причини того, чому багатьом святим останніх днів не вдається повною мірою брати участь у причасті Господньої вечері. Оскільки ми можемо причащатися щотижня, багато людей приймають причастя, не задумуючись над ним або не готуючись до нього кожного разу належним чином. Зовнішні відволікаючі фактори можуть заважати повній зосередженості на духовній суті причастя. Деякі люди не розуміють істинної природи причастя.

Майже всі святі останніх днів можуть отримувати більшу користь від причастя, що допомагає їхнім душам підготуватися до вічного життя. Президент Девід О. Мак-Кей стверджував: “Участь у причасті Господньої вечері—це один з найбільш священних обрядів Церкви Ісуса Христа. З цим обрядом пов’язані принципи, що є основоположними для розбудови характеру й важливими для розвитку й піднесення у царстві Божому. Дуже мало учасників цього простого, втім величного обряду розуміють його важливість і значення повною мірою. На жаль, *вигляд* (див. ДС—Історія 1:19) поклоніння—це, часто, зовнішнє дотримання обряду без істинного усвідомлення душею його глибокого духовного значення” (*Gospel Ideals*, p. 71.)

Ідеї для навчання

А. Ісус Христос запровадив причастя як обряд на спомин.

■ Протягом історії цього світу Господь використовував символічні обряди, щоб навчати і нагадувати своїм обраним дітям про важливість євангельських принципів. На якому євангельському принципі наголошується під час обряду причастя? (На Спокуті Ісуса Христа). Чи існували до приходу Христа якісь обряди або священнодійства, що виконувалися для того, щоб нагадувати ізраїльтянам про майбутню спокутну жертву? “Щоб замінити обряд жертвоприношення (який спрямовував увагу святих на майбутню жертву Сина Божого), наш Господь під час свого земного служіння навчав

обряду *причастя* (щоб спрямувати увагу Своїх святих після Своєї смерті, назад, до Великої спокутної жертви, яку Він здійснив)” (Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, p. 660). Скористайтеся ілюстрацією для дошки 1, щоб повніше показати, як навчали Спокуті за допомогою важливих обрядів як до, так і після земного служіння Христа. Сьогодні причастя Господньої вечері—це священна служба на згадування, щоб вшанувати жертву Сина Божого.

■ Прочитайте Матвії 26:26–29, де Спаситель навчав Дванадцятьох про причастя Останньої вечері. Прочитайте і обговоріть Лука 22:15–21 і 1 Коринтянам 11:24–25. Зазначте, що символи причастя приймаються на згадку про тіло і кров Господа.

■ Прочитайте з рубрики “Доктринальні принципи” пункт А 2 на с. 53 путівника студента, щоб далі показати, що причастя було запроваджено на *згадку* про Христову спокутну жертву.

Б. Коли ми приймаємо причастя, то укладаємо завіт з Богом.

■ Прочитайте і обговоріть Учення і Завіти 20:68. Наголосіть, що людей потрібно навчати про суть причастя до того, як воно може набути для них значення. Місіонери мають навчати майбутніх членів Церкви про причастя до хрищення, а батьки мають навчати своїх дітей.

■ Прогляньте, що називається євангельським завітом. (Священна угода або обіцяння між Богом і людиною). Який завіт ми поновлюємо, коли приймаємо причастя? (Хрищення). У чому співпадають завіти хрищення і причастя? Поки один студент буде читати причасні молитви в Ученні і Завітах 20:77 і 79, попросіть іншого студента записувати на дошці складові кожної молитви. Що ми обіцяємо робити, коли приймаємо символи причастя? Що нам обіцяє Батько? Ви можете також зачитати коментар Президента Джозефа Філдінга Сміта і старійшини Брюса Р. Мак-Конкі в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 53–54 путівника студента (див. Smith, *Doctrines of Salvation*, 2:344–345; McConkie, *The Promised Messiah*, p. 386).

■ Як часто ми повинні приймати причастя? Господь дав одкровення: “Доцільно, щоб церква часто зустрічалася разом, щоб причащатися хлібом і вином у пам’ять Господа Ісуса” (УЗ 20:75). Праведні святі у Книзі Мормона також часто зустрічалися, щоб поститися, молитися, приймати причастя і розмовляти про благополуччя їхніх душ (див. Мороній 6:5–6).

Причасні збори проводилися у ранню добу існування Церкви (див. УЗ 46:4–5), але не обов'язково у неділю. В Ученні і Завітах 59:9–10 Господь відкрив: “І щоб ти міг повніше утримувати себе незаплямованим від світу, ходи в дім молитви і піднось свої священнодійства в Мій святий день; бо істинно це є день, призначений тобі, щоб відпочивати від своїх трудів і виявляти свою відданість Всевишньому”.

“Священнодійства”—це також і причастя Господньої вечері, яке ми приймаємо на причасних зборах. Члени Церкви мають заповідь відвідувати причасні збори і приймати причастя.

Старійшина Л. Том Перрі свідчив про важливість регулярного відвідування зборів, коли сказав: “Щотижня ми повинні прагнути особисто відчувати близькість до нашого Господа і Спасителя. Якщо ми будемо згадувати Його щотижня, це допоможе нам стати більш схожими на Нього...”

Мене завжди вражало те, наскільки оновлюються мої сили й відданість завдяки причастю, яке я приймаю щотижня”. (In Conference Report, Oct. 1984, p. 22; or *Ensign*, Nov. 1984, p. 19.)

В. Хліб і вода є важливими символами.

■ Зазначте, що Спаситель часто використовував алегорії, коли навчав своїм притчам. Що мав на увазі Ісус, коли проголошував: “Я—хліб життя. Хто до Мене приходить, не голодуватиме він” (Іван 6:35). Що Він мав на увазі, називаючи себе джерелом “живої води” (Іван 4:10; див. також вв. 11–13)? За допомогою цих метафор Спаситель навчав, що Його життя, місія, спокута і вчення є джерелом вічного життя. Він ніколи не казав про хліб і про воду в буквальному розумінні. Хліб і вода, які ми використовуємо під час причастя, є символами, що нагадують кожному з нас про Спокуту. Прочитайте Марк 14:20–25 з Перекладу, зробленого Джозефом Смітом, щоб визначити, у чому полягає символічне значення хліба й води.

■ Можливо, більш ніж будь-яка інша їжа й питво, хліб і вода символізують їжу, необхідну для людського тіла. Але, приймаючи хліб і воду під час причастя, ми не маємо на увазі підтримання тіла. Якщо мета причастя не в тому, щоб підтримати тіло, то що ж тоді воно підтримує? Прочитайте 3 Нефій 20:8–9. Наголосіть, що символи причастя призначаються для *душі*, а не для тіла. Спаситель пообіцяв, що коли ми причащаємося від щирого серця, маючи щирі наміри, наша душа “ніколи не буде ні голодувати, ані відчувати спрагу, але буде наповнена” (3 Нефій 20:8).

■ Обговоріть, чому зараз під час причастя ми використовуємо воду, а не вино. Це пояснюється у вступі до Учення і Завітів 27 та в Ученні і Завітах 27:2.

Г. Тим, хто приймає причастя, було дано норми і застереження.

■ Напишіть на дошці таке висловлювання: “Не можна приймати причастя недостойно”. Запитайте, чому це висловлювання є вірним. Прочитайте 1 Коринтянам 11:27 і 3 Нефій 18:29. Людина, яка достойно приймає причастя, живить свою душу. Людина, яка недостойно приймає причастя, приносить прокляття своїй душі, бо її розвиток проклято, тобто призупинено. Згідно з Писанням, недостойно причащаючись, людина знову розпинає Спасителя (див. 1 Коринтянам 11:27). Зверніть увагу на духовні наслідки недостойного причащення (див. 1 Коринтянам 11:30).

■ Яку відповідальність несе людина, коли визначає, чи є гідною прийняття причастя? Прочитайте 1 Коринтянам 11:28. Зачитайте критерії визначення гідності, дані Президентом Альбертом Смітом, що містяться в рубриці “Цитати”, пункт Г на с. 55 путівника студента (див. Conference Report, Apr. 1908, p. 35).

Увага! Не заохочуйте студентів не приймати причастя без причини. Якщо студент сумнівається, чи слід йому приймати причастя, то слід запитати єпископа. Людина, яка приходить на причасні збори зі скрушеним серцем і упокоєним духом, яка щиро намагається подолати свої слабкості,—гідна приймати причастя, якщо не скоїла такі гріхи, у яких слід сповідатися єпископу. Старійшина Мелвін Дж. Баллард дав таку пропозицію: “Ми хочемо, щоб кожен святий останніх днів підходив до причасного столу, тому що це місце самоаналізу, самоперевірки, де ми можемо навчитися виправляти свій курс, робити життя праведним, узгоджувати його з ученням Церкви, з братами і сестрами” (in Bryant S. Hinckley, *Sermons and Missionary Services of Melvin Joseph Ballard*, p. 150).

Завершення

Закликайте студентів зробити причастя більш змістовною складовою свого поклоніння. Один зі способів цього—всім серцем зосередитися на причасті, коли його прислужують усьому зібранню. Завдяки причастю ми можемо розвивати ближчі стосунки з Божеством і жити в гармонії з волею Бога.

Ілюстрація для дошки 1

Передвисвячення завітного Ізраїля і його обов'язків

Розділ 21

Вступ

- Дайте визначення словам *юдей*, *іновірець* та *Ізраїль*, використовуючи Путівник по Писаннях.
- Проведіть рольову гру у вигляді прийому на роботу людей, які здобули знання й мають навички, необхідні для того, щоб мати змогу працювати кардіохірургом, інженером-хіміком, корпоративним юристом або входити до адміністрації Президента. Зазначте, що такі професії вимагають певного знання й навичок. Без них неможливо буде виконати роботу. Порівняйте цю підготовку в земному житті до підготовки сім'ї Ізраїля, яка отримала покликання в доземному житті нести євангелію всім людям.

Ідеї для навчання

А. Народ Ізраїля відрізнявся від інших і був шляхетним народом у доземному існуванні.

- Прочитайте в рубриці "Цитати" пункт А на с. 56–57 висловлювання Президента Гарольда Б. Лі стосовно статусу Ізраїля в доземному житті. Прочитайте й обговоріть уривки з Писань, вказані в рубриці "Доктринальні принципи", пункт А 1 на с. 56 путівника студента.

Б. Бог заново встановив Свій завіт з Ізраїлем у земному житті.

- Авраама було покликано до створення цього світу стати провідником у земному житті (див. Авраам 3:22–23). Він був батьком Ісака, який став батьком Якова, ім'я якого було змінено на Ізраїль. Хоча Авраам був батьком багатьох народів (він мав багато синів), саме через родовід Ізраїля Господь благословив усі народи. Завіт, який Бог уклав з Авраамом, стосується всіх членів дому Ізраїля і цей завіт називається Авраамовим. Прочитайте Буття 17:3–9. Напишіть на дошці обіцяння, які Бог включає в Авраамів завіт. Прочитайте в рубриці "Цитати" пункт Б на с. 57 путівника студента пояснення, дане Президентом Джозефом Філдінгом Смітом, того, яким чином усі народи землі будуть благословенні через нащадків Авраама. Зазначте, що через пророка Джозефа Сміта Господь дав одкровення стосовно того, що Авраамовим нащадкам буде даровано благословення вічного зростання, якщо вони залишаться вірними у цьому житті (див. УЗ 132:28–31).

- Якщо мета земного життя—це підготовка до піднесення, то які ж найбільші дари Бог може дати Своему обраному народові? Які благословення завітний Ізраїль отримує внаслідок своєї праведності в доземному житті?

Перерахуйте наступні благословення на дошці й обговоріть їх:

1. Пророки
2. Писання
3. Дар Святого Духа
4. Священство і обряди священства

Поясніть, що ці благословення й супутні обов'язки дісталися Ізраїлю завдяки Авраамовому завіту (див. Авраам 2:6–11). Боже священство, завіти і євангелія були благословеннями, обіцяними сімені Авраама, і також є благословеннями, даними завітному Ізраїлю. Прочитайте в рубриці "Цитати" пункт Б на с. 57 путівника студента висловлювання Президента Джозефа Філдінга Сміта про тривалість Авраамового завіту.

- Авраамів завіт було поновлено з Ісаком і Яковом. Ви можете обговорити уривки з Писань, вказані в рубриці "Доктринальні принципи", пункт Б 3 на с. 56 путівника студента. Обраний народ називався домом Ізраїля на честь Ізраїля, імені, яке Яків отримав пізніше. Прочитайте Алма 7:25, щоб показати видатну роль Авраама, Ісака і Якова. Благословення, обіцяні дому Ізраїля, часто називають благословеннями Авраама, Ісака і Якова. Це визначення ми використовуємо в наш час, щоб описати благословення, обіцяні подружжю, запечатаному в храмі.

В. До завітного Ізраїля в наш час належить будь-яка людина, яка прийняла євангелію і живе за нею.

- Під час служіння Христа в земному житті євангелію було принесено членам дому Ізраїля, тобто прямим нащадкам Авраама, Ісака і Якова (див. Матвій 15:24). Після воскресіння Спасителя апостол Петро побачив у видінні, що настав час нести євангелію іновірцям (див. Дії 10). З того часу кожен, у кому не текла кров Ізраїля, але хто приймав євангелію шляхом покаяння і хрищення, зараховувався до дому Ізраїля через усиновлення і ставав спадкоємцем усіх благословень Авраамового завіту (див. "Доктринальні принципи", пункт В 3 на с. 56 та "Цитати", пункт В на сс. 57–58 путівника студента).

Г. Як завітний народ Бога Ізраїль отримав особливе завдання і доручення.

■ Прочитайте Авраам 2:6–11 і визначте обов'язки завітного Ізраїля. (Надати це служіння і священство всім народам на землі). Зверніться до висловлювання Джона А. Уїдтсоу в рубриці “Цитати”, пункт Г на с. 58 путівника студента про обов'язки, які ми маємо як Божий завітний народ.

■ Якщо ми не будемо нести євангелію всім народам, чи можемо ми й надалі вважати себе вибраним і завітним народом? Президент Спенсер В. Кімбол дав нам потрійне завдання: проголошення євангелії, удосконалення святих і викуплення померлих (див. Conference Report, Apr. 1981, p. 3; або *Ensign*, May 1981, p. 5). Як цей заклик дає нам можливість виконувати наші обов'язки завітного Ізраїля, щоб благословляти сім'ї на землі?

■ Зазначте, що Буття 49 і Повторення 33 містять патріарші благословення, дані дванадцятьом синам (колінам) Якова (Ізраїля). Прочитайте і обговоріть частину благословення, даного Йосипу, яке записане в Повторенні 33:17. Напишіть на дошці наступні символи і поясніть їх:

1. Первородний = народжений першим
2. Віл = свійський бик
3. Буйвол = дикий бик
4. Роги = влада
5. Колоти народи = збирати Ізраїль

Цей вірш виповнився у цьому останньому розподілі, коли Йосип виступає, заявляючи про своє первородство як першонароджений син, що включає обов'язок священства. Саме силою священства Ізраїль буде зібрано і спасительні обряди буде здійснено під керівництвом коліна Йосипа (Єфрема і Манасії). Віл, як символ роботи, сили, влади і витривалості, відповідає Єфрему останніх днів, який несе важкий тягар і величезну відповідальність поширення євангелії по всьому світу.

Завершення

Чому пророки постійно закликають молодь Церкви—особливо юнаків—готуватися до служіння на місії серед народів землі? Попросіть студентів подумати, що вони як святі останніх днів роблять особисто, щоб принести євангелію дітям Небесного Батька.

Вступ

- Що означає *відступництво* (англ.—*apostasy*)? Напишіть на дошці відповіді студентів. Зазначте, що грецьке слово *apostasia* означає перехід на бік супротивника або порушення вірності, у даному випадку Церкві. Відступництво—це або невизнання влади Церкви та істинних Господніх представників, або невизнання вчення і обрядів, прийнятих Церквою, які об'єднують її членів або саму Церкву. У будь-якому випадку, відступник часто стає в опозицію до Церкви і бореться з нею.
- Зверніться до ілюстрації для дошки 1, де показано погляди католиків, протестантів та святих останніх днів стосовно наступності організованої Ісусом церкви.

Ідеї для навчання

А. Спаситель організував Свою Церкву і навчав спасительними принципами та обрядам під час земного служіння.

- Який ми маємо доказ того, що Ісус організував церкву, коли жив на землі? Зазначте, що *церква*—це релігійна організація, що має певну форму управлінської влади. *Церква*—це також віруючі, які мають спільні вірування, вчення, погляди і обряди. (Див. *Webster's Third New International Dictionary, s.v. "church"*). Пам'ятаючи про визначення, проаналізуйте докази того, що Ісус організував Церкву. Двоє апостолів написали в давнину, що в середині часів Ісус обрав апостолів (див. Матвій 10:1–10) і сімдесятників (див. Лука 10:1, 17). Апостоли в останні дні також написали про те, що Ісус організував Свою Церкву, коли жив на землі (див. рубрику "Цитати", пункт А на с. 59 путівника студента).

Ісус звертав увагу не лише на основні елементи структури церкви, але й певні вчення і обряди, що характеризуватимуть послідовників Його Церкви. В день П'ятидесятниці Петро проголосив, що віра в Христа, покаяння, хрищення і дар Святого Духа є необхідними кроками для тих, хто хоче приєднатися до Спасителевої церкви й отримати обіцяні благословення (див. Дії 2:37–38). Спаситель під час Свого служіння навчав, що учні мають також відповідати певним етичним і моральним вимогам (див. Лука 14:26; Іван 8:31; Іван 13:35).

- Постійне зростання привело до швидкого розширення церковної організації. Але зростання членів Церкви не було єдиним фактором:

безсумнівно, одкровення стало причиною структурного зростання Церкви.

Зверніться до ілюстрації для дошки 2, де показано церковну організацію у вигляді досконало збудованої будівлі. Зазначте, що кожен церковний чин згадується в певному уривку Писань. Попросіть студентів прочитати 1 Коринтянам 12:28; Ефесянам 2:19–21; 4:11–14. Який чин священства знаходиться в центрі кожного послання? (Апостол). Чому цей чин, як і всі інші, є таким важливим? Павло навчав, що структура Церкви існувала для того, щоб зробити святих досконалими, здійснювати служіння і об'єднати Церкву (див. Ефесянам 4:12–13).

Б. Велике відступництво від Спасителевої церкви було передречено.

- Вивчіть Ісаїя 24:5 і Амос 8:11–12. Чого ці два уривки зі Старого Завіту навчають про Відступництво? Покажіть, чому вони є класичним визначенням відступництва. Вони кажуть про те, що обряди буде змінено, завіт—порушено, і що люди будуть голодувати за словом Господа (див. рубрику "Цитати", пункт Б на с. 59 путівника студента).

- Багато доказів показують, що апостоли, продовжуючи проповідувати і свідчити про Ісуса, знали, що загальне відступництво настане. Напишіть на дошці наступні посилання і дайте студентам час прочитати їх мовчки:

Дії 20:29–30. "Вовки люті" увійдуть у Церкву, а люди казатимуть "перекручене".

2 Солунянам 2:1–4. "Відступлення" буде передувати Другому пришествю Христа.

2 Тимофію 4:3–4. "Здорової науки не будуть триматися" і "вони слух свій від правди відвернуть та до байок нахилияться".

2 Петра 2:1–3. "Неправдиві пророки" і "учителі неправдиві, ...що впровадять згубні ересі" і "багато хто підуть за пожадливістю їхньою".

Обговоріть застереження про відступництво, яке наближалось, про яке говорив Павло.

В. Загальне відступництво відбулося після земного служіння Ісуса Христа.

- Зазначте, що великим тягарем для апостолів було знати, що Відступництво настане, незважаючи на їхнє служіння. Подорожуючи з міста до міста і проповідуючи євангелію, Павло час від часу спілкувався з членами Церкви, яких він раніше навчав. У своїх посланнях він з сумом згадує тих, хто відійшов від істини і відвернувся від його вчень. Там, де була єдність, тепер панували розділення й суперечки. Павло постійно

поставав перед тим, що лжепроводники заперечували його апостольське покликання і законність його вчень та порад. Прочитайте Галатам 1:6–8; 1 Коринтянам 1:10–12; 11:18–19; 2 Тимофію 1:15.

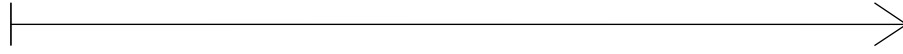
Відступництво, яке, як бачив Павло, загрожувало стабільності Церкви, поступово стало загальним і повним. Щоб знайти додаткові докази загальної природи Відступництва, прочитайте кілька висловлювань з рубрики “Цитати”, пункт В на сс. 59–60 путівника студента.

Завершення

Передречене відступництво, яке огорнуло світ мороком, закінчилося, коли Батько і Син явилися Джозефу Сміту навесні 1820 року. Зараз апостоли знову ходять по землі, маючи божественне завдання доносити євангелію до всіх народів.

Ілюстрація для дошки 1

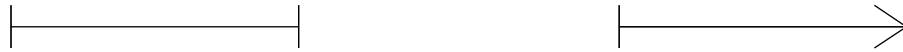
Погляд 1: Неперервна лінія повноважень, учень, істини

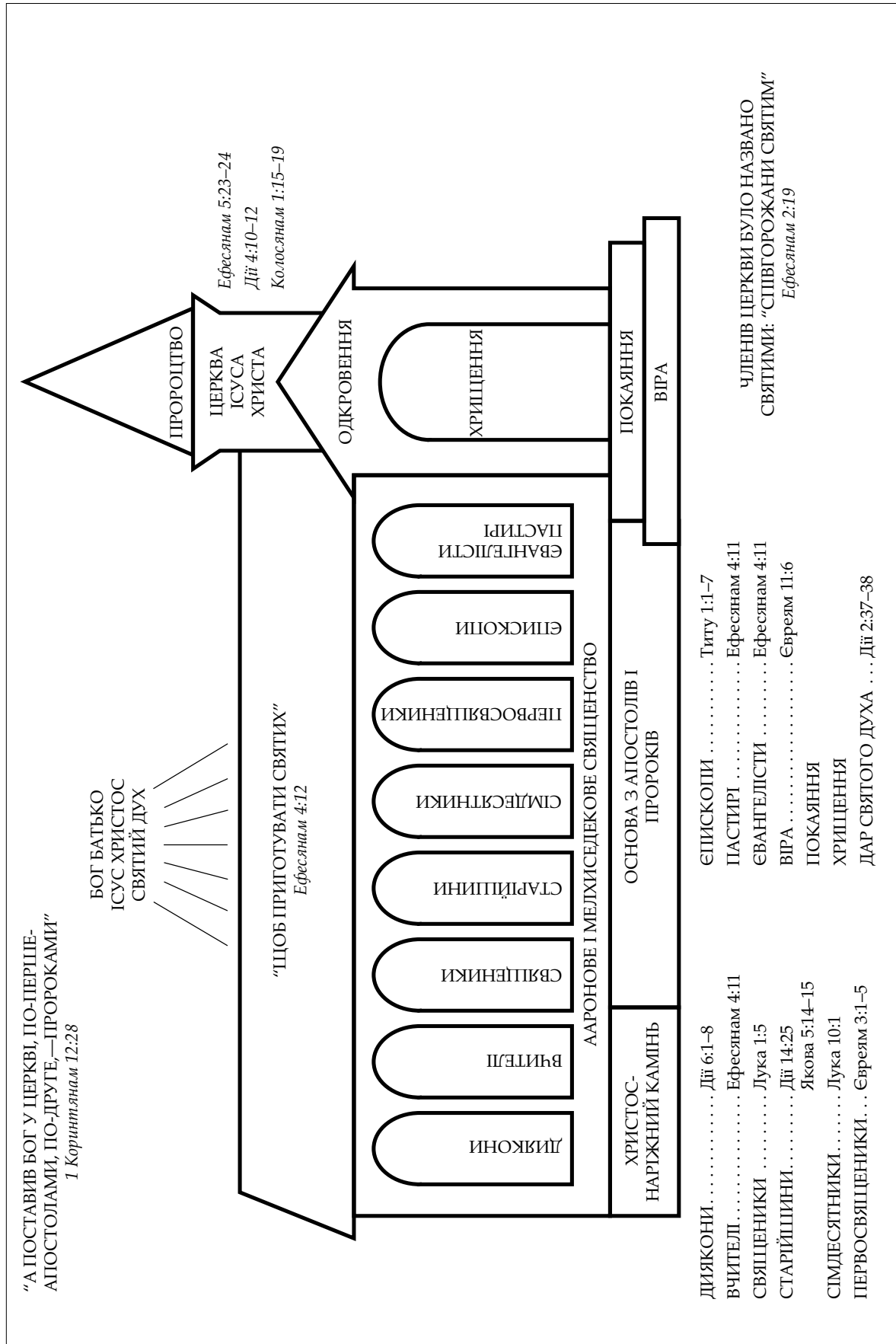
Погляд 2: Часткове відступництво—його усунула Реформація

Погляд 3: Повне відступництво—відновлення структури, повноважень, вчень, обрядів

Ілюстрація для дошки 2

Відновлення євангелії в розподіл повноти часів

Розділ 23

Вступ

■ Попросіть дати визначення слову *відновлення*. Відновити—означає повернути те, що колись було забрано або втрачено. Відновлення, як ми використовуємо цей термін у Церкві, означає повернення євангелії, священства, обрядів і самої Господньої Церкви на землю після того, як її було забрано.

■ Попросіть дати визначення слову *розподіл*. “Кожного разу, коли Господь відкриває план спасіння заново, щоб людям не потрібно було покладатися лише на попередні розподілення з небес тих самих слав і чудес, такий період називається розподілом євангелії. Це може включати або не включати відновлення ключів, влад і священств”. (Bruce R. McConkie, “This Final Glorious Gospel Dispensation,” *Ensign*, Apr. 1980, pp. 21–22).

Зараз ми живемо в останньому розподілі на землі перед Другим пришестям Христа. Пророк Джозеф Сміт проголосив: “Це необхідно для введення розподілу повноти часів, того розподілу, що вводиться зараз, щоб відбувся і відкрився від днів Адама аж до теперішнього часу повний, і закінчений, і довершений союз і зв’язок розподілів, і ключів, і сил, і слав” (УЗ 128:18). Учення і Завіти 128:20–21 містять складений пророком перелік небесних істот, які повернулися, щоб відновити сили і ключі священства у цьому розподілі.

Ідеї для навчання

А. Велике відступництво, що настало після середини часів, створило необхідність у відновленні євангелії в останні дні.

■ У чому полягає велика різниця між розподілом середини часів і розподілом повноти часів? Стосовно розподілу середини часів старійшина Брюс Р. Мак-Конкі писав: “Земне служіння нашого Господа відбувалося в *середину часів*... *Середина*—це половина або зеніт; сонце проходить зеніт опівдні... Оскільки Христос жив, служив і здійснив спокуту в середину часів, така ера дійсно є кульмінацією історії”. (*Mormon Doctrine*, p. 486.) Стосовно розподілу повноти часів, старійшина Мак-Конкі пояснював: “Ми живемо в розподіл повноти часів. Тобто, ми живемо в розподіл повноти розподілів...”

Усі річки минулого впадали чи будуть впадати в океан теперішнього. Усі ключі й сили

вже випали на нашу долю. У належний час всі вчення та істини будуть нам показані”. (“This Final Glorious Gospel Dispensation,” p. 22.) Чому ми говоримо про два різні розподіли замість одного? (Велике відступництво почалося відразу ж після середини часів, таким чином створюючи необхідність нового розподілу, протягом якого євангелію може бути відновлено).

■ Прочитайте і обговоріть уривки з Писань, вказані в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт А 1 на с. 61 путівника студента. Зверніть увагу, що Ісаїя бачив умови на землі, які існували до і за служіння Джозефа Сміта. Покажіть, як описання пророком Джозефом Смітом умов, що існували за його доби, співпадає з пророцтвом Ісаї (див. Ісаїя 24:5; 29:13).

Б. Стародавні пророки передрікали відновлення євангелії в розподіл повноти часів.

■ В день П’ятидесятниці апостол Петро свідчив про відновлення всього. Прочитайте пророцтво Петра в Діях 3:21 і наголосіть, що Петро свідчив про настання відновлення в майбутньому, що всі пророки, починаючи з Адама, знали і про рокували про відновлення в останні дні і що відновлення в останні дні відбудеться до Другого пришестя Господа. Прочитайте коментар Президента Уілфорда Вудраффа про те, що кожен з пророків мріяв про цей розподіл (див. рубрику “Цитати”, пункт Б на с. 62 путівника студента). Пророк Джозеф Сміт також викладав цю саму ідею: “Побудова Сіону—це справа, що цікавила народ Божий у кожне століття. Це тема, про яку пророки, священники, царі розповідали з особливою насолодою. З радісним нетерпінням вони очікували на час, у який ми живемо” (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, p. 231).

В. Розподіл повноти часів розпочався тоді, коли Батько і Син явилися Джозефу Сміту.

■ Напишіть на дошці *теофанія* і запитайте студентів, що це означає. Теофанія—це явлення або поява Бога перед людиною. Попросіть студентів порівняти теофанію, яка мала місце в житті Джозефа Сміта, з іншими, описаними у Писаннях.

■ Ви можете показати відео під назвою *Перше видіння* (відеокасета під номером 5x779).

■ Які істини було відкрито в Першому видінні? Обговоріть, яку відповідь на це питання дав старійшина Джеймс Фауст:

“1. Існування Бога, нашого Батька, як особи, а також доказ того, що людину було створено за образом Бога.

2. Що Ісус є особою, окремою і відмінною від Батька.

3. Що Батько проголосив, що Ісус є Його Сином.

4. Що Ісус передавав одкровення, яких навчає Біблія.

5. Обіцяння апостола Якова тим, хто шукає у Бога мудрості, було виповнено.

6. Реальність істоти з невидимого світу, яка намагалася знищити Джозефа Сміта.

7. Що було відступництво від тієї Церкви, яку встановив Ісус Христос—Джозефу було сказано не приєднуватися до жодної з сект, бо вони навчали людських доктрин.

8. Джозеф Сміт став свідком Бога і Його Сина, Ісуса Христа”. (In Conference Report, Apr. 1984, p. 34.) 92–93; або *Ensign*, Dec. 1984, p. 68).

Г. Відновлення євангелії почалося в цьому розподілі, розподілі повноти часів.

■ Прочитайте Об’явлення 14:6–7. Чи лише один ангел або посланець був задіяний у відновленні вічної євангелії? Прочитайте Учення і Завіти 27:5–12; 110:11–16; 128:18–21 і перерахуйте на дошці кількох з небесних посланців, які являлися пророкові Джозефу Сміту. Якщо можливо, також перерахуйте, які істини або ключі було відновлено кожним з посланців.

■ У 1918 році Президент Джозеф Ф. Сміт мав славетне видіння викуплення померлих (див. УЗ 138). У видінні він бачив велике зібрання праведних померлих, серед яких були деякі провідники цього розподілу. Зазначте, що ці провідники були серед шляхетних і великих провідників у доземному духовному світі (див. УЗ 138:53–56). Наголосіть, що ваші студенти також були передвисвячені, щоб прийти на землю в цей час і що кожен має важливе завдання від Господа.

Завершення

Багато з наших улюблених гімнів є оспівуванням Відновлення. Попросіть студентів назвати кілька з цих гімнів. Три найпопулярніші були написані Уільямом Фелпсом, одним з перших соратників Джозефа Сміта. Ось ці гімни: “Дух Божий” (Гімни, № 2), “Радіймо всім серцем” (Гімни, № 3) і “Слава людині, що чула Єгови!” (Гімни, № 15). До гімнів Відновлення також належить гімн: “Вже настає ранковий час” (Гімни, № 1). Ви можете проглянути слова кількох з гімнів і заспівати один з них у заключній частині обговорення. Нагадайте студентам, що “пісня праведних є молитвою для [Господа], і на неї відповіддю буде благословення на їхні голови” (УЗ 25:12).

Вступ

Рано-вранці в неділю, 24 жовтня 1841 р., Орсон Гайд піднявся на Оливну гору і знайшов підходяще місце на її вершині. Там, “в урочистій тиші, маючи ручку, чорнило і папір” він “написав і виголосив молитву освячення Святої землі для повернення юдеїв і для побудови храму у майбутньому” (Howard N. Barron, *Orson Hyde*, p. 128). Які історичні події передували освяченню старійшиною Гайдом? Навіщо його було послано до Палестини пророком Джозефом Смітом? Наскільки важливим для повного розуміння євангелії є розуміння розсіяння і збирання Ізраїля?

Ідеї для навчання

А. Стародавній Ізраїль було розсіяно по всій землі, оскільки люди відкинули Божий завіт.

■ Мойсея зараз вшановують усі ізраїльтяни. Під його проводом багато сот років тому закінчилося рабство Ізраїля. Коліна Ізраїля були об'єднані під час їхнього виходу і виник народ. Через Мойсея Господь обіцяв Ізраїлю: “А ви мені станете царством священиків [і царів] та народом святим” (Вихід 19:6).

Нехай студенти прочитають Повторення 28:9–10, 13 і Левит 26:13–16. Які умови поставив Господь Ізраїлю, щоб гарантувати його виживання як нації і як народу? (Вірність, послух і бажання слухатися Бога). Попросіть студентів прочитати Повторення 4:23–27; 28:25, 37, 63–65; 1 Нефій 10:12–13. Чи причини, з яких згодом відбулося розсіяння, відповідають застереженням, з яким Господь звернувся до Ізраїля, якщо він не буде виконувати умови, поставлені Богом перед ним як перед народом?

Зверніться до ілюстрації для дошки 1, де показано 4 основні розсіяння дому Ізраїлевого, про які Господь говорив нам (могли бути також і інші розсіяння, коли було виведено групи людей, про які Господь нам не розповів). Щоб обговорення фаз розсіяння було більш активним, скористайтеся ілюстрацією для дошки 1.

У 721 році до Р.Х. Північне царство було захоплено Ассирією. Прочитайте 2 Царів 15:29 і 17:6–18, 23. Яке виправдання дається в Писаннях для зруйнування Північного царства? Ізраїль ходив за уставами язичників, кадив на всіх пагірках і служив ідолам. Ізраїль не вірив

у Бога і відкинув Його завіти й заповіді (див. 1 Нефій 22:3–5; “Цитати”, пункт А на сс. 64–65 путівника студента).

■ Вавилонський полон тягнувся протягом років. Нехай студенти прочитають 2 Царів 24:10–16; 25:1, 7, 11; 1 Нефій 10:3. Єрусалим здався вавилонянам під час правління царя Єгояхіна (близько 600 до Р.Х.). Храм було пограбовано, полонених виведено до Вавилону, а Седекію було призначено на трон як вавилонського васала замість Єгояхіна. Через два роки Юдею було підкорено, стіни Єрусалима повалено, храм зруйновано і тисячі людей забрано до Вавилону.

■ Чому можна сказати, що сім'я Легія також є прикладом вавилонського розсіяння? Часом розсіяння Ізраїля було наслідком вторгнення та полонення, але в інших випадках Господь забирає праведних людей зі злочестивого оточення. Зазначте, що нефійці вважали свою колонію вітою, відламану від Ізраїля (див. 1 Нефій 15:12; 19:24; “Цитати”, пункт А на сс. 64–65 путівника студента).

■ У середині часів Спаситель пророкував, що Єрусалим буде зруйновано і юдеїв розсіяно. Прочитайте Лука 21:20–24, зазначаючи особливості цього пророцтва:

1. Єрусалим буде оточено військом.
2. То буде час великого горя та гніву.
3. Жителі Єрусалима загинуть від меча і їх буде забрано в полон.
4. Єрусалим топтатимуть погани.

Яків свідчив, що ці біди прийдуть на Єрусалим через те, що юдеї “затвердіють шиями проти Нього і Його буде розп'ято” (2 Нефій 10:5; див. також вв. 3–4, 6).

Слова Ісуса повністю здійснилися.

Наступну інформацію можна використати для надання історичних даних, якими ви можете поділитися з класом.

Ця фаза руйнування почалася з повстання проти Риму в 64 р. від Р.Х. Римські легіони під командуванням Тита остаточно завоювали Єрусалим у вересні 70 р. від Р.Х. Останні повстанці-зелоти утримували фортецю в Масаді до 73 р. від Р.Х. Коли римські війська нарешті взяли укріплення в Масаді, то побачили, що близько тисячі захисників покінчили життя самогубством аби тільки не потрапити в полон.

Спроба імператора Адріана побудувати римське місто Аелія Капітоліна на руїнах Єрусалима закінчилася ще одним повстанням у

132 р. від Р.Х. Під проводом харизматичного провідника на ім'я Симон бар Косеба (бар Кочба) повстанці спромоглися дуже швидко звільнити велику частину Юдеї і місто Єрусалим від римського панування. Однак римляни відновили сили і повернули землі. Лише невеличка територія навколо Єрусалима залишалася вільною. У 135 р. від Р.Х. бар Косеба і всі його люди були вбиті. На місці Єрусалима було засновано римське військове поселення, а землю перейменовано в Палестину. Пророцтво Ісуса здійснилося в усіх подробицях. (Див. Harry Thomas Frank, *Discovering the Biblical World*, pp. 268–75).

Б. Через Своїх пророків Бог пообіцяв знову зібрати Ізраїль.

■ Протягом століть Ізраїль було розсіяно серед усіх народів. Отже, збирання буде з усієї землі. (Див. Єремія 31:8; 32:37; Повторення 28:64–65; 2 Нефій 10:8–9).

Згідно зі Старим Завітом, яким буде духовний стан розсіяного Ізраїля, коли почнеться збирання? Почнеться духовне відродження дому Ізраїля. Наступні уривки з Писань деталізують це духовне пробудження:

Повторення 4:29–31. Вони шукатимуть Господа і повернуться до Нього.

Єремія 50:4–5. У смиренні вони шукатимуть Бога і Сіон, намагаючись стати завітним народом.

Єзекііль 11:17–20. Усе мерзотне буде відкинуто. Вони ходитимуть за уставами й будуть дотримуватися заповідей.

■ Попросіть студентів прочитати наступні уривки з Писань мовчки і визначити, до якої міри прийняття Христа і Його євангелії впливає на збирання Ізраїля:

2 Нефій 10:7–8. Юдеї почнуть вірити в Христа.

2 Нефій 9:2. Їх буде відновлено до істинної Церкви.

2 Нефій 25:15–16. Їх буде переконано вірити в Христа.

2 Нефій 30:5–7. Як ламанійці, так і юдеї почнуть вірити в Христа.

1 Нефій 10:12–14. Ізраїль визнає істинного Месію.

Як писав старійшина Брюс Р. Мак-Конкі, у повному розумінні збирання відбувається тоді, коли приймають Христа і Його євангелію:

“Збирання Ізраїля... складається, по-перше, з прийняття євангелії та приєднання до Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів. Далі—це збирання у будь-якому місці, призначеному для поклоніння Господу і отримання повноти Його благословень”. (*The Millennial Messiah*, p. 198.)

■ Нефійські пророки навчали людей, що вони є частиною розсіяного залишку і що збирання, про яке пророкується в Писаннях, стосується їх (див. Алма 46:23, 27; 2 Нефій 20:20–23).

Напишіть на дошці такі посилання на Писання: Ісаїя 10:20–22; 11:11; Єремія 23:1–4. Прочитайте Писання всім класом. Чи обіцяв Бог, що всіх нащадків Ізраїля буде зібрано? Чи порушує таке збирання свободу волі й особисту підзвітність? Що це означає, коли ми читаємо, що залишок повернеться? Чи можливо, що багато тих, хто належить до Ізраїля, приймуть рішення не збиратися? Поділіться висловлюванням старійшини Мак-Конкі: “Збирання Ізраїля є наслідком роботи Святого Духа Божого в серцях скрушених душ. “Ви по одному позбирані будете, синове Ізраїля”,—проголошував Ісаїя. (Ісаїя 27:12). Завіти приходять по одному; люди христяться як окремі особи; кожна людина має прийняти особисте рішення”. (*The Millennial Messiah*, p. 201.)

■ Яку роль Церква відіграє сьогодні у збиранні? Прочитайте 3 Нефій 21:26–29. Проповідкування євангелії—це початок збирання дому Ізраїля. Відновлена Церква—це стяг, тобто прапор, навколо якого збирається розсіяний Ізраїль. Прочитайте висловлювання старійшини Брюса Р. Мак-Конкі і Президента Спенсера В. Кімбола в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 66 путівника студента. Старійшина Мак-Конкі також писав про роль місіонерів у збиранні юдеїв: “Ізраїль має бути зібрано силою Бога, владою священства через проповідування євангелії слугами Господа, які йдуть по двоє до всіх народів на землі. Господні вівічі чують Його голос, і вони йдуть за Ним, і за іншим вони не підуть. Ізраїль збирають місіонери царства”. (*The Millennial Messiah*, p. 201.)

■ Чи поширюється збирання на іновірців? Іновірці стають спадкоємцями обіцянь Ізраїля через усиновлення у водах хрищення. Коли вони приєднуються до Церкви, то стають “співгорожан[ами] святим і домашн[ими] для Бога” (Ефесянам 2:19). Вони збираються у приходи і коли сучасного Ізраїля. Прочитайте висловлювання Президента Кімбола з цього питання у рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 66 путівника студента (див. також 1 Нефій 14:2; 3 Нефій 21:6, 22).

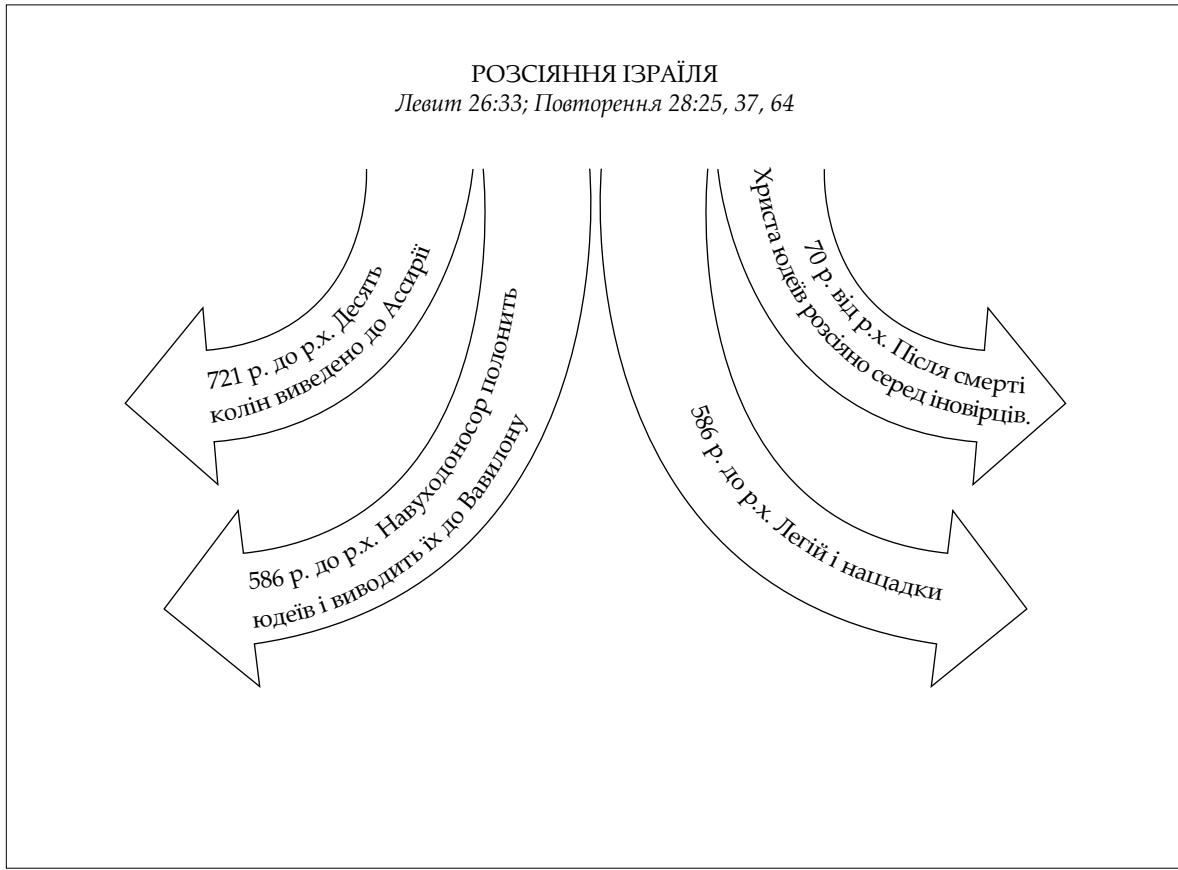
■ Духовне збирання в Церкву—це збирання, яке зараз розгортається, про що свідчить зростання Церкви Ісуса Христа Святих Останніх Днів. Збирання також буде географічним: коліно Йосипа буде збиратися в Америці, щоб отримати свої землі успадкування, а коліно Юди і частина загублених племен буде збиратися на Близькому Сході (див. Етер 13:3–11).

Завершення

Учення про розсіяння і збирання має принаймні три важливі складові. По-перше, ми бачимо історію стосунків Бога з домом Ізраїля:

порушення завітів призвело до розсіяння. По-друге, збирання—це процес, що відбувається зараз і виражається в поверненні тисяч юдеїв до Палестини і до створення держави Ізраїль. Ще більш важливим є духовне збирання мільйонів до відновленої Церкви і їхнє

усвідомлення того, що вони належать до дому Ізраїля. По-третє, наша особиста роль у збиранні Ізраїля включає нашу відповідальність нести євангельське послання світові, щоб встановити прапор, навколо якого буде гуртуватися сучасний Ізраїль.

Вступ

Цей розділ близько пов'язаний з розділом 26 “Клятва і завіт священства”. Проглянувши відразу 2 розділи, ви можете отримати певні ідеї для викладання уроку.

■ Поділіться наступною історією старійшини Пола Х. Данна, щоб проілюструвати, як важливо мати священство:

“Якось один батько розповів мені таку чудову історію. Він сказав, що сидів у вітальні в неділю по обіді, розмовляючи з сім'єю, коли його малий восьмирічний син поставив йому запитання: “Тату, а ти підеш сьогодні ввечері на причасні збори?” Батько відповів: “Так, синку”. Тоді син запитав: “А чому?”

І поки батько розмірковував, яку мудру відповідь він має дати на це запитання, мала семирічна сестра, яка також сиділа у батька на колінах, дала швидку і просту відповідь: “Тому що він є чоловіком зі священством, ось чому”. Батько був надзвичайно задоволений.

І я хочу сказати сьогодні, браття, що більш важливо, ніж бути чоловіком з Принстона, чоловіком з Йєля, чоловіком з Гарварда чи якимось ще чоловіком,—це бути “чоловіком зі священством”. Ось такий важливий урок я засвоїв сьогодні знову, коли слухав свідчення президента Мак-Кея, який був втіленням цього самого принципу”. (In Conference Report, Apr. 1967, p. 92–93).

Що, на думку ваших студентів, означає бути “чоловіком зі священством”? Чому більш важливо бути “чоловіком зі священством”, ніж чоловіком з Йєля або чоловіком з Гарварда? Скажіть студентам, що цей розділ має збільшити розуміння священства.

Ідеї для навчання

А. Священство—це божественна сила і влада.

■ Попросіть студентів, вдаввшись до “мозкового штурму”, разом з вами зробити перелік усього, що вони знають про священство. Напишіть на дошці ідеї студентів. Переконайтеся, що до переліку входить офіційний титул священства: “Святе священство за чином Сина Божого” (УЗ 107:3).

А тепер попросіть дати визначення слову *священство*. Після короткого обговорення прочитайте визначення, дане Президентом Джозефом Ф. Смітом, у рубриці “Цитати”, пункт А на с. 67 путівника студента.

■ Прочитайте Матвій 16:19 і Геламан 10:6–7. Обговоріть значення сили запечаткування, якою володіє священство. Запитайте студентів, що вони відчували б, якби Господь наділив їх силою, якою він наділив Нефія,—знати, що все, чого вони не попросять, здійсниться згідно з волею Бога. Зазначте, що це благословення, зрештою, можливе для священства, якщо ми абсолютно слухняні і прагнемо виконувати лише волю нашого Небесного Батька.

■ Попросіть студентів перерахувати все, що у вічності буде зв'язано на небесах, якщо його було зв'язано на землі повноваженням священства. (Всі обряди священства). Ви можете обговорити Учення і Завіти 132:7.

Б. Повноваження священства надаються лише рукопокладанням.

■ Покажіть вашу чекову книжку і запитайте, що необхідно, якщо хтось із студентів захоче законно скористатися нею. Вам потрібно буде надати йому повноваження для використання книжки і вам обом потрібно буде заповнити картки з підписом, щоб і він міг підписувати ваші чеки. Обговоріть можливі наслідки, якби він підписував і використовував ваші чеки без належних повноважень.

Потрібно зробити певні кроки, щоб можна було законно використовувати рахунок чекової книжки. І також потрібно зробити певні кроки, щоб ми могли законно використовувати священство. Священство може надаватися праведним чоловікам, які є членами Церкви, лише через рукопокладання гідних носіїв священства, які мають повноваження виконувати цей обряд.

Утворіть такий ланцюжок з Писань стосовно надання священства:

Євреям 5:4. Чоловік має бути покликаний Богом, як і Аарон.

Вихід 28:1. Аарона було покликано пророком через одкровення.

Алма 6:1. Висвячення відбувається рукопокладанням відповідно до порядку Божого.

Уложення віри 1:5. Усі носії священства мають бути покликані Богом через пророцтво і рукопокладання.

Учення і Завіти 20:73. Людина, яка має священство, покликана Богом і має повноваження від Ісуса Христа.

В. Є два чини священства.

■ Прочитайте і обговоріть зі студентами Учення і Завіти 107:6.

Прочитайте Учення і Завіти 107:18–20 і обговоріть ключі, які тримає кожен чин священства. Ви можете також звернутися до рубрики “Цитати”, пункт В на с. 68 путівника студента, щоб допомогти пояснити різні ключі Ааронового і Мелхиседекового священств.

Г. Робота Бога виконується силою священства.

■ Прочитайте Учення і Завіти 64:29 і поясніть, що носії священства—це представники Господа, які отримали повну владу діяти від Його імені. Запитайте, у чому полягає основна робота Бога. Зверніться до Мойсей 1:39. За допомогою рубрики “Цитати”, пункт Г на с. 67 путівника студента, назвіть чотири головні сфери, у яких носії священства допомагають нашому Небесному Батькові виконувати Його роботу. Ви можете використовувати такі уривки:

Учення і Завіти 107:8. Головувати і керувати справами Бога на землі.

Алма 17:3. Навчати і давати настанови іншим силою і повноваженням від Бога.

Учення і Завіти 42:11. Розбудовувати, зміцнювати і благословляти Церкву.

Учення і Завіти 107:18–20. Виконувати євангельські обряди й давати духовні благословення.

■ Попросіть студентів прочитати коментар Президента Девіда О. Мак-Кея в рубриці “Цитати”, пункт Д на с. 68 путівника студента. Попросіть студентів пояснити таке речення: “Ви представляєте Бога у тій сфері, до якої вас призначено”.

Д. Через ключі священства Бог спрямовує і координує Свою роботу.

■ Ключі, які Бог використовує, щоб керувати Своєю роботою, є ключами головування і скеровування роботи в царстві. Прочитайте Учення і Завіти 81:2, а потім поділіться наступною історією, яку розповів старійшина Бойд К. Пекер, щоб показати, що ключі царства належать Президенту Церкви.

“У 1976 р. територіальна генеральна конференція відбулася в Копенгагені, Данія. Після заключної сесії Президент Кімбол висловив бажання відвідати церкву Фор Фрю, де знаходяться скульптури Христа і Дванадцятьох апостолів роботи скульптора Торвальдсена.

Посередині Церкви, за олтарем, стоїть знайома скульптура Крістус, де Христос, трохи

зігнувши руки, простягає їх вперед. На руках видно сліди від цвяхів, а на боці явно видно рану. По обох боках стоять статуї апостолів. У церкві справа попереду стоїть Петро, а за ним інші апостоли по порядку. Сама будівля невелика, а ці прекрасні скульптури справді вражають...

Разом з Президентом Кімболом, старійшиною Рексом Пінегаром і президентом Бентіном, президентом колу, я стояв перед статуєю Петра. У руці він тримав вирізьблені з мармуру ключі. Президент Кімбол показав на них і пояснив, що вони символізують. Потім, таким чином, якого я ніколи не забуду, він повернувся до президента Бентіна, з незвичайною рішучістю вказав на нього пальцем і сказав дуже твердо вражаючі слова: “Я хочу, щоб ви сказали кожному лютеранину в Данії, що в них немає ключів! Я маю ключі! Ми маємо справжні ключі й використовуємо їх щодня”. (*The Holy Temple*, р. 83.)

■ Використовуючи уривки з Писань, вказані в рубриці “Доктринальні принципи” пункт Д 4 і Д 5 на с. 67 путівника студента, прогляньте, як ключі президентства, тобто головування, було вручено Петру, Якову та Івану і, у свою чергу, Джозефу Сміту аж до останнього пророка. Ви можете прочитати висловлювання президента Уілфорда Вудраффа про те, як ключі священства було даровано Джозефу Сміту, в рубриці “Цитати”, пункт Д на с. 68 путівника студента.

Завершення

Закликайте студентів більше дізнаватися про священство і благословення, які воно може принести в їхнє життя. Щоб допомогти класу оцінити силу священства, ви можете закінчити урок такою думкою Президента Спенсера В. Кімбола, яка прозвучала на Стокгольмській територіальній конференції в 1974 р.:

“Це не іграшка. Священство Бога—це найсерйозніше, що є у світі. Саме священством світ було створено. І саме священством вас було створено. І якщо ви колись самі станете Богом зі своєю дружиною і сім’єю, то лише завдяки звеличенню священства, яке маєте. (In Conference Report, Stockholm Sweden Area Conference, Aug. 1974, р. 100.)

Вступ

Наше життя неможливо уявити без електричної енергії, яка добувається з багатьох видів джерел: мазуту, газу, вугілля й урану. Запитайте студентів, як би змінилося їхнє життя, якби вони не могли використовувати електричну енергію. Напишіть на дошці їхні припущення. Зазначте, що електрична енергія діє відповідно до певних законів або принципів, і якщо не слідувати цим законам, то це може призвести до втрати живлення чи навіть фізичних пошкоджень.

Зазначте, що сила священства подібна до електричної енергії: без неї ми позбавлені багатьох благословень. Ви можете перерахувати, що ми втрачаємо, якщо немає священства. Вкажіть, що закони або принципи також керують священством, і недотримання їх може призвести до втрати сили священства. Неправильне використання сили може завжди призвести до серйозних духовних наслідків. (Ви можете використати цю чи якусь іншу аналогію, щоб проілюструвати поняття сили священства).

Ідеї для навчання

А. Мелхиседекове священство отримується через клятву і завіт.

- Попросіть студентів дати визначення словам *клятва* і *завіт*. Ви можете скористатися визначенням клятви, даним старійшиною Меріоном Г. Ромні: “Клятва—це дане під присягою підтвердження про непорушність обіцянь угоди” (in Conference Report, Apr. 1962, p. 17). Хороше визначення слова *завіт*, автором якого є старійшина Елрей Л. Крістіансен, можна знайти в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 69 путівника студента (див. Conference Report, Oct. 1972, p. 44; or Ensign, Jan. 1973, p. 50).
- Прочитайте в рубриці “Цитати” пункт А на с. 70 путівника студента висловлювання Президента Джозефа Філдінга Сміта і Президента Спенсера В. Кімбола про отримання священства через завіт. Нехай студенти також прочитають у рубриці “Цитати”, пункт А на с. 70 путівника студента пояснення Президента Кімбола стосовно того, яку особисту відповідальність перед Господом бере на себе людина, укладаючи клятву і завіт священства. Потім попросіть студентів прочитати Учення і Завіти 84:33–44, відшукуючи принаймні три обіцяння,

які дає людина під час отримання священства. Підготуйте для використання ілюстрацію для дошки 1 під час обговорення обіцянь.

Висловлювання президента Меріона Г. Ромні в рубриці “Цитати” пункт А на с. 70 путівника студента дає прекрасне визначення того, що означає звеличувати покликання і може бути використане під час обговорення. Два останні висловлювання Президента Кімбола в рубриці “Цитати” пункт А на с. 70 путівника студента допомагають пояснити Божі обіцяння, перераховані в ілюстрації для дошки 1.

- Прочитайте Учення і Завіти 82:10 і нагадайте студентам, що клятва і завіт священства ніколи не порушуються з боку Господа. Наскільки серйозними є наслідки порушення завіту священства пояснюється в Ученні і Завітах 84:40–42. Ви можете також прочитати пояснення Президента Спенсера В. Кімбола в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 70 путівника студента, стосовно того, як порушується завіт священства.
- Допоможіть молодим жінкам зрозуміти, що обіцяння клятви і завіту священства поширюються також і на них. Господь обіцяє їм славетні благословення, такі ж самі, як і носіям священства. Президент Джозеф Філдінг Сміт роз’яснював обіцяння, дані жінкам:

“Я вважаю, що всі ми знаємо, що благословення священства не призначаються лише чоловікам. Ці благословення також проливаються на наших дружин і дочок і на всіх вірних жінок Церкви. Ці хороші сестри можуть підготувати себе до отримання благословень дому Ізраїлевого, дотримуючись заповідей, служачи у Церкві. Господь пропонує Своїм дочкам усі духовні дари і благословення, які можуть отримати Його сини, бо в Господі ні чоловік без жінки, ні жінка без чоловіка” (In Conference Report, Apr. 1970, p. 59.)

Б. Праведність—це ключ до сили священства і вічного життя.

- Попросіть студентів описати різницю між *силою* і *повноваженням*. Проілюструйте важливу різницю, даючи можливість студенту, який не має музичних здібностей, зіграти на піаніно або заспівати соло. Порівняйте те, що ви зробили, з тим, яким чином сила і повноваження використовуються у священстві, прочитавши висловлювання старійшини Бойда К. Пекера в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 70 путівника студента.
- Нехай студенти мовчки прочитають Учення і Завіти 121:34–39. Запитайте, про які принципи

вони дізналися з цих віршів. Скористайтеся ілюстрацією для дошки 2, щоб показати, що чим більший наш послух принципу праведності, тим більшою є наша сила священства.

■ Старійшина Вон Дж. Фетерстоун розповідає про випадок, що показує, як праведні провідники священства можуть привернути силу небес:

“У своїх пошуках Господніх доріг я нещодавно познайомився з одним юнаком і його батьком. Цей юнак зі своїм другом відправився в похід у невисокі гори поблизу Коуди, шт. Вайомінг. Друг перестрибнув через завалену високовольтну лінію електропередачі, але юнак заплутався у дроті і був убитий електричним струмом. Друг повернувся і побіг вниз, де жив батько,—а це було неблизько,—і сказав йому, що син був вражений електричним струмом і помер. Батько, який уже був немолодим, побіг вверх по схилу, що зайняло хвилин 15. Коли він дістався до місця, де на дротах лежав хлопець, то якимось чином за допомогою дошки чи великої гілки, він відсунув його з дротів. Потім він узяв сина на руки і тримав його так, промовляючи: “У ім’я Ісуса Христа і силою та повноваженням святого Мелхиседекового священства я наказую тобі жити”. Померлий хлопець розплющив очі на руках у батька, і його відвезли до медичного центру Університету штату Юта, де він і одужав”. (“Where Following Him Can Lead Us,” *Ensign*, Feb. 1981, p. 8.)

За інших обставин єпископ Фетерстоун коротко згадував того ж батька:

“Цей великий брат мабуть не зміг би цього зробити [зцілити свого сина], якби за кілька вечорів до того переглядав порноматеріали або вчинив якийсь інший подібний переступ. Щоб священство діяло, канал має бути чистим”. (In *Conference Report*, Apr. 1975, p. 100; or *Ensign*, May 1975, p. 66.)

У цій історії йдеться про драматичні події, які більшість людей не матиме у своєму житті, але ваші студенти повинні усвідомити, що це доступно—кожен носій священства може мати благословення отримувати натхнення, благословляючи інших. Кожен носій священства може отримувати натхнення, виконуючи свої обов’язки священства, і як батько він отримує мудрість керувати своїм домом за умови збереження вірності.

■ Попросіть студентів дати якомога більше відповідей на наступні запитання, звернувшись до Учення і Завітів 121:35–46:

Що призводить до втрати чоловіком сили священства?

1. Коли він б’є ногою колючки (бореться проти спонукань Духа або ігнорує їх)
2. Прагне почестей людських
3. Приховує гріхи
4. Потурає честолюбству
5. Виявляє несправедливе владарювання

Які якості чи характеристики є важливими, якщо носій священства має керувати або управляти?

1. Переконавання і довготерпіння
2. М’якість і лагідність
3. Любов нелицемірна
4. Доброта
5. Належне покарання—докоряти вимогливо в належний час, коли спонукає Святий Дух, а потім виявляти ще більше любові
6. Виявляти милосердя до кожного
7. Чеснота, що прикрашає твої думки безупинно

Що обіцяно носію священства, який розвиває важливі якості провідника у священстві?

1. Зміцніє твоя впевненість у присутності Бога.
2. Вчення священства зрошатиме тобі душу.
3. Святий Дух буде твоїм постійним супутником.
4. Його владарювання буде вічним, тобто вічним царством.

■ Використання посилань на уривки з Писань з рубрики “Доктринальні принципи” пункт Б на с. 69 дасть визначення різниці між *ремеслом священників і священством*.

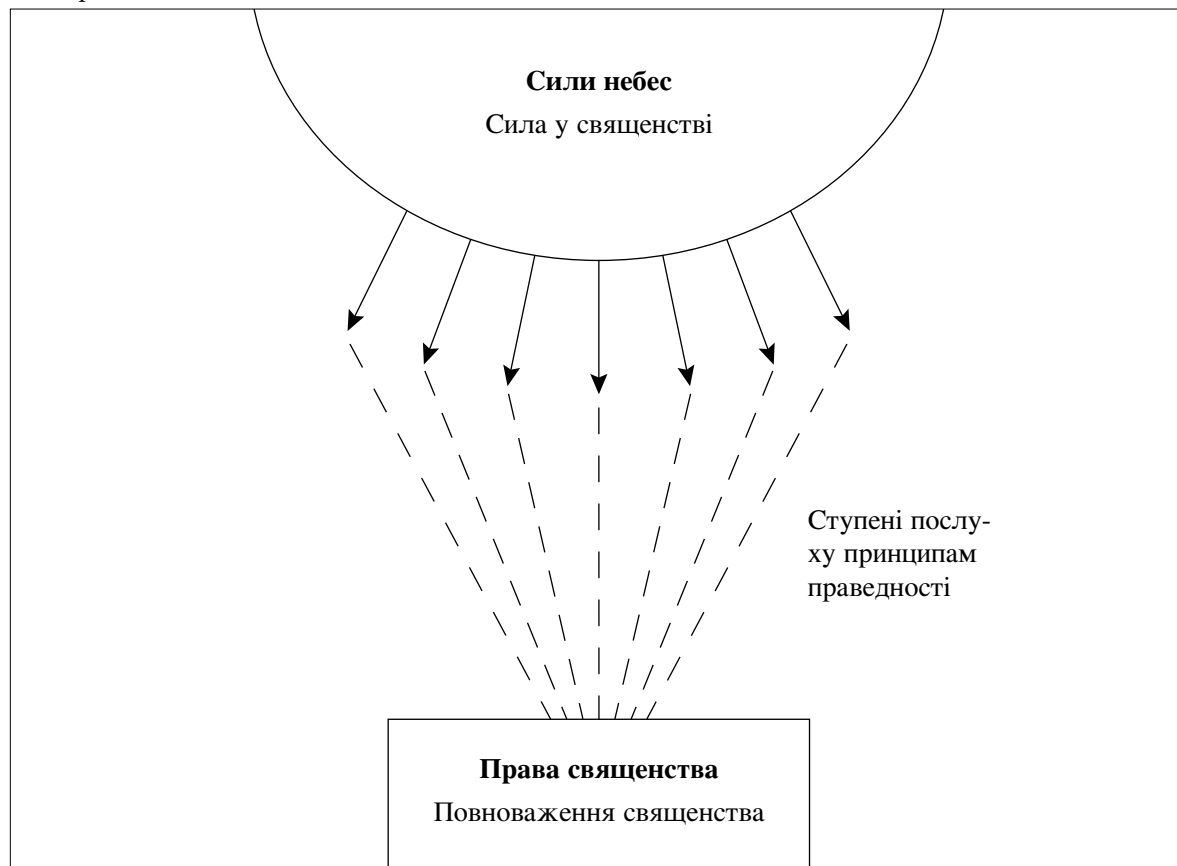
Завершення

Нехай студенти прочитають Учення і Завіти 82:3. Оскільки Господь благословив нас, святих останніх днів, священством, Він очікує від нас більшого. Господь дасть нам більшу силу, якщо ми навчимося користуватися тією силою, яку ми вже маємо. Подібно до того, як ми поступово вчилися приборкувати електроенергію і використовувати її, ми крок за кроком зростаємо, якщо будемо дотримуватися заповідей, аж поки не навчимося повною мірою використовувати силу священства. Щоб бути справжнім носієм священства, ми повинні віддалитися від світу. На завершення попросіть студентів дати пропозиції щодо того, як можна віддалитися від світу.

Ілюстрація для дошки 1

Обіцяння Бога	Обіцяння людини
<ol style="list-style-type: none"> 1. Вас буде освячено Духом на оновлення вашого тіла (див. УЗ 84:33). 2. Ви станете обраним сіменем і Божими обранцями (див. в. 34). 4. Усе, що має Батько, буде вам дано (див. в. 38). 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Звеличувати покликання у священстві (див. УЗ 84:33). 2. Старанно прислухатися до слів вічного життя (див. в. 43). 3. Жити кожним словом, що виходить з вуст Бога (в. 44).

Ілюстрація для дошки 2

Вступ

Чому Господь дав нам такі святі дні, як Суботній день? Чому в різних народах і культурах виникали свята? Чим відрізняється мета свят і святих днів? Які ваші улюблені свята? Якби очікування і радість, яку відчувають люди перед святом, могли бути такими ж перед Суботнім днем, як би це вплинуло на людину? На громаду?

Ідеї для навчання

А. Дотримання Суботнього дня—це закон Бога.

- Використовуючи посилання на Писання, перераховані в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт А 3 на с. 72 путівника студента, коротко проілюструйте, що дотримання Суботи є законом Бога.
- Прочитайте в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 72 путівника студента, висловлювання старійшини Марка Е. Петерсена про повагу, з якою Бог ставиться до Суботнього дня. Зверніть увагу, що, коли ми помірковуємо про мету Суботи, то можемо краще зрозуміти, чому старійшина Петерсен назвав закон Суботи “одним із законів, найдорожчих серцю Бога”.
- Прочитайте Лука 4:16. Як це доводить, що Спаситель регулярно дотримувався Суботи? (“І звичаєм Своїм”).
- Попросіть студентів пошукати вірші з Писань, де вказано, що Суботи так само слід дотримуватися і в нашому розподілі. Попросіть студентів звернутися до статті “Суботній день” в Путівнику по Писаннях. Нехай вони прочитають уривок, що стосується нашого часу (УЗ 59:9; 68:29).

Б. Суботній день було змінено в середньому розподілі.

- Обговоріть з класом, як дотримувалися Суботнього дня у стародавні часи.
Вихід 20:10. Який день вважався Суботнім за часів Старого Завіту? (Сьомий).
Вихід 20:11. Що було зроблено до того, як сьомий день було освячено? (Сотворіння землі й усього, що на ній).
Повторення 5:15. Що ще потрібно було пам’ятати, дотримуючись Суботнього дня? (Це було ще одним нагадуванням про роботу, яку здійснив Господь заради Своїх дітей. Дотри-

мання Суботнього дня в давнину включало виявлення хвали й подяки за всі ці речі. Див. вірші 12–14, які є повторенням заповіді про дотримання Суботи).

- Нехай одна половина класу відкриє статтю “Суботній день” у Путівнику по Писаннях і знайде в Писаннях докази того, що святі у новозавітні часи почали збиратися у перший день тижня. Прочитайте пояснення старійшини Джеймса Е. Телмейджа стосовно змін у Суботньому дні в рубриці “Цитати” пункт Б на с. 73 путівника студента (див. *The Articles of Faith*, p. 449).

В. Господь дав загальні настанови стосовно належного дотримання Суботнього дня.

- Розгляньте УЗ 59:8–14. Це одкровення, де вказано, чим належить займатися в Суботній день, було дано в неділю, 7 серпня 1831 р. Проаналізуйте вибрані фрази і слова, даючи студентам можливість пояснити їх значення і застосування. Напишіть на дошці такі ключові слова і фрази: “скрушене серце”, “незаплямований” і “радість могла бути повною”. Звертайтеся до них під час обговорення.

Запитайте, що доречно робити в Суботній день. Запропонуйте, щоб наступні чотири запитання можна було застосувати для визначення належного дотримання Суботнього дня:

1. Чи наблизить ця справа мене до Бога?
 2. Чи є це безкорисливим?
 3. Чи це утримає мене незаплямованим від світу?
 4. Чи не завадить це іншим дотримуватися Суботнього дня у святості?
- Оберіть натхненну пораду з рубрики “Цитати”, пункт В на сс. 73–74 путівника студента, щоб додати до обговорення додаткові заходи і настрої, доречні в Суботній день.

Г. Ті, хто дотримуються Суботнього дня, отримують благословення.

- Знову зверніться до Учення і Завітів 59 і зверніть особливу увагу на вірші 15–19. Обговоріть благословення, які приносить вірне дотримання Суботнього дня. Обговоріть величне обіцяння “повнота землі є вашою”. Яким чином повнота землі може бути нашою? Стосується це обіцяння духовних чи фізичних набутоків, чи тих і інших?
- Запропонуйте класу розповісти про досвід поклоніння в Суботній день, який приніс їм радість і сприяв зростанню.

Завершення

Запропонуйте кожному студенту оцінити, як вони дотримуються Суботи. Чи викликають певні заходи і настрої у них відчуття незруч-

ності? Запропонуйте їм поглибити своє зобов'язання дотримувати Господній день у святості й таким чином здійснити обіцяне духовне відновлення і очищення.

Вступ

Напишіть на дошці наступні висловлювання, щоб почати обговорення целестіального шлюбу.

1. У Своїй мудрості й милості наш Небесний Батько створив чоловіка й жінку залежними одне від одного для повної реалізації їхнього потенціалу.

2. Коли подружжя стає на коліна перед олтарем у храмі, утворюється ще один важливий сімейний союз в царстві Божому.

Ідеї для навчання

А. Шлюб встановлено Богом.

■ Запитайте студентів, чому шлюб встановлено нашим Небесним Батьком. (Він хоче, щоб ми насолоджувалися радощами сімейного життя—вічним шлюбом і вічним батьківством). Президент Спенсер В. Кімбол зазначив, що шлюб—це частина вічного плану:

“Господь встановив, щоб кожному з цих зрілих духів, яких Він створив, було дозволено прийти на цю землю у належний час, отримати маленьке чисте тіло і незайманий розум, сповнений любові дім з двома батьками, які будуть навчати, наставляти, виховувати його в різних умовах і ситуаціях аби в належний час цей дух уклав шлюб і забезпечував тілами інше покоління, яке пройде той самий шлях, здійснюючи цей вічний план” (“Marriage Is Honorable,” in *Speeches of the Year*, 1973, p. 258).

■ Прочитайте Учення і Завіти 49:15–17; уважно придивіться до вірша 17, де пояснюється, чому Бог встановив шлюб між чоловіком і жінкою на землі. Прочитайте в Путівнику по Писаннях кілька посилань під статтею “Шлюб, одружуватися”.

Б. Щоб бути дійсним після цього життя, шлюб має виконуватися владою запечаткування, яка належить священству.

■ Прочитайте висловлювання Президента Гарольда Б. Лі в рубриці “Цитати” пункт Б на сс. 75–76 путівника студента про укладання Господом шлюбу Адама і Єви. Обговоріть цю цитату всім класом.

У рубриці “Цитати” пункт Б на с. 76 путівника студента старійшина Бойд К. Пекер ілюструє значення слів “запечатувати” і “ключі” (див. *The Holy Temple*, p. 82). Його пояснення може спонукати до інших аналогій, що допоможуть класові повніше зрозуміти ці слова.

В. Целестіальний шлюб необхідний для піднесення.

■ Скористайтеся ілюстрацією для дошки 1, щоб обговорити євангельські принципи і обряди, що стосуються вічного життя.

■ Прочитайте Учення і Завіти 131:1, де вказано, що є три різні ступені слави в целестіальному царстві. Успадкувати найвищий ступінь целестіального царства—означає бути піднесеними, тобто здобути піднесення у целестіальному царстві. Одкровення пояснює важливу вимогу для входження до вищого ступеня слави целестіального царства. Якою є головна вимога піднесення? (Увійти в новий і вічний завіт шлюбу). Прочитайте Учення і Завіти 131:2–4. Що має на увазі вірш 4, стверджуючи: “Вона не може мати зростання”? (Людина не матиме привілею батьківства у вічності). Вимоги для входження до целестіального царства більш повно обговорюються в розділі 33 “Царства слави і загибелі”.

■ Прочитайте Учення і Завіти 132:19–21 і обговоріть, наскільки далеко простягається божественна доля чоловіків і жінок згідно з Божим задумом. Ви можете обговорити значення фрази “Вічні життя” й те, чому Церква звертає особливу увагу на те, що слід бути абсолютно цнотливими до шлюбу й повністю вірними своєму супутнику життя після шлюбу. Прочитайте також висловлювання Джеймса Е. Телмейджа в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 77 путівника студента.

Завершення

Президент Кімбол розповів наступні дві історії, які допоможуть нам мати сильніше бажання укласти целестіальний шлюб. У кінці обговорення прочитайте або перекажіть одну чи обидві історії.

“Дозвольте на завершення розповісти невелику історію, яку я розповідав після повернення з Європи в 1955 році. Я приїздив на освячення храму. Одна моя знайома з Німеччини втратила на війні чоловіка. Коли я був у храмі в Берні під час його освячення, ця мила німецька жінка розповіла мені свою історію. Її чоловік зник 10 років тому. Це сталося в 1945 році, коли війна скінчилася. Від нього не надійшло ніякого повідомлення, й ніхто його ніде не бачив. Припускали, що він загинув. Після освячення, поговоривши про це з Президентом Мак-Кеем і отримавши дозвіл, ця мила жінка пішла у храм, де було зроблено ендаументи. Я знову

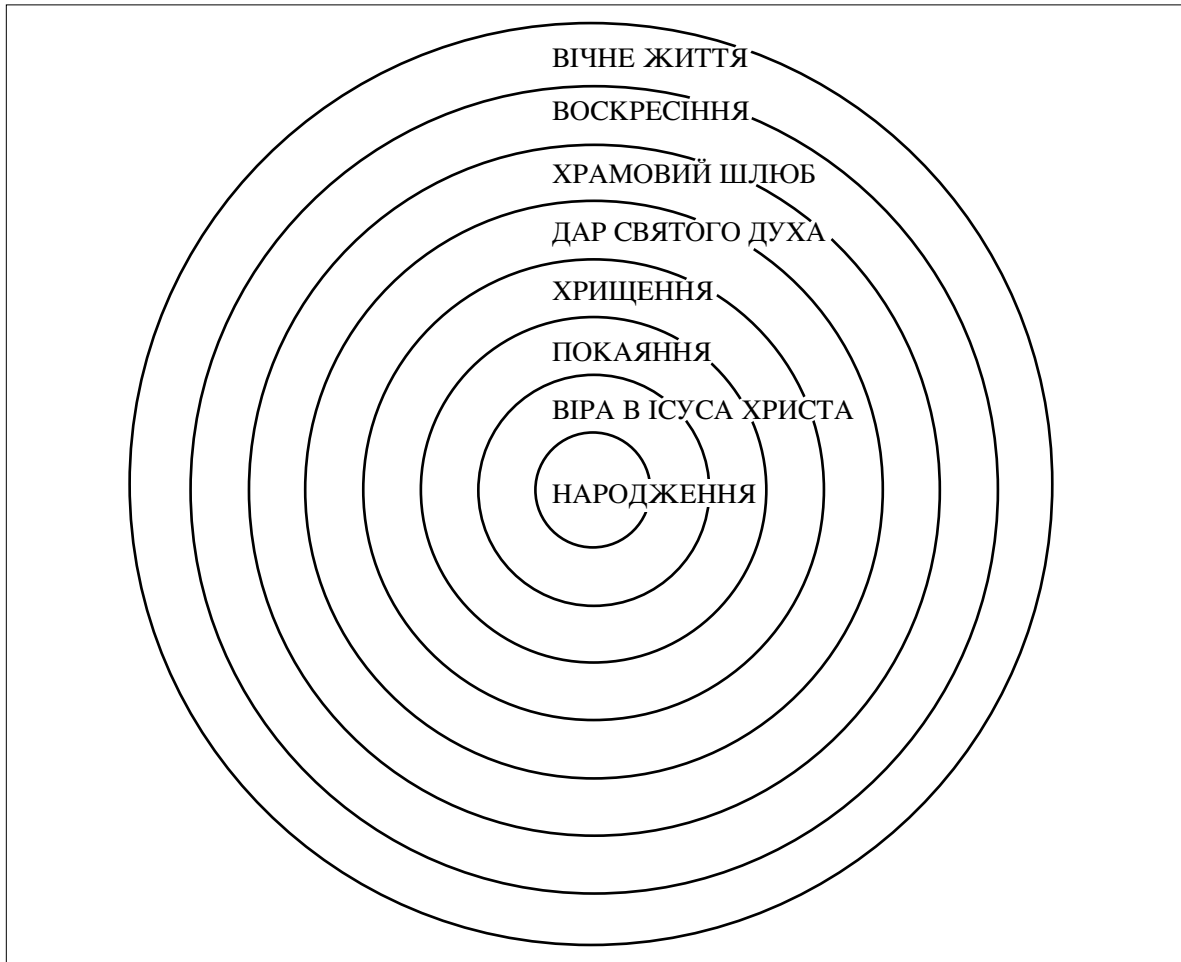
зустрів її, коли вона йшла в переодягальню за одягом. Я бачив на сесії, що її обличчя випромінювало задоволення й спокій. Я бачив її після храму, і вона сказала мені з великою радістю: “Брате Кімбол, я щойно була запечатана зі своїм чоловіком. Тепер я не боюся війни. Я не боюся переслідувань. Я не боюся бомбардувань. Я не боюся будь-яких труднощів, що несе війна. Зі мною тепер все гаразд. Я запечатана до свого чоловіка. Я відчуваю спокій, а життя—прекрасне”. (“Marriage Is Honorable,” pp. 281–282).

“Я пам’ятаю статтю в місцевій газеті, де йшлося про молоде подружжя, шлюб яких зареєстрував у Солт-Лейк-Сіті чоловік, що мав лише цивільні повноваження, дія яких поширювалася лише на земне буття. Вони мали урочистий весільний сніданок. Потім вони сіли в

машину, щоб їхати до іншого міста і ввечері бути на прийомі з нагоди їхнього весілля, куди мали прийти сотні друзів та родичів, щоб побажати їм усього найкращого. Вони не дісталися до місця свого призначення. Ніякого прийому не було. Автомобільна катастрофа забрала їхні життя. Земне життя закінчилося. А вічне життя вони собі не забезпечили. Близько трьох годин шлюбу—а кінець прийшов так несподівано, як спалах блискавки. Але найсумніше, що їхній тригодинний шлюб було укладено усього за милю від святого Храму, де чоловік, що має повноваження запечатувати, радо врятував би їх від гіркої чаші.

Зараз вони у вічності. Я не знаю, про що вони думають чи що роблять, але вони не готові до вічності”. (“Marriage Is Honorable,” p. 271).

Ілюстрація для дошки 1

Вступ

Якщо є така можливість, покажіть відео *Навіки разом* (див. 5x196 192, *Вступне євангельське послання*), аби розпочати розділ і задати тон обговоренню.

Ідеї для навчання

А. Сім'ї встановлено Богом.

- Хто встановив інститут дому й сім'ї? Президент Спенсер В. Кімбол сказав нам, що саме наш Небесний Батько встановив сім'ї (див. рубрику "Цитати", пункт А на с. 78 путівника студента). Ми насолоджувалися сімейними стосунками у нашому доземному житті, і, згідно з чудовим планом Бога, ми живемо, навчаємося і зростаємо в сім'ях у нашому другому стані. Президент Джозеф Ф. Сміт так прокоментував походження сім'ї: "Ніщо не може замінити домівку. Її основа така ж давня, як і світ, а її місію висвячено Богом з самого початку" (*"Home Life," Juvenile Instructor*, 1 Mar. 1903, p. 144.)
- Дехто з ваших студентів не матиме можливості укласти шлюб у земному житті, тож будьте чуйними, наголошуючи на початку уроку, що не кожен вірний святий останніх днів матиме можливість створити сім'ю у цьому житті. Ви можете обговорити обіцяння Президента Кімбола, що ті, хто не зможуть укласти шлюб не з власної вини, отримають повноту благословень у вічності (див. рубрику "Цитати", пункт А на с. 79 путівника студента).
- Після того як Адама було поміщено на землю, Бог сказав, що "не добре, щоб бути чоловіку самотнім" (Мойсей 3:18). Чому не добре чоловікові або жінці бути самотніми? Назвіть кілька можливих причин того, чому Бог дав Адамові "поміч, підходящу для нього" (в. 18). Значить, що Адам і Єва є прообразом усього людства і що настанови Господа Адамові та Єві стосовно шлюбу й сім'ї стосуються всієї людської раси. Наголосіть, що вічний розвиток у кінцевому результаті не зможе досягти своєї мети без вічного партнерства між праведним чоловіком і праведною жінкою. Апостол Павло навчав, що "в Господі ані чоловік без жінки, ані жінка без чоловіка" (1 Коринтянам 11:11).
- Прочитайте й обговоріть Матвій 19:4–6. Скористайтеся цим уривком, щоб звернути увагу на такі важливі принципи про вічний шлюб:

1. Бог створив як чоловіка, так і жінку для важливої мети.
2. Діти мають згодом залишити своїх батьків, щоб почати нові сім'ї зі своїм подружжям.
3. Чоловік має "приста[ти]" до своєї дружини (в. 5).
4. Чоловік і дружина мають стати "одним тілом" (в. 6).
5. Ті, кого Бог поєднав у шлюбі, не повинні дозволити собі легко "розлучу[ватися]" (в. 6; див. також вв. 7–10).

Запитайте студентів, що, на їхню думку, означає для чоловіка "приста[ти]" до своєї дружини. Серед іншого це означає, що чоловік має зробити все можливе заради щастя, зростання і вічного розвитку своєї улюбленої дружини. Вона повинна бути на першому місці в житті свого чоловіка. Робота в Церкві, професія, клуби, спорт і навіть інші члени сім'ї не мають такої пріоритетності для нього.

Обговоріть, що означає для чоловіка і дружини стати "одним тілом". Наголосіть, що єдність і гармонія між чоловіком і дружиною досягаються завдяки багатьом зусиллям і шляхом багатьох засобів. Одружена пара має прагнути фізичної, психологічної, духовної, соціальної та розумової єдності й гармонії.

■ Ви можете процитувати вибрані слова Президента Кімбола, Президента Девіда О. Мак-Кея і Президента Гарольда Б. Лі в рубриці "Цитати", пункт А на сс. 78–79 путівника студента, що допоможе вам наголосити на важливості дому й сім'ї в пріоритетах святих останніх днів.

■ Якою була Божа заповідь Адамові та Єві стосовно дітей після того як Адама і Єву було поміщено на землю? Він сказав їм: "Плодіться й розмножуйтеся, і наповнюйте землю" (Мойсей 2:28). Цей наказ дано кожному подружжю, яке запечатало вічний шлюб у храмі. Прочитайте вчення Президента Спенсера В. Кімбола в рубриці "Цитати", пункт А на с. 79 путівника студента стосовно того, що народження і виховання дітей—це найважливіша відповідальність у шлюбі і що ми повинні робити все можливе, щоб приводити дітей у свої сім'ї.

Б. Чоловіки і дружини мають любити і підтримувати одне одного.

- Господь встановив взірць стосунків між чоловіком і дружиною. Апостол Павло порівнював обов'язки чоловіка перед його дружиною з обов'язком Христа перед Церквою (див. Ефесянам 5:22–33; Колосянам 3:18–19). Чи

Спаситель принижував чи завдавав болю Церкві якимось чином? Чи повинен чоловік, у такому разі, принижувати або шкодити дружині якимось чином? Праведний чоловік має любити свою дружину “як і Христос полюбив Церкву, і віддав за неї Себе” (Ефесянам 5:25). Ви можете запропонувати студентам обговорити коментар Президента Спенсера В. Кімбола стосовно уривка в Посланні до Ефесян 5:25 у рубриці “Цитати”, пункт Б на сс. 79–80 путівника студента.

■ Які обов’язки чи відповідальність має чоловік перед дружиною? Напишіть на дошці відповіді студентів. Якщо серед відповідей не буде наступних пунктів, ви можете їх навести:

1. Любити дружину всім серцем (див. УЗ 42:22).
2. Припасти до неї і більше ні до кого (див. УЗ 42:22).
3. Піклуватися про її земні потреби (див. УЗ 83:2).
4. Не принижувати і не ставити її в незручне становище.
5. Вести дружину і сім’ю, праведно застосовуючи священство (див. УЗ 121:36).
6. Застосовувати переконання, довготерпіння, м’якість, лагідність, доброту і любов нелицемірну у своєму шлюбі (див. УЗ 121:41–42).
7. Нехай чеснота прикрашає твої думки безупинно (див. УЗ 121:45).
8. Підтримувати свою дружину в усіх праведних устремліннях, у тому числі в церковних покликаннях.
9. Нарівні з дружиною брати участь у вихованні дітей.

■ Які обов’язки чи відповідальність має дружина перед чоловіком? Напишіть на дошці відповіді студентів. Якщо серед відповідей не буде наступних пунктів, ви можете їх навести:

1. Підкорити себе чоловікові у праведності, як би ви підкорилися Господу (див. Ефесянам 5:22; “Цитати”, пункт Б на сс. 79–80 путівника студента).
2. Не принижувати і не ставити його в незручне становище.
3. Підтримувати чоловіка в його покликаннях священства.
4. Втішати чоловіка і виявляти до нього лагідність (див. УЗ 25:5).
5. Розділяти з чоловіком обов’язки з виховання дітей.

■ Невдовзі після того як пророк Джозеф Сміт організував Товариство допомоги, він дав його членам наступну пораду стосовно того, як жінки можуть бути кращими дружинами для своїх чоловіків:

“Нехай це товариство навчає жінок, як поводитися зі своїми чоловіками, як ставитися до них з м’якістю й любов’ю. Коли чоловіка пригнічують проблеми, коли його обтяжують

турботи і труднощі, то якби він побачив по-смішску, а не чув докори чи нарікання, якби він відчув лагідність—це б заспокоїло його душу, пом’якшило почуття. Коли розум охоплює розпач—йому потрібні любов і доброта”. (*History of the Church*, 4:606–7).

■ Ви можете обговорити обов’язки чоловіків і дружин, як їх окреслено в рубриці “Цитати”, пункт Б на сс. 80–81 путівника студента).

В. Батьки мають відповідальність навчати дітей, привчати їх до дисципліни, забезпечувати і піклуватися про них.

■ Які обов’язки батьки мають перед своїми дітьми? Напишіть на дошці відповіді студентів. Якщо серед відповідей не буде наступних пунктів, ви можете їх навести:

1. Піклуватися про їхні земні потреби (див. УЗ 83:4; 1 Тимофію 5:8; Мосія 4:14).
2. Показувати хороший приклад (див. Приповіді 20:7; Кн. Якова 3:10).
3. Навчати їх принципів євангелії, як вони містяться в Писаннях (див. УЗ 68:25–28).
4. Навчати їх любити одне одного й уникати сварок між собою (Мосія 4:14–15).
5. Навчати їх про наслідки гріха (див. Мосія 4:14; 2 Нефій 9:48; Алма 42:29–30).
6. Навчати їх ходити шляхами істини й розсудливості (див. Мосія 4:15; Алма 38:15).
7. Навчати їх бути смиренними і долати гордовитість (див. Алма 38:11, 14; 42:30).
8. Навчати їх приборкувати свої пристрасті (див. Алма 38:12).
9. Навчати їх працювати (див. Алма 38:12; УЗ 42:42; 68:30–31).
10. Навчати їх молитися і регулярно проводити домашні сімейні вечори (див. УЗ 68:28; 3 Нефій 18:21; Алма 34:21).
11. З любов’ю привчати їх до дисципліни (див. Приповіді 19:18; 23:13; УЗ 121:41–44).
12. Тримати дім у порядку, коли виникають проблеми (див. УЗ 93:43–44, 50).

Описуючи в деталях, які мирські потреби батьки забезпечують для своїх дітей, Президент Кімбол запитав: “А що вони роблять для їхніх душ?” (Рубрика “Цитати”, пункт В на с. 81 путівника студента). Наголосіть, що якими б важливими не були матеріальні потреби дитини, її духовні потреби найважливіші. Скористайтеся ще однією цитатою в рубриці “Цитати”, пункт В на сс. 81–82 путівника студента, щоб поживавити обговорення обов’язків, які мають батьки перед дітьми.

■ Ви можете обговорити той факт, що всі батьки роблять помилки, але найважливіше—не здаватися. Старійшина Говард В. Хантер радив нам, що батьки не повинні вважати себе невдахами і ніколи не повинні впадати у відчай стосовно своїх дітей (див. “Цитати”, пункт В на с. 82 путівника студента).

Г. Діти мають шанувати своїх батьків і слухатися їх.

■ Які обов'язки діти мають перед своїми батьками? Напишіть на дошці відповіді студентів. Якщо серед відповідей не буде наступних пунктів, ви можете їх навести:

1. Поважати і шанувати своїх батьків (див. рубрику "Доктринальні принципи", пункт Г 1 на с. 78 путівника студента).
 2. Підкорятися батькам (див. рубрику "Доктринальні принципи", пункт Г 2 на с. 78 путівника студента).
 3. Не повставати проти батьків.
 4. Підбадьорювати своїх батьків у праведності.
 5. Показувати і виявляти любов до батьків.
 6. Бути якомога більш самостійними.
 7. Піклуватися про батьків, коли вони постаріють.
 8. Допомогати братам і сестрам і бути для них гарним прикладом.
- Що означає "шанувати батьків"? Чи має дитина робити щось неправильно, якщо батьки

про це просять? Шанувати означає "виявляти гідну повагу (певною зовнішньою дією)" (*Oxford English Dictionary*, s.v. "honour"). Якими б не були слабкості наших батьків, найкращий спосіб шанувати їх—виявляти їм любов і дотримуватися Божих заповідей.

Завершення

Попросіть студентів індивідуально оцінити, чи виявляють вони повагу до сімейного життя. Закликайте неодружених студентів, які живуть вдома, робити свій внесок у спокій, щастя і розвиток кожного члена сім'ї. Закликайте їх продовжувати готуватися всіма засобами до обов'язків шлюбу й батьківства. Запропонуйте неодруженим студентам, які не живуть вдома, виявляти любов до своїх сімей за допомогою листів, телефонних дзвінків і відвідувань. Закликайте одружених студентів встановлювати праведні традиції успішного сімейного життя на початку шлюбу. Набагато легше зміцнювати хороші традиції, ніж позбуватися поганих.

Вступ

■ Попросіть одного зі студентів прочитати визначення слова *смерть*, що міститься у словнику і звучить так: “безповоротне припинення життєдіяльності: кінець життя” (*Webster’s Ninth New Collegiate Dictionary*, s.v. “death”). Що у цьому визначенні не співпадає з тим, як розуміють смерть святі останніх днів? (Найбільш принципова різниця криється у фразі “безповоротне припинення життя”).

У чому полягає різниця між тим, як бачать смерть святі останніх днів і люди, що не мають світла відновленої євангелії? Поділіться своїм особистим баченням смерті, воскресіння і вічного життя з Богом—поняттями, які Бог дав через одкровення.

■ Піонер Уільям Клейтон уже 43 дні, як залишив Наву, йдучи до Уінтер-Квотерз. Його дружина Даянта залишилася, бо невдовзі мала народити дитину. У середу, 15 квітня 1846 р., брат Клейтон отримав вісточку, що сестра Клейтон народила сина. Напруга, в якій він перебував, зникла, і він написав гімн, що став джерелом натхнення для святих, коли вони подорожували до долини Солоного озера. Прочитайте або попросіть студентів заспівати останній куплет гімну “Вперед, святі”.

А від святих, що в цій путі помруть,

Піде біль. Все гаразд!

В світлім раю, де праведні живуть,

Місце є і для нас.

А втім, нам рано помирать,

Нам Боже царство будувать.

І в небо лине раз у раз:

Все гаразд! Все гаразд!

(Гімни, № 17).

Яке ставлення до життя описано в гімні? Зазначте, що для перших святих останніх днів смерть не була найбільшим горем. У справжньому розумінні гімн виражає почуття апостола Павла: “Бо для мене життя—то Христос, а смерть—то надбання” (Філіп’янам 1:21).

Пам’ятайте, що Падіння і смерть, яка є його наслідком, розглядаються у розділі 8 “Падіння”. Не захоплюйтеся обговоренням багатьох аспектів Падіння, викладаючи цей розділ. В даному випадку найважливіше, щоб студенти зрозуміли походження смерті.

Ідеї для навчання

А. Фізична смерть—це загальна умова і вона є складовою плану спасіння.

■ Прочитайте Буття 2:17 і 3:19. Як дерево пізнання добра і зла пов’язано зі смертю на землі? Зазначте, що смерть була обіцяним покаранням за те, що Адам і Єва скуштували плід. Після падіння Адаму і Єві було сказано, що вони житимуть, трудячись на занепалій землі, поки не вернуться “до пороку” (Буття 3:19). Яків навчав, що без Падіння не відбулося б зміни, тобто не було б смерті на землі; усе “залишилося б назавжди, і не мало б кінця” (2 Нефій 2:22).

Напишіть на дошці текст 1 Коринтянам 15:21–22. Зазначте, що думки, виражені у віршах 21 і 22 перегукуються:

1 Коринтянам 15:21. “Смерть-бо через людину, і через Людину воскресення мертвих”.

1 Коринтянам 15:22. “Бо так, як в Адамі вмирають усі, так само в Христі всі оживуть”.

Слова “через людину” у вірші 21 стосуються Адама. Внаслідок Падіння Адам започаткував на землі процес, що називається смерть. Як вказано в обох віршах, ця смерть прийде до кожного (див. Римлянам 5:14, 17; рубрику “Цитати”, пункт А на с. 83 путівника студента; or Joseph F. Smith, *Gospel Doctrine*, p. 428).

■ Навіть без Писань ми знаємо, що кожен помре. Прогулянка кладовищем чітко ілюструє, що смерть чекає на всіх нас у кінці нашого земного випробування. Великі люди, що жили на землі, на могилах яких встановлено вражаючі монументи з каменю, такі самі мертві, як і нікому невідомі люди, могили яких заросли бур’янами. Прочитавши 2 Нефій 9:16; Алма 12:24; Римлянам 5:12, ви можете підкреслити, що смерті підвладні всі. Прочитайте також висловлювання Президента Сміта в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 83 путівника студента (див. *Gospel Doctrine*, p. 428).

■ Роздайте студентам примірники виступу старійшини Бойда К. Пекера, виголошеного у квітні 1983 р. на генеральній конференції. Старійшина Пекер порівняв тіло з рукавичкою, а дух—з рукою. Коли рукавичку одягнуто на руку, вона може рухатися і щось робити. Коли її зняти з руки, рукавичка втрачає здатність

рухатися. Однак рука продовжує жити. Старійшина Пекер процитував Перше Президентство, яке складалося з Джозефа Ф. Сміта, Ентона Х. Лунда і Чарльза В. Пенроуза: “Дух, народжений Богом—безсмертний. Коли тіло вмирає, дух не вмирає”. (In Conference Report, Apr. 1973, p. 79; or *Ensign*, May 1973, p. 51.)

■ Чому смерть іноді страшна? Відведіть час, щоб студенти могли висловити свої почуття. Може лякати тривала хвороба, біль чи інвалідність, що передують смерті, також відчуття втрати серед близьких, які залишаються жити, чи сам процес помирання. Студенти безсумнівно скажуть про страх перед невідомим. Навіть коли хтось помирає на очах, страх перед невідомими не зникає: смерть є або буде унікальним досвідом для кожної людини. Однак багато з того, що ми ніяким чином не дізналися б про смерть, відкрито для нас через євангелію. Президент Сміт писав, що, маючи свідчення про спокуту Христа і знання того, що трапляється під час смерті, ми можемо мати “радість навіть у смерті” (“Цитати”, пункт А на сс. 83–84 путівника студента). Прочитайте Алма 27:28; Учення і Завіти 42:46; 101:35–36. Що спільного між усіма цими уривками? Темою усіх трьох є те, що у Христі смерть поглинуто, смерть солодка і у прийдешньому житті є радість (див. рубрику “Цитати”, пункт А на с. 83 путівника студента).

Якщо фактор невідомого, притаманний смерті, втрачає вплив завдяки знанню євангелії і Спокути, чому ж тоді смерть залишається страшною? Зазначте, що справа, головним чином, не у страху перед самим процесом смерті, а у відповідальності, яку ми несемо за своє життя. Смерть для злочестивих може бути страшною, оскільки вони чекатимуть Божого суду в духовному світі. Напишіть на дошці посилення на Писання з ілюстрації для дошки 1.

Б. Після смерті наші духи йдуть у духовний світ чекати воскресіння.

■ Прочитайте Алма 40:11; 24:16; 2 Нефій 9:38. Що відбувається з духовним тілом після смерті, згідно з цими віршами? Зверніть увагу, що всі вірші майже тими самими словами кажуть, що духи “переносяться додому до Того Бога, Який дав їм життя” (Алма 40:11). Що означає “перенестися додому до Бога”? Чи правда, що духи всіх людей увійдуть у присутність Бога й побачать Його там, де Він перебуває? Прочитайте наступні висловлювання, що допоможуть вам знайти відповідь:

“Перенестися додому до Бога” має просте значення—їхнє земне існування добігло кінця, вони повернулися в духовний світ і будуть чекати на воскресіння” (Джозеф Філдінг Сміт, *Answers to Gospel Questions*, 2:85).

“Алма, кажучи, що “духи всіх людей, як тільки вони залишають смертне тіло,... переносяться додому до Того Бога, Який дав їм життя”, безсумнівно має на увазі те, що наш Бог є всюдисущим—не тому, що Він особисто скрізь присутній, але через Свого священнослужителя—через Святого Духа.

Алма не мав на увазі, що духи безпосередньо потрапляють у присутність Бога”. (Див. Джозеф Ф. Сміт у рубриці “Цитати” на с. 84 путівника студента).

■ Пророк Джозеф Сміт навчав, що слова, якими ми часто описуємо життя після смерті, такі як *гадес*, *шеол* і *духовна в'язниця*—усе це стоСУється “духовного світу” (*Teachings of the Prophet Joseph Smith*, p. 310).

Старійшина Брюс Р. Мак-Конкі сказав: “Оскільки духи, втративши тіло, не можуть мати повноти радості до свого воскресіння (УЗ 93:33–34), то вони вважають своє перебування в духовному світі за ув'язнення, і, таким чином, увесь духовний світ (як рай, так і пекло) є *духовною в'язницею*” (*Mormon Doctrine*, p. 755).

■ Прочитайте Алма 40:12, 14 і Учення і Завіти 138:12–13. Які духи потрапляють у рай? Напишіть на дошці заголовок *Рай* і слова: *Хто?* і *Яке там життя?* у лівій частині дошки (див. ілюстрація для дошки 2). Нехай студенти дадуть відповіді.

Про що йдеться в Ученні і Завітах 138:19? Чи є рай місцем зростання і навчання? Ісус проповідував духам у раю вічну євангелію (див. 4 Нефій 1:14; Мороній 10:34; 2 Нефій 9:13; Брюс Р. Мак-Конкі в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 84 путівника студента).

■ Прочитайте Алма 40:13–14; Учення і Завіти 76:103–106; 138:20, 29. У правій частині дошки напишіть заголовок *Духовна в'язниця (Пекло)* (див. ілюстрація для дошки 2). Проаналізуйте Учення і Завіти 138:29–35. Яким чином сказане в цих віршах виявляє велику любов Бога до своїх дітей? Чи можна знайти кращий приклад Його любові, ніж зусилля навчати, свідчити і змінювати умови тих, хто страждає у духовному світі? (Див. рубрику “Цитати”, пункт Б на с. 84 путівника студента).

■ Намалюйте на дошці схему, яка ілюструє духовний світ до приходу Христа (див. ілюстрація для дошки 3). До приходу Христа безодня відділяла праведних і злочестивих. Розкажіть про цю безодню, прочитавши 1 Нефій 15:27–29 і Лука 16:19–31. Завдяки приходу Христа в духовний світ Його праведні слуги зараз послані вчити євангелії тих, хто знаходиться у духовній в'язниці. “Зараз, коли праведних духів було послано нести послання спасіння злочестивим духам у пеклі, то хороші й погані духи до певної міри змішалися. Покаяння дає можливість

тим, хто зв'язаний путами пекла, звільнитися від темряви, зневіри, невігластва і гріха. Як тільки вони долають ці перепони—здобувають світло, починають вірити в істину, здобувають знання, зрікаються гріха і рвуть пута пекла—вони можуть залишити пекло, що ув'язнює їх, і перебувати разом із праведними у спокої раю” (McConkie, *Mormon Doctrine*, p. 755).

Завершення

Смерть—це не кінець життя; смерть—це просто зміна умов життя. Після смерті смертне тіло на певний час повертається в землю, щоб чекати на воскресіння. Дух, тобто справжня

особистість, входить у духовний світ за умови, яку визначає Божа милість і суд. *Рай і пекло*—це слова, що вказують на якість життя тих, хто живе в духовному світі.

Завдяки своєму знанню про план спасіння святі останніх днів не повинні боятися смерті. “Якби ми могли хоч на мить побачити славу й радість, яку бачить людина, яка щойно відкрила свої очі в земному світі й відкрила їх у вічному—якби ми тільки могли побачити це, то, мабуть, ми би краще розуміли свій смуток, а в горі ми б бачили більше радості” (Paul H. Dunn and Richard M. Eyre, *The Birth That We Call Death*, p. 53).

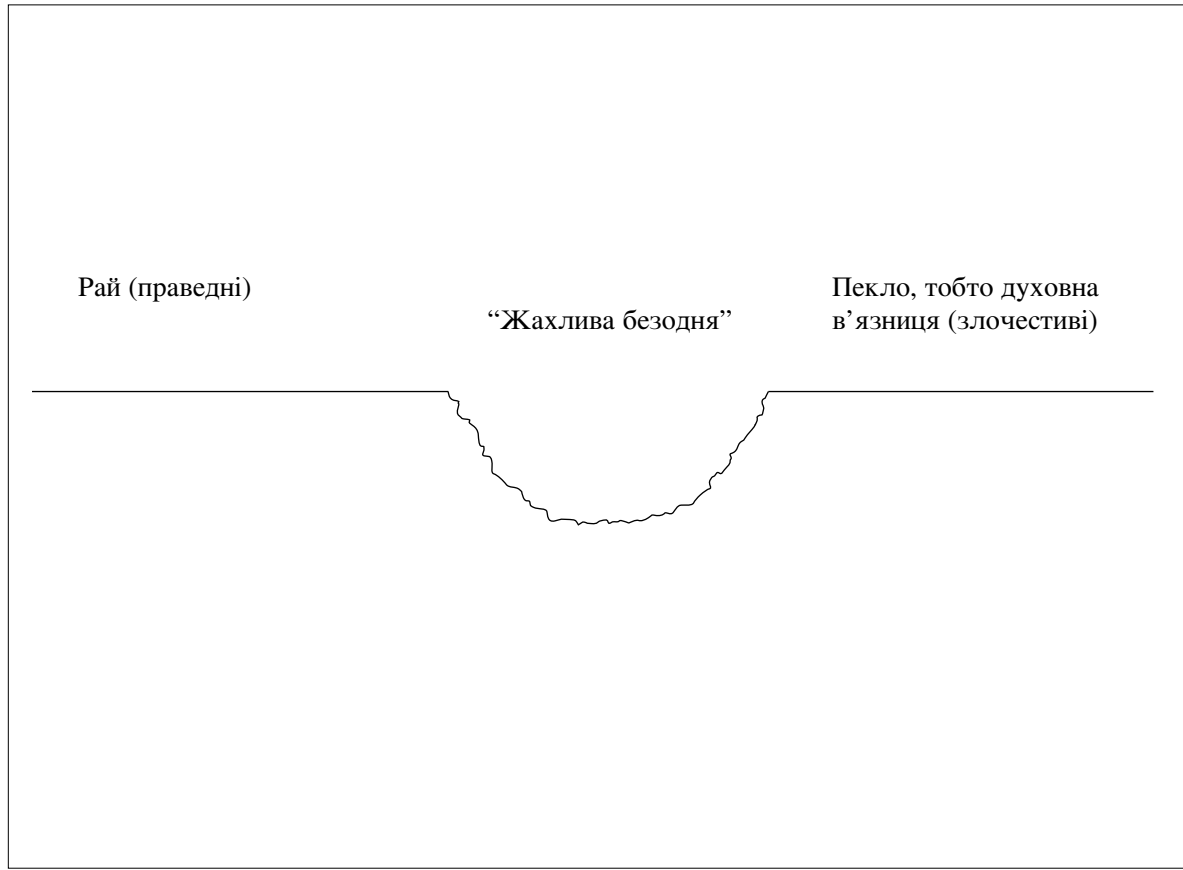
Ілюстрація для дошки 1

Мосія 16:8	жало смерті
Учення і Завіти 42:47	смерть є гіркою
Алма 5:7	пути смерті
3 Нефій 28:38	смак смерті
2 Нефій 9:10	потвора, смерть і пекло

Ілюстрація для дошки 2

Рай	Духовна в'язниця (пекло)
<i>Хто?</i>	<i>Хто?</i>
1. Духи праведних людей	1. Духи злочестивих
2. Духи справедливих людей	2. Ті, хто не мають ні частини, ні часточки Духа
3. Ті, хто були доблесними у своєму свідченні	3. Ті, хто обрали злі діяння
4. Ті, хто постраждав заради Його імені	4. Ті, ким заволодів дух диявола
<i>Яке там життя?</i>	5. Невіруючі
1. Стан щастя	6. Ті, хто не покалися
2. Стан спокою	7. Ті, які відкинули свідчення про істину
3. Стан миру	<i>Яке там життя?</i>
4. Місце відпочинку від бід, турбот і смутку	1. Це місце темряви.
5. Місце радості й щастя	2. Там плач, голосіння і скрегіт зубів.
	3. Винні зі страхом чекатимуть на Божий гнів.
	4. Це—“жахливе пекло”.
	5. Це—місце, де духи страждають від гніву Всемогутнього Бога.

Ілюстрація для дошки 3

Вступ

Будівництво храмів, що дає нам змогу виконувати вікарні обряди для померлих, зростає швидкими темпами. У жовтні 1986 року після освячення Денверського храму існувало сорок діючих храмів. Кількість храмів постійно зростатиме, і, можливо, в тисячах храмів будуть виконуватися мільярди обрядів за померлих. Президент Бригам Янг так пророкував про той день: “Щоб здійснити цю роботу, має існувати не лише один храм, але тисячі храмів, і тисячі, десятки тисяч чоловіків і жінок ходитимуть до тих храмів і служитимуть для людей, які жили на стільки поколінь назад, на скільки Господь відкриє” (in *Journal of Discourses*, 3:372).

Ідеї для навчання

А. Згідно з планом спасіння кожен у певний період часу почує євангелію.

- Обговоріть зі студентами Учення і Завіти 1:2; 90:11.
- Президент Джозеф Філдінг Сміт навчав про всеосяжність євангельського послання. Одне з цих висловлювань можна знайти в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 85 путівника студента.

Б. Для тих, хто помер без євангелії, буде відкрито шлях для її отримання.

- Важливе одкровення стосовно викуплення померлих, отримане Президентом Джозефом Ф. Смітом, міститься в Учення і Завітах 138. З його біографії, написаної його сином, старійшиною Джозефом Філдінгом Смітом, ми дізнаємося про обставини отримання цього одкровення: “На жовтневій генеральній конференції 1918 р. Президент Джозеф Ф. Сміт проголосив, що протягом останніх п’яти місяців він перебував у присутності Духа Господнього. Більшість цього часу через хворобу він провів у своїй кімнаті. У вступному слові на тій конференції він сказав: “Я не буду, я не наважуюся говорити про багато з того всього, що зараз тримаю у своїй голові, і я почекаю з цим до того часу в майбутньому, коли Господь дозволить мені спробувати розповісти вам про те, що у мене в думках і в серці. Я не був самотнім усі ці п’ять місяців. Я перебував у душі молитви, благання, віри й рішучості. Я мав постійне спілкування з Духом Господа. І я радо повідомляю вам, брати і сестри, що я відчуваю радість, маючи привілей

зібратися з вами на відкритті цієї вісімдесяти дев’ятої піврічної конференції Церкви” (*The Life of Joseph F. Smith*, p. 466.)

31 жовтня 1918 року Президент Сміт розповів про своє одкровення радникам, Кворуму Дванадцятьох Апостолів і Патріарху. Вони одностайно прийняли його. Під час генеральної конференції 1976 р. це одкровення було прийнято святими як канонізоване Писання і того ж року його було надруковано у Дорогоцінній Перлині. У 1978 році одкровення було перенесено з Дорогоцінної Перлини до Учення і Завітів.

- Прочитайте всім класом уривки з Писань, зазначені в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Б на с. 85 путівника студента. Зверніть увагу на вірші з Учення і Завітів у розділі 138, де записано принципи, відкриті Президенту Сміту стосовно викуплення померлих. Ви можете скористатися більшою кількістю віршів, ніж зазначено в Ученні і Завітах. Скористайтеся віршами 56 і 57, щоб допомогти студентам зрозуміти своє особисте завдання і відповідальність у цій великій роботі на землі і в духовному світі.

В. Обряди, що виконуються вікарно, дають померлим можливість здобути повноту спасіння.

- Прочитавши висловлювання президента Раджера Клоусона у рубриці “Цитати”, пункт В на с. 85 путівника студента і показавши схему ілюстрації для дошки 1, поясніть, що Церква на землі й духовна організація в духовному світі задіяні в одній величній роботі: піднесенні дітей Небесного Батька.

Г. Святі останніх днів мають повноваження і відповідальність виконувати храмові обряди від імені померлих.

- Попросіть учнів назвати потрібну місію Церкви: “Проголошувати євангелію, удосконалювати святих і викупляти померлих” (*Spencer W. Kimball in Conference Report*, Apr. 1981, p. 3; або *Ensign*, May 1981, p. 5). Чому ми як окремі люди, як сім’ї та як Церква маємо відповідальність за виконання роботи заради померлих? Напишіть на дошці відповіді студентів. Приділіть особливу увагу й обговоріть ті, що стосуються ваших студентів.

- Наступна аналогія, наведена старійшиною Бойдом К. Пекером, допомагає пояснити нашу роботу заради померлих:

“Ми не можемо знати, чим закінчаться наші зусилля. Нам заповідано нести євангельське послання живим і робити все необхідне для

здійснення обрядової роботи для померлих. Ми не знаємо, скількох із них буде викуплено у целестіальному царстві. Ми лише створюємо можливість для розвитку тих, хто може його заслужити.

Можна зробити таке порівняння: ми створюємо духовний депозитний рахунок у банку на ім'я нашого предка. Коли і наскільки він отримає право скористатися рахунком, ми не знаємо. Ми лише знаємо, що маємо створити рахунок для використання тими, хто буде гідними" (*The Holy Temple*, р. 213).

■ Прочитайте Учення і Завіти 128:15 і запитайте, чому ні ми, ні померлі не можемо стати досконалими одне без одного. Чи увага кожного з нас до цієї викупительної роботи за померлих має щось спільне з нашим особистим спасінням? Чому? Прочитайте в рубриці "Цитати", пункт Г на с. 86 путівника студента, висловлювання Президента Езри Тефта Бенсона про вимоги нашого спасіння і нашу особисту відповідальність у викупленні померлих.

Завершення

Хоча й завдання, що стоїть перед нами, може здаватися приголомшуючим, однак ми повинні прийняти цей виклик. Старійшина Бойд К. Пекер нагадував нам про необхідність виконання цього завдання з любов'ю:

"Ми наближаємося до часу, можливо, вперше в цьому розподілі, коли повинні зробити крок назад і подивитися на повний обсяг роботи.

Якщо у нас перехопить подих, нам слід взяти себе в руки, випрямитися і взятися за цю роботу.

Коли ми будемо думати, наскільки вона є великою, то це вразить, неймовірно вразить, просто приголомшить!

Але це *не* та робота, яка має викликати збентеження.

Коли я одного разу молився й розмірковував над цим питанням, то зрозумів, що кожен з нас може щось зробити для всіх, хто вже помер.

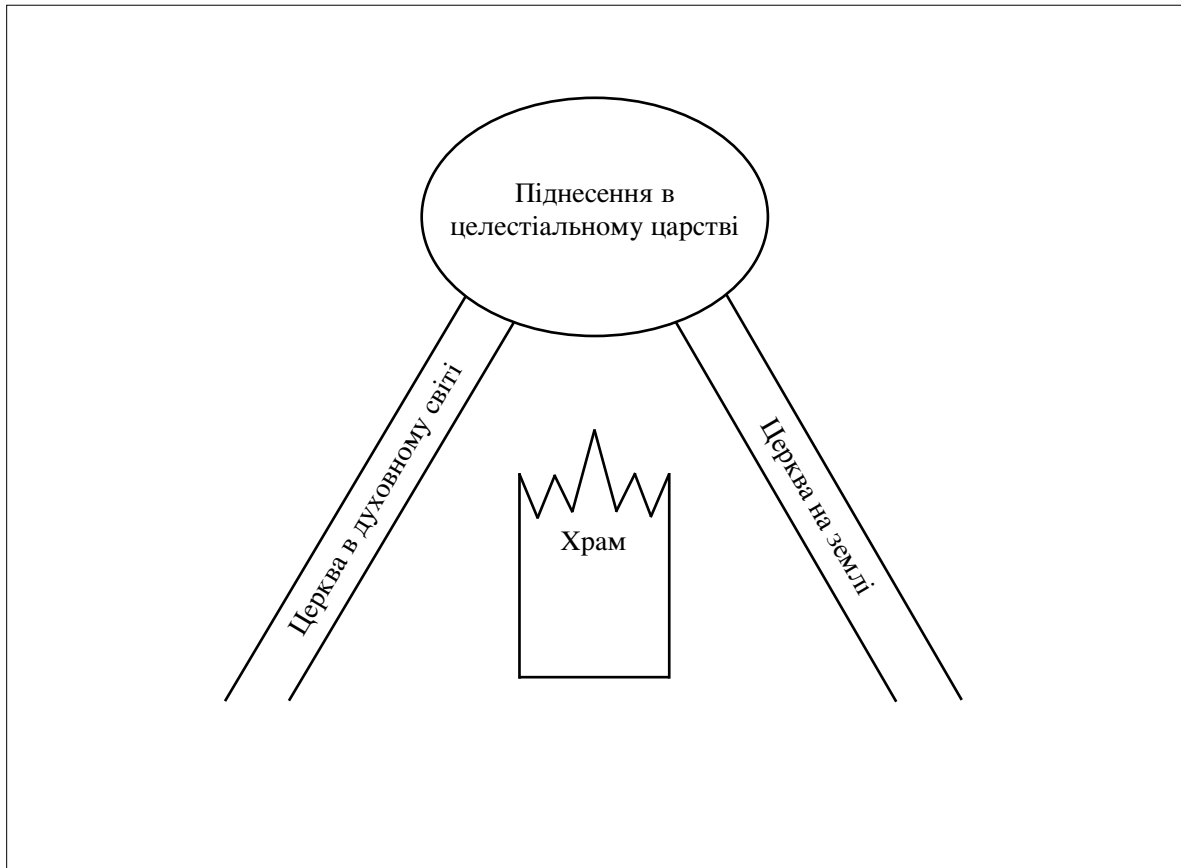
Я зрозумів, що кожен з нас може докласти особистих зусиль, щоб піклуватися про них, про всіх них, і любити їх. Це прийшло до мене у вигляді великого натхнення, і я зрозумів, що це і стало для мене відправною точкою.

Скільки б їх не було, ми можемо любити їх і мати бажання викупити їх. Кожен з нас має в собі силу виявити турботу про всіх них. Якщо їх стане ще на мільярд більше, ми також зможемо про них попідкуватися.

Якщо кількість буде здаватися непомірною, ми будемо продовжувати роботу. Якщо процес буде здаватися монотонним, ми будемо продовжувати роботу. Якщо записи було втрачено, якщо перепони і спротив будуть надто сильними—ми все рівно будемо продовжувати роботу.

Але зараз ми повинні застосувати інше *ставлення*, інший спосіб дії і технології. Ми повинні викупити померлих, усіх їх, бо нам це було заповідано". (*That They May Be Redeemed* [address delivered at Regional Representatives' seminar, Apr. 1977], pp. [2–3]).

Ілюстрація для дошки 1

Вступ

Проведіть зі студентами наступне опитування на знання про воскресіння. Нехай вони дадуть відповідь “правильно” або “хибно”. Ви можете виправити відповіді у класі й обговорити зі студентами всі відповіді відразу ж, або ви можете скористатися контрольною як основою для обговорення в класі.

КОНТРОЛЬНІ ЗАПИТАННЯ

- ___ 1. Кожен смертний воскресне.
- ___ 2. При воскресінні всі частини тіла буде відновлено.
- ___ 3. Ніхто не воскресав до воскресіння Ісуса Христа.
- ___ 4. Є два воскресіння.
- ___ 5. Усі постануть перед Великим Суддею—Ісусом Христом.
- ___ 6. Бог знає навіть думки й наміри нашого серця.

ВІДПОВІДІ

1. Правильно. Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт А 1 та рубрику “Цитати”, пункт А на сс. 87 та 88 путівника студента.
2. Правильно. Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт А 5 та рубрику “Цитати”, пункт А на сс. 87 та 88 путівника студента.
3. Правильно. Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Б 1 та рубрику “Цитати”, пункт Б на сс. 87 та 88 путівника студента.
4. Правильно. Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Б 2 та рубрику “Цитати”, пункт Б на сс. 88–89 путівника студента.
5. Правильно. Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт В 1, і “Цитати”, пункт В на сс. 87 та 89 путівника студента.
6. Правильно. Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт В 2 та рубрику “Цитати”, пункт В на сс. 87 та 89 путівника студента.

Ідеї для навчання

А. За Своїм планом Бог забезпечив воскресіння кожному.

- Попросіть студентів дати визначення слову *воскресіння* (див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт А 2 на с. 87 путівника студента). Просто кажучи, *воскресіння*—це возз’єднання

тіла і духа після смерті. Попросіть студентів поміркувати, яким чудом насправді є воскресіння. Жодна смертна сила не може повернути життя тілу, що залишалося мертвим лише короткий час, не кажучи вже про те, щоб з’єднати частини тіла після того, як воно розсипалося на порошок. Саме це й відбувається під час воскресіння, і настане воскресіння для всіх смертних (див. слово *всі* в 1 Коринтянам 15:22 і наголосіть на словах “так, саме всі” в УЗ 29:26). Якщо жодна смертна сила не може здійснити воскресіння, якою ж силою воскресіння здійснюється? У Писаннях сказано, що воно здійснюється силою “Святого Ізраїля”, тобто Ісуса Христа. (Див. 2 Нефій 9:12; див. також рубрику “Цитати”, пункт А на сс. 87–88 путівника студента; or Smith, *Doctrines of Salvation*, 1:128).

- Наскільки повним буде воскресіння? Прочитайте свідчення Амулека і Алми в Алма 11:43–44; 40:23; 41:2 і Президента Джозефа Ф. Сміта в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 88 путівника студента (див. *Gospel Doctrine*, р. 23).

- У 1918 р. Президент Джозеф Ф. Сміт мав привілей побачити у видінні світ, де перебувають душі померлих людей (див. вступ до УЗ 138). Яке ставлення духів у духовному світі до їхніх фізичних тіл? Прочитайте Учення і Завіти 138:50; 45:17; 93:33–34; 138:51–52. Усі ці уривки описують радість, що супроводжує воскресіння праведних. Запитайте студентів, чому Господь відкрив так багато стосовно природи воскресіння. Він безсумнівно хоче дати нам надію на возз’єднання тіла і духа і на славетне воскресіння наших близьких.

Б. Воскресіння буде відбуватися згідно з певним порядком.

- Що мав на увазі апостол Павло, коли сказав: “Та нині Христос воскрес із мертвих,—первісток серед покійних”? (1 Коринтянам 15:20). Він був першим, хто воскрес. Він був єдиним, хто прийшов у смертне життя, з силою воскресити себе. (Див. 2 Нефій 2:8). Саме Христос дав можливість усім воскреснути (див. Алма 40:2–3; 1 Коринтянам 15:21–23).

Ми маємо бути безмежно вдячними за все те, що Спаситель зробив для нас можливим, і серед усього дар воскресіння не є найменшим. Якщо ми поміркуємо про воскресіння, то повинні будемо вигукнути, як і апостол Павло: “Поглинута смерть перемогою!” Де, смерте, твоя перемога? Де твоє, смерте, жало? ... Богові дяка, що він Господом нашим Ісусом Христом перемогу нам дав” (1 Коринтянам 15:54–55, 57).

■ Прочитайте Іван 5:28–29. Христос навчав, що буде два воскресіння, одне—для тих, хто чинив добро, а одне для тих, хто чинив зло. Але яким буде воскресіння тих, хто чинив добро? Коли воно почнеться? Як довго триватиме? В Ученні і Завітах 88:96–102 Господь багато відкрив стосовно порядку обох воскресінь. Це одкровення коротко підсумував і пояснив старійшина Мак-Конкі, слова якого наведені в рубриці “Цитати”, пункт Б на сс. 88–89 путівника студента. Зверніться до ілюстрації для дошки 1, коли будете обговорювати цей коментар.

■ Що має на увазі фраза “ранок першого воскресіння”? Одне з благословень, яке промовляють тим, хто запечатується у храмі на час і на всю вічність—це сила піднятися “в ранок першого воскресіння”. Старійшина Мак-Конкі пояснював: “Ті, хто воскреснуть у цілестіальному тілі, чия доля—успадкувати цілестіальне царство,—піднімуться в ранок першого воскресіння. Їхні могили буде відкрито, і їх буде підхоплено, щоб зустрітися з Господом під час Його Другого пришестя. Вони—Христові, первістки, і вони зйдуть із Ним, щоб бути царями і священниками під час Тисячоліття”. (*Mormon Doctrine*, р. 640.)

Потім зазвучить ще одна сурма (див. УЗ 88:99): “Це буде *пополудень* першого воскресіння; він настане після того, як Господь розпочне Тисячоліття. Ті, хто піднімуться у той час, матимуть терестріальні тіла, отже, вони успадкують терестріальну славу у вічності” (*McConkie, Mormon Doctrine*, р. 640).

■ Чи існує різниця у якості тіл, отриманих під час воскресіння? Чи отримають ті, хто воскрес в цілестіальній славі, більш ушавлені тіла, ніж ті, хто воскресне в терестріальній чи телестіальній славі? Обговоріть 1 Коринтянам 15:40–42; Учення і Завіти 76:96–98; 88:22–31.

■ Чи можемо ми взяти щось із того, що накопичили в цьому земному житті, до свого воскреслого стану? Чи можемо ми взяти гроші чи майно? Чи будуть для нас мати цінність землі або золото у воскресінні? Прочитайте Учення і Завіти 130:18–19; що з того, що ми накопичуємо у цьому житті, буде мати цінність у воскресінні?

В. Кожен постане перед Господом для суду.

■ Напишіть на дошці слово *суд*. Попросіть студентів назвати кілька з тих ситуацій у житті, де нам доводиться бути судженими, поки ми дійдемо до останнього суду. У переліку можуть бути кризові, поворотні ситуації в житті, коли нас покликано приймати важливі рішення чи робити певний вибір; оцінки за навчання, співбесіди з провідниками священства перед хрищенням, перед отриманням чину у свя-

щенстві, храмової рекомендації, перед місією і храмовим шлюбом.

■ Алма 11:43–44 говорить про останній великий Суд, що відбудеться після нашого воскресіння. Що буде в нашій пам’яті, коли ми постанемо перед місцем суду? (Яскравий спомин про нашу провину). Що спонукає нас докладати зусиль, щоб каятися всі дні нашого життя, щоб ми могли стояти невинними перед місцем суду!

■ Згідно з Алма 11:44, хто буде Великим Суддею на останньому суді? Допоможіть студентам зрозуміти, що Батько передав ключі суду Синові. (Див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт В на с. 87 путівника студента). Попросіть одного зі студентів прочитати 2 Нефій 9:41. Спаситель хоче прийняти нас “з розкритими обіймами” (Мормон 6:17). Замість того, щоб бути часом жаху, Суд стане однією з найвеличніших подій протягом усього нашого існування, якщо ми заплатимо ціну належної підготовки та покаяння.

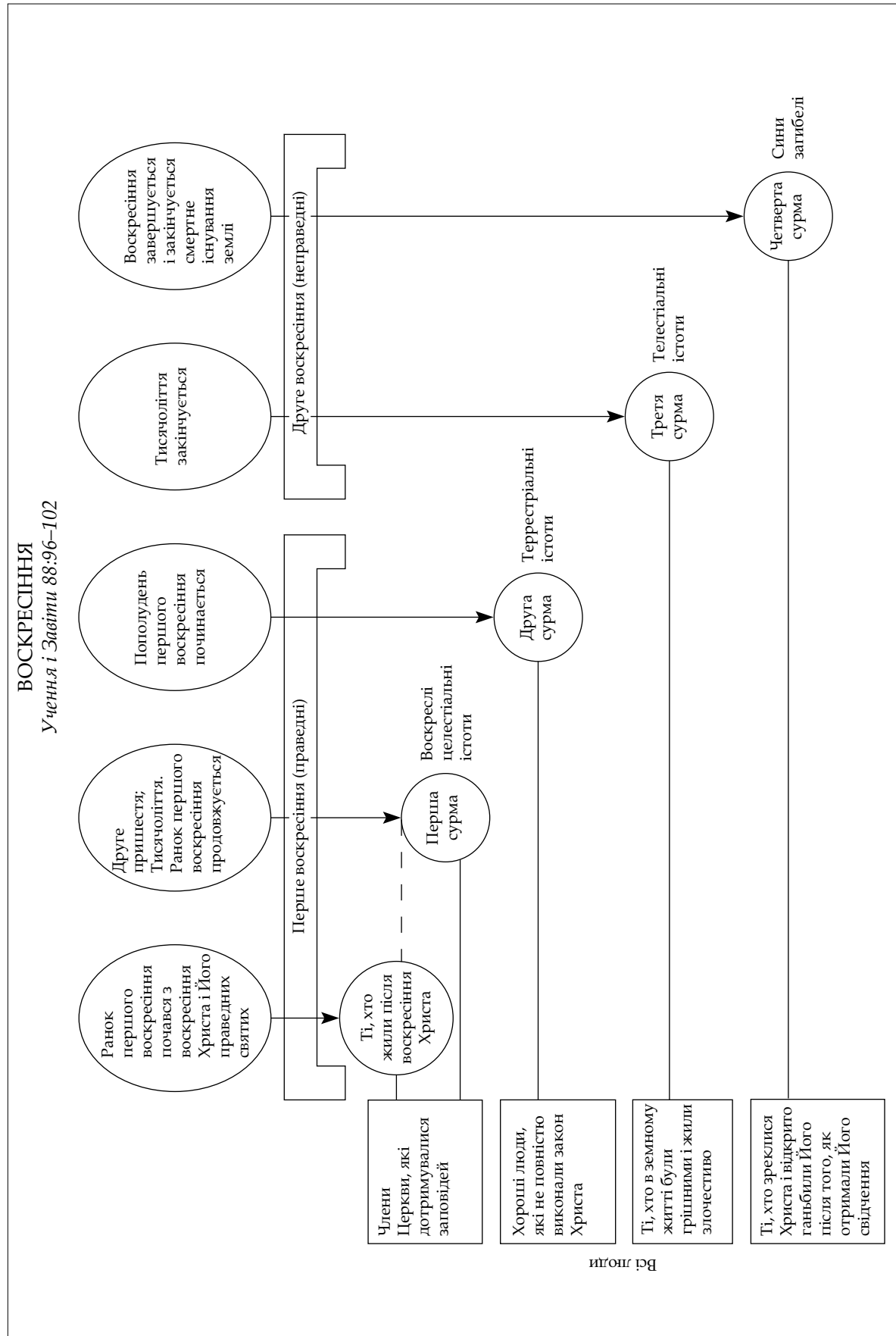
■ Згідно з Алма 11:44, на чому буде ґрунтуватися процес суду? Слово *діяння* означає не лише вчинки: нас також буде суджено за наші слова і думки (див. Алма 12:14). Можливо, найбільш лаконічне висловлювання про наш суд міститься в Ученні і Завітах 137:9: “Бо я, Господь, судитиму всіх людей згідно з їхніми діяннями, згідно з бажаннями їхніх сердець”. Ми повинні зараз повернути свої серця до Господа і завжди прагнути чинити Його волю, а не зосереджувати свої думки й наміри на поганих та матеріальних речах, бо “де скарб твій,—там буде й серце твоє” (Матвій 6:21).

■ Як ми можемо пересвідчитися, що наш великий Суд буде справедливим? Господь любить усіх нас, і як досконала істота Він не буде нас судити, керуючись помстою. Ми отримаємо те, на що заслуговуємо відповідно до закону відновлення (див. Алма 41:10–13). Усі ми вигукнемо під час свого суду: “Святий, святий суд Твій, о Господи Боже Всемогутній” (2 Нефій 9:46; див. також 2 Нефій 9:47–48). Це через реальність Суду Яків застерігав нас про наслідки наших гріхів і запрошував покаятися.

Завершення

Обговоріть застереження Президента Тейлора в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 89 путівника студента. Закликайте студентів упокорюватися у молитві до Бога і просити прощення своїх гріхів та прагнути Його допомоги у подоланні слабкостей. Наголосіть на тому, що *зараз* час готуватися до воскресіння і до Суду.

Ілюстрація для дошки 1

Вступ

Старійшина Стерлінг В. Сілл розповів історію, якою ви можете скористатися, щоб підвести клас до обговорення про царства слави:

“Ми можемо почерпнути багато важливих уроків з історії, яку багато років тому розповів доктор Гаррі Емерсон Фосдік. Історія називається “Не той автобус”. У ній ідеться про чоловіка, який сів у автобус, маючи намір і бажання дістатися до Детройта. Але, коли він дістався кінця довгої подорожі, то дізнався, що приїхав у Канзас-Сіті. Спочатку чоловік цьому не повірив. Коли він запитав, як пройти на Вудворд-авеню, йому відповіли, що тут немає Вудворд-авеню. Чоловік обурився. Він знав, що така вулиця має бути. Пройшов певний час, перш ніж він зміг змиритися з тим фактом, що, незважаючи на свої добрі наміри й щирі бажання, він був зовсім не в Детройті, а в Канзас-Сіті. Усе було добре, окрім маленької деталі—просто він сів не в той автобус.

Хіба не “цікаво, що люди прибувають у певну кінцеву точку свого життя, куди вони зовсім не планували прибути. Ми ставимо цілі досягнути поваги, успіху, щастя, а потім ми, іноді, сідаємо в автобус, що везе нас туди, де панують нечестя, невдачі й непорозуміння. Найголовніша мета нашого земного існування—підготуватися до життя після смерті. І наш можливий пункт призначення поділено на три великі частини, які Павло порівнює зі світлом сонця, місяця чи зірок...

Ми можемо мати найвищі цілі у своєму серці, але, коли сідаємо в автобус, що везе нас до іншого пункту призначення, ми не можемо легко змінити свою ситуацію просто сказавши, що ми мали найкращі наміри. Тоді все визначатимуть факти. Нас буде суджено за наші вчинки, а не за наміри, і тоді буде дуже неприємно почути старий банальний вислів, що “дорога до пекла вистелена добрими намірами”...

Отже, повернімося знову до цієї прекрасної ідеї—однієї з найважливіших у світі: по-перше, ми повинні знати, куди хочемо прийти. А по-друге, ми повинні сісти у той автобус, який доведе нас туди” (“On the Wrong Bus,” *New Era*, July 1983, pp. 4–6).

Ідеї для навчання

А. Є три царства, тобто ступені, слави, які порівнюються з сонцем, місяцем і зірками.

■ Попросіть студентів назвати трьох осіб з Біблії, які бачили або свідчили про ступені слави.

Яків (див. *Буття* 28:12–16). “Павло піднімався до третього неба, і він міг розуміти три основні круги драбини Якова—телестіальну, террестріальну й целестіальну слави або царства, де Павло бачив і чув таке, про що йому було заборонено говорити” (Joseph Smith, *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, pp. 304–305).

Ісус Христос (див. *Іван* 14:1–2; див. також *History of the Church*, 6:365). Пророк Джозеф Сміт змнив *Іван* 14:2 таким чином: “У царстві Мого Батька є багато царств”.

Павло (див. *1 Коринтянам* 15:40–42; *2 Коринтянам* 12:1–4). Чому Біблія містить таку обмежену інформацію про ступені слави? Кому Господь знову відкрив знання про долю людства? (Джозефу Сміту; див. *УЗ* 76).

Б. Господь висунув вимоги для вічного життя в целестіальному царстві.

■ Чітко поясніть, що у здобутті целестіального царства ми повністю покладаємося на милість і спокуту Ісуса Христа, “бо ми знаємо, що це благодаттю ми спасенні після всього, що ми можемо зробити” (2 *Нефії* 25:23).

■ Нехай студенти прочитають *Учення і Завіти* 131:1 і уривки з *Писань*, зазначенні в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Б, на с. 90 путівника студента. Скористайтеся висловлюванням старійшини Брюса Р. Мак-Конкі і президента Джорджа К. Кеннона з рубрики “Цитати”, пункт Б на сс. 91–92 путівника студента, щоб допомогти студентам зрозуміти, чому вони повинні завжди намагатися досягнути піднесення.

В. Тим, хто успадкує целестіальне царство, обіцяно великі можливості й нагороди.

■ Запитайте студентів, яким, на їхню думку, буде целестіальне царство. Прочитайте *Учення і Завіти* 137:1–4, де пророк Джозеф Сміт описав своє видіння целестіального царства.

■ Використовуючи ілюстрацію для дошки 1, обговоріть умови і нагороди для тих, хто успадковує целестіальне царство. Прочитайте зі студентами вірші з *Писань*, вказані в ілюстрації для дошки 1.

■ З рубрики “Цитати”, пункт В на с. 92 путівника студента прочитайте й обговоріть зауваження Президента Лоренцо Сноу стосовно того, чого Небесний Батько хоче для кожного зі своїх дітей і що ми повинні зробити, щоб здобути це.

Г. Господь описав тих, хто успадкує терестріальне царство.

■ Зверніться до ілюстрації для дошки 2, щоб описати, які саме люди успадкують терестріальне царство.

■ Прочитайте в рубриці “Цитати”, пункт Г, на с. 92 путівника студента визначення Президента Джозефа Філдінга Сміта фрази “помер без закону”. У поетичній версії Учення і Завітів 76 пророк Джозеф Сміт писав:

*Ось ці померли без закону;
Язичники всіх часів, що ніколи не мали надії...
Вони є достойними людьми на цій землі,
Але їх підступом засліпили й обманули.
Спочатку вони не отримали Спасителевої істини,
Але здобули її, почувши про неї в духовній в'язниці.
 (“The Answer,” Times and Seasons, 1 Feb. 1843, p. 84.)*

Не бійтеся визнати, що ми не знаємо всього, що слід знати про кожне з царств. Однак ми впевнені, що ті, які не отримали евангелії в цьому житті, але які її прийняли б, якби мали можливість почути про неї, стануть спадкоємцями целестіального царства (див. УЗ 137:7–8).

■ Прочитайте Учення і Завіти 76:79. Запитайте, що означає бути доблесним у свідченні. Після короткого обговорення прочитайте пояснення старійшини Брюса Р. Мак-Конкі, що спонукає до роздумів і міститься в рубриці “Цитати”, пункт Д на с. 92 путівника студента.

Д. Господь назвав певні умови терестріального царства.

■ Використовуючи ілюстрацію для дошки 2 і посилання на Писання, перераховані там, до-

поможіть студентам зрозуміти, що було відкрито про терестріальне царство.

Е. Господь описав тих, хто успадкує телестіальне царство.

■ Попросіть студентів дослідити Учення і Завіти 76:99–103 і описати людей, які отримають телестіальний спадок. Порівняйте знахідки студентів з тим, що перераховано в ілюстрації для дошки 3.

Є. Господь вказав умови й обмеження телестіального царства.

■ Використовуючи ілюстрацію для дошки 3 як дороговказ, обговоріть, що було відкрито про телестіальне царство.

Ж. Писання пояснюють, хто є синами загибелі і якою буде їхня доля.

■ Skorистайтеся рубрикою “Доктринальні принципи”, пункт Ж і рубрикою “Цитати”, пункт Ж на сс. 90 і 93 путівника студента, щоб пояснити, що ми знаємо про синів загибелі. Оскільки небагато сказано або відомо про долю синів загибелі, обмежтеся тим, що запропоновано в путівнику студента. Пам’ятайте, що головний акцент у цьому розділі слід зробити на целестіальному царстві.

Завершення

Головна мета нашого приходу на землю— визначити, який рівень закону і слави ми здобудемо у вічності. Старійшина Стерлінг В. Сілл у своєму твердженні збільшує нашу особисту відповідальність за те, щоб прагнути піднесення: “В усьому Всесвіті немає жодної сили, яка може стати між нами і целестіальним царством, крім нас самих” (in Conference Report, Oct. 1975, p. 42; or Ensign, Nov. 1975, p. 30).

Ілюстрація для дошки 1

ЦЕЛЕСТІАЛЬНЕ ЦАРСТВО

Якості та вчинки тих, хто здобуде піднесення

Ті, хто сприйняли свідчення про Христа (див. УЗ 76:51)

Ті, кого було хрищено (див. в. 51)

Ті, хто отримали дар Святого Духа (див. в. 52)

Ті, хто дотримувалися заповідей (див. в. 52)

Ті, хто подолали все (див. в. 60)

Ті, кого запечатано Святим Духом обіцяння (див. в. 53)

Ті, хто уклали новий і вічний завіт шлюбу (див. УЗ 131:1–3)

Умови і нагороди піднесення

Зійти на землю з Христом під час Його Другого пришествя (див. УЗ 76:63)

Піднятися в ранок першого воскресіння (див. вв. 64–65; 88:28–29)

Стати членами Церкви Першонародженого (див. в. 54)

Стати царями і священиками Бога і отримати повноту, славу і благодать Батька (див. вв. 56–57, 94)

Отримати все від Батька (див. вв. 55, 59)

Вічно перебувати у присутності Бога і Христа (див. в. 62)

Стати богами (див. в. 58; 132:19–20)

Ілюстрація для дошки 2

ТЕРРЕСТРІАЛЬНЕ ЦАРСТВО

Якості та вчинки

Ті, хто померли без закону (див. УЗ 76:72)

Ті, хто перебували у духовній в'язниці й не були сприйнятливими до свідчення про Ісуса на землі, але хто потім прийняли його (див. вв. 73–74)

Ті шановані люди на землі, кого було засліплено лукавством людей (див. в. 75)

Ті, хто отримали свідчення про Ісуса, але не були доблесними у ньому (див. в. 79)

Умови, нагороди й обмеження

Отримають від присутності Сина, але не від повноти Батька (див. в. 77)

Піднімуться в першому воскресінні, але після воскресіння целестіальних істот (див. вв. 78; 88:99).

Будуть священнослужити тим, хто в телестіальному царстві (див. УЗ 76:86).

Перебуватимуть у царстві, слава, сила і могутність якого перевищує славу, силу і могутність телестіального царства.

Отримають від Святого Духа через священнослужіння целестіальних істот (див. в. 87)

ТЕЛЕСТІАЛЬНЕ ЦАРСТВО

Якості та вчинки

Ті, хто свідомо відкинули євангелію, свідчення про Ісуса, пророків і вічний завіт (див. УЗ 76:99–101)

Ті, хто колись були вбивцями, брехунами, чаклунами, перелюбниками і розпусниками (див. в. 103; Об'явлення 22:15)

Ті, хто зреклися Святого Духа (див. в. 83)

Умови, нагороди й обмеження

Не воскреснуть аж до другого, тобто останнього воскресіння (див. в. 85)

Будуть кинуті до пекла аж до останнього воскресіння (див. вв. 84, 104–106)

Ніколи не зможуть потрапити туди, де перебувають Бог і Христос (див. в. 112)

Отримають від Святого Духа через священнослужіння террестіальних істот (див. в. 86)

Будуть слугами Всевишнього (див. в. 112)

Вступ

На вході в ущелину великого каньйону знаходилося поселення, що процвітало протягом багатьох років. Однак старійшини цього поселення постійно казали про те, що воно знаходиться в постійній небезпеці через повінь, яка може виникнути, якщо підніметься рівень води у водосховищі, розміщеному високо над поселенням. Велика гірська дамба для стримування води була збудована за часів заснування поселення, але вона ніколи не здавалася їм надійною. Цих старійшин непокоїло те, що кожної весни, під час танення зимових снігів, витікала все більша кількість води. Вони давно стверджували, що поселення слід перенести на вищу місцевість, але більшість поселян байдуже ставилася до таких застережень і не зважала на небезпеку можливого знищення. Однак усі погодилися на один запобіжний захід—високо в горах було розміщено спостерігача за дамбою. У випадку близької небезпеки він мав попередити людей, щоб вони могли врятуватися.

Упродовж багатьох років спостерігачі слідували за станом дамби й періодично попереджали людей про те, що ситуація стає все більш загрозливою. Хтось прислухався до їхніх заяв і переїхав вище у гори, але більшість залишалася на місці, сліпо вірячи, що життя й надалі йтиме спокійно, як і у попередні роки.

Зрештою спостерігач побачив, що дамба пропускає воду. Він звернувся з палким попередженням до людей, що жили внизу. Своєю байдужістю до людосу застережень вони підписали свій смертний вирок, і ті, хто залишилися в тому поселенні, загинули.

Як і всі притчі, ця притча також є повчальною для нас. У євангельському розумінні, кого символізують спостерігачі? (Пророків). Ким є поселяни? (Вони є жителями землі). Як і у притчі, дехто потребуватиме пророчого застереження про біди, що стануться в останні дні, але частина людей не зверне уваги.

В одкровенні було сказано, що Учення і Завіти—це “голос попередження... для всіх людей” в останні дні (УЗ 1:4). Розділ 1 Учення і Завітів було дано як вступ від Господа для цієї великої збірки одкровень. Прочитайте вірші 2–4, 11–14, 17, 34–36. Тема застереження неодноразово повторюється в Ученні і Завітах, описуючи присуди, що зійдуть на світ і шляхи, якими діти Божі можуть від них врятуватися. Придивляючись до ознак часів, ми як народ

можемо уникнути присудів, які Бог вишле на злочестивих. В той же час ми можемо підготуватися до славетного Другого пришествя нашого Спасителя Ісуса Христа.

Багато подій, які є ознаками часів, будуть більш детально розглядатися в інших розділах. Відступництво розглядається в розділі 22, відновлення євангелії—в розділі 23, розсіяння і збирання Ізраїля—в розділі 24, а падіння Вавилону та встановлення Сіону—в розділі 35. Допоможіть студентам побачити “велику картину”. Мета цього розділу—дати огляд ознак часів і показати, як ці ознаки збулися, збуваються і будуть збуватися.

Ідеї для навчання

А. Ознаки часів у наші дні—це події, які, згідно з пророцтвами, мають статися в останні дні перед Другим пришествям Христа.

■ Попросіть студентів дати визначення фрази *ознаки часів* (див. УЗ 68:11). Прочитайте визначення старійшини Брюса Р. Мак-Конкі слів *ознаки, часи і ознаки часів* у рубриці “Цитати”, пункт А на с. 94 путівника студентів. Ознаки часів дані нам Господом, щоб допомогти підготуватися до Його Другого пришествя. Пророцтва у Писаннях і вчення сучасних пророків допомагають нам розпізнати ці ознаки. Оскільки ми живемо в останні дні перед Другим пришествям, нам потрібно розпізнавати ознаки та їхню важливість. Якщо ми їх розпізнаємо і прислухаємося до їхнього послання, то зможемо вистояти під час Другого пришествя і уникнути присудів Божих, коли Він очистить землю від злочестя.

■ Зазначте, що загальною помилкою стосовно ознак часів є те, що всі ці ознаки є страшними бідами. Насправді багато ознак стосуються дуже приємних і надихаючих подій на землі. Серед дійсно славетних ознак часів є наступні: пролиття Духа на кожну плоть, відкриття і колонізація Америки, поява Книги Мормона, збирання Ізраїля, повернення десяти колін, побудова храмів в останні дні, повернення юдеїв до Єрусалима і розквіт ламанійців. Старійшина Мак-Конкі нарахував п’ятдесят одну ознаку часів. Тридцять з них є позитивними. Двадцять одна має негативний характер, свідчить про біди, але навіть ці ознаки можна вважати позитивними, оскільки вони очищать землю, готуючи її до Другого пришествя Христа. (Див. *Mormon Doctrine*, pp. 715–734).

- Одне пророче висловлювання стосовно ознак часів міститься в книзі Йоїла 2:28–32. Лише в Сіоні буде безпечно, коли настане великий і страшний день приходу Господа. Якщо ми будемо вірними і прикликатимемо Господа, то нас буде збережено в останні дні. (Див. в. 32).
- Мороній, останній пророк Книги Мормона, бачив у видінні останні дні. Прочитайте Мормон 8:35, де Мороній чітко заявляє, що він бачив нас. Потім прочитайте Мормон 8:27–41, де він наглядно описав злочестя останніх днів, що відноситься до негативних ознак часів.
- Деякі розділи Святого Письма містять багато ознак часів (див. Джозеф Сміт—Матвій 1:22–55; УЗ 29:14–28; 43:17–35; 45:15–59; 88:86–98). Ваші учні із задоволенням прочитають ці пророчі розділи і віднесуть ознаки до однієї з цих трьох категорій: *Уже виповнилися, Зараз виповнюються і Ще виповняться*. Не намагайтеся провести глибокий аналіз різних ознак, але допоможіть студентам усвідомити, що багато з ознак, про які пророкують Писання, вже виповнилися, а деякі виповнюються у наш час. Таке розуміння поглибить їхню переконаність у тому, що всі ознаки згодом виповняться.
- Обговоріть визначення слова *створити*, дане пророком Джозефом Смітом, що міститься в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 95 путівника студента (див. *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, pp. 286–287).

Б. Знання ознак часів може допомогти нам повернутися до Господа і приготуватися до Його Другого пришествя.

- Небезпека в обговоренні ознак часів полягає в намаганні надати сенсаційності природі цих ознак, робити якісь висновки про їхнє точне значення чи намагатися точно передректи, коли певні події відбудуться. Звертаючись до студентів Університету Бригама Янга, Президент Езра Тефт Бенсон підкреслив, як важливо слідувати Писанням, обговорюючи ознаки часів, “через слухи, статті й аудіозаписи, які останнім часом поширюються серед святих і які викликають у деяких членів Церкви непевність” (“Prepare Yourselves for the Great Day of the Lord,” in *Brigham Young University 1981–1982 Fireside and Devotional Speeches*, p. 64).
- Прочитайте в рубриці “Цитати”, пункт Б на с. 96 путівника студента пораду Президента Гарольда Б. Лі стосовно вивчення ознак. Запропонуйте студентам брати приклад з Першого Президентства і Кворуму Дванадцятьох Апостолів, обов’язок яких свідчити і попере-

джати про наближення криз, що постають перед людством. Вони будуть спрямовувати нас, щоб ми розуміли ознаки часів і готувалися до Другого пришествя Спасителя.

- Допоможіть студентам усвідомити, що ми не маємо точного порядку виповнення ознак, ні часу їхнього виповнення. Ви можете порівняти ці ознаки часів зі складанням головоломки: ми не знаємо точно, коли буде використано кожен складову, але чим більше складових використано, тим чіткішою стає остаточна картина і тим ближчі ми до завершення. Так само можна сказати і про кожен ознаку: кожна з них наближає нас на крок до Другого пришествя Господа.

Розділ 36 більш детально розповідає про Друге пришествя Спасителя, але ви можете зараз наголосити на тому, що ніхто, навіть ангели на небесах, не знають, коли знову прийде Спаситель. Ті з нас, хто живе в цей час, може дожити або не дожити до того славетного часу. Більш важливим за те, щоб знати час або жити на землі у той час, буде те, як ми провели своє життя, готуючись до Другого пришествя: “Ви повинні бути *мудрими і чеснотними*. Ви повинні керуватися у своїй поведінці вченнями Його царства. Ви повинні бути доблесними у свідченні про Христа шляхом дотримання всіх Його заповідей”. (Benson, “Prepare Yourselves for the Great Day of the Lord,” p. 68).

- Однією з ознак часів є та, що багато людей буде обмануто стосовно Другого пришествя Господа. Навіть деякі святі останніх днів обманюються чи будуть обмануті. Однак так не повинно бути. Якщо ми прислухаємося до сучасних пророків і бенкетуємо словами Христа, як вони містяться в Писаннях, то зможемо уникнути обману (див. 2 Нефій 31:20). Прочитайте рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Б 3 і рубрику “Цитати”, пункт Б на сс. 94 і 95–96 путівника студента.

Завершення

“Молодь і всі члени Церкви мають усвідомити реальність повернення Христа у величі й силі *до того*, як ця подія здійсниться. Бо, за словами С. С. Льюїса, немає користі людині ставати на коліна, якщо вона вже не може стояти на ногах, бо коли “Автор п’єси виходить на сцену, виставу закінчено!” (Neal A. Maxwell, *New Era*, Jan. 1971, p. 9).

Вступ

Заспівайте або прочитайте слова гімну “Ізраїль, старійшин збирай” (Гімни, № 197). Запитайте, що означає фраза “О Вавилон, розлуки час настав, прощавай” та “І шлях до Сіону їм вкажемо ми”. Зазначте, що ви будете більш детально обговорювати символічне значення слів *Вавилон* та *Сіон*, які є протилежностями на духовній шкалі. Ви можете написати ці два слова на шкалі часу на дошці, щоб звертатися до них під час обговорення.

Ідеї для навчання

А. Вавилон символізує зло.

■ Знайдіть місцезнаходження Вавилону на карті 9 в Путівнику по Писаннях. Зазначте, що Вавилон був головним містом і столицею Вавилонської імперії. Старійшина Брюс Р. Мак-Конкі назвав древнє місто Вавилон “центром зла”, який “ніколи не підніметься знову” (див. рубрику “Цитати”, пункт А на сс. 97–98 путівника студента).

Древній Вавилон був багатим і могутнім, але в той же час морально занепалим і злочестивим. Через занепалість міста Господь посилав туди кількох пророків проголошувати про його знищення. Попросіть студентів підсумувати пророчі висловлювання Ісаї стосовно Вавилону в книзі Ісаї 13:19–22. Зверніть увагу, що пророцтва Ісаї виповнилися дослівно. Сьогодні на місці колись могутнього Вавилону залишилися лише купи каміння. Ніхто, крім диких тварин, що мешкають у пустелі, не живе в тих руїнах. Зазначте, що інші стародавні могутні міста, такі як: Рим, Єрусалим, Дамаск і Афіни й досі існують, хоча вони й потерпали від багатьох руйнувань.

■ Часто пророцтвам Ісаї дають подвійне пояснення: тобто, що пророцтва здійснилося у два різні способи. Багато пророцтв вперше збулися майже в ті ж часи, коли жив Ісаї, а ще одне виповнення відбувається в останні дні. Це ж стосується і пророцтва Ісаї про Вавилон. (Див. підзаголовки в Ісаї 13 і 14).

Прочитайте Учення і Завіти 1:16 і 133:14. “Вавилон великий” або “духовний Вавилон” символізує злочестивість, недоліки і “світ” гріха, що оточує нас в останні дні. Зверніться до шкали часу на дошці й напишіть під словом Вавилон такі слова, як злочестя, світськість і *гріх*. Зазначте, що розділи 1 і 133 Учення і Завітів

було відкрито Господом відповідно як вступ і додаток до Учення і Завітів. Звідси ідея про втечу з Вавилону, “з-посеред злочестивості”, є однією з головних тем відновленої євангелії Ісуса Христа.

В. Духовний Вавилон буде повністю зруйновано.

■ Попросіть навести приклади цивілізацій чи міст, які були знищені Богом; перерахуйте приклади на дошці. Зазначте, що Бог не знищив жодного з тих народів, не закликавши їх спочатку до покаяння. Більше того, Він не знищив жодного з них, поки вони не “дозріли у беззаконні”, тобто повністю не загрузили у своїх гріхах (Етер 9:20).

Ви можете проаналізувати наступні сім прикладів, де йдеться про людей, яких було знищено внаслідок їхнього тотального злочестя. Зазначте, що Бог дав нам ці приклади злочестивості й мирського ставлення, аби ми могли уникнути такої ж поведінки й уникнути їхнього покарання. Обговорюючи усі ці групи людей, зверніть увагу, що таке ж зло існує й сьогодні і що багато груп людей дозрівають у беззаконні.

ЛЮДИ ЗА ЧАСІВ НОЯ

Ной закликав людей покаятися (див. Мойсей 8:20).

Люди вихвалялися власною силою (див. Мойсей 8:21).

Кожен думав лише про зло (див. Мойсей 8:22). Земля була наповнена насильством (див. Мойсей 8:28).

ЯРЕДІЙСЬКА ЦИВІЛІЗАЦІЯ

Багатьох пророків, у тому числі й Етера, було послано попередити людей, але їх було відкинуто (див. Етер 7:23–24; 9:28–29; 11:1–2; 12:1–3).

Таємні змови прискорили їхню загибель (див. Етер 8:16–25; 11:15; 14:10).

Люди розв’язали криваву й жахливу війну (див. Етер 14:18–22; 15:2, 16–19).

СОДОМ І ГОМОРРА

У Писаннях чітко не сказано, хто попереджав людей цих міст, розташованих у долині. Однак можна припустити, що слуги Господа (можливо, Мелхиседек і його люди, а також Авраам) були послані Господом попередити їх і свідчити про їхню злочестивість. Їхній гріх був “дуже тяжкий” (Буття 18:20; див також 18:20 п. *b*; 19:5; 19:5 п. *a*; Єзекіль 16:49).

У цих містах не було навіть десяти праведних людей (див. Буття 18:32).

Бог знищив міста, пославши вогонь і сірку з небес (див. Буття 19:24).

ЖИТЕЛІ ХАНААНУ

Вони “знехтували кожне слово Бога, і вони дозріли у своєму беззаконні” (1 Нефій 17:32–35).

Вони були дуже аморальними (див. Левит 18; 20).

Господь руками ізраїльтян знищив їх і змінив з лиця землі (див. 1 Нефій 17:33, 35).

ЗЛОЧЕСТИВИЙ НАРОД ІЗРАЇЛЯ

Мойсей попереджав Ізраїль про можливе відступництво і про знищення, яке прийде слідом (див. Повторення 8:19–20).

Багато пророків попереджали Ізраїль про необхідність покаятися.

Ізраїль був винним у злочесті; це виражалося в поклонінні лжебогам (див. Повторення 8:19; 2 Царів 17:7–18).

МІСТО АММОНІЙГА

Алма і Амулек застерігали людей, але були відкинуті (див. Алма 8–14).

Люди Аммонійги були винні в перекручуванні закону (див. Алма 10:13–15).

Законники і судді любили бариш більше, ніж Бога (див. Алма 11:24).

Вони переслідували і вбивали праведних (див. Алма 14:8–9, 14–19).

Місто було знищено ламанійцями, незважаючи на вихвалання його мешканців про неможливість знищення міста (див. Алма 16:2–3, 9).

НЕФІЙСЬКИЙ НАРОД

Мормон і Мороній застерігали людей (див. Мормона 3:2–3; Мороній 9:4, 6).

Ніколи серед дому Ізраїля не було такого злочестя (див. Мормон 4:12).

Серед нефійців і ламанійців спостерігалася жахлива картина “крові і різанини” (Мормон 4:11).

Таємні змови призвели до знищення нефійців (див. Етер 8:19–21).

Вони постійно жадали крові (див. Мороній 9:5).

■ Так само як Бог знищував злочестивих у минулому, так само Він знищить злочестивих у ці останні дні. З цієї причини Господь покликає пророків, щоб попереджати нас, так само як і в минулому. Злочестя світу символічно представлено Вавилоном Великим. Скористайтеся уривками з Писань з рубрики “Доктринальні принципи”, пункт Б 1 і Б 2 на с. 97 путівника студента, щоб показати, що Бог пророкував про падіння духовного Вавилону і що святым потрібно втікати з нього.

■ Втеча з Вавилону зовсім не означає того, що слід залишити одне місто й переїхати до іншого. Хоча в деяких містах може бути більше праведних людей і менше злочестивих, ніж в інших, кожного з нас у певному сенсі оточує Вавилон. В дійсності, Вавилон більше

пов’язаний з нашим особистим внутрішнім настроєм. Що ж тоді означає: втекти з Вавилону? (Покаятися в усіх гріхах, не дати світові себе забруднити, дотримуватися заповідей і бути вірними завітам). Як можна жити у світі й бути не від світу?

■ Що станеться з тими членами Церкви, які не втекли з Вавилону? (Їх буде знищено разом із злочестивими під час знищення, що передуватиме Другому пришестю Христа; див. УЗ 64:24). Багато членів Церкви залишаються у Вавилоні, навіть не усвідомлюючи цього. Протягом кількох останніх десятиліть багато аспектів Вавилону (подібних до описаних у семи цивілізаціях чи містах) мають місце на телебаченні, в кіно, музиці та літературі. Чи можемо ми по-справжньому втекти з Вавилону, якщо продовжуємо опосередковано долучатися до Вавилону через засоби масової інформації? Багато членів Церкви витрачають більше часу і грошей на розваги у Вавилоні, ніж на участь у розбудові Сіону. Прогляньте високі цілі святих останніх днів, описані у тринадцятому уложенні віри. Закликайте студентів повністю уникати Вавилону, будучи дуже вибірковими у телебаченні, музиці та літературі.

В. Сіон—це ім’я, дане Господом праведним святым.

■ Зверніться до шкали часу Вавилону і Сіону. Зверніть увагу, що, згідно із символізмом Писань, Сіон є протилежністю Вавилону. Якщо ми втікаємо з Вавилону, як нам було заповідано, ми повинні йти до Сіону. Що таке Сіон? Це місце? Чи це стан? Насправді, назва Сіон має кілька визначень і може стосуватися декількох місць, але щоб ці місця з повним правом називалися Сіоном, вони мають мати той же рівень праведності. Обговоріть визначення Сіону, дане Гарольдом Б. Лі та Президентом Спенсером В. Кімболом у рубриці “Цитати”, пункт В на с. 98 путівника студента.

■ У стародавні часи патріарх Енох заснував місто, де зібралися праведні з усієї землі. Ви можете прочитати надихаючу історію у книзі Мойсея 7:12–21, де описано, як люди втікали з духовного Вавилону й утворили праведне місто Сіон. Згідно з Мойсей 7:18, що є характерним для Сіону? Порівняйте це визначення Сіону з тим, що дано в Ученні і Завітах 97:21. Напишіть ключові слова про Сіон під словом “Сіон” на шкалі часу. Щоб Сіон було повністю встановлено в ці останні дні, в ньому повинні бути такі самі умови.

■ Після заснування Церкви у Скелястих горах під керівництвом Президента Бригама Янга, усім святым по всьому світу було заповідано збиратися в Сіон. Прочитайте слова гімну, написаного в перші роки існування церкви,— “Був, Ізраїль, ти в полоні” (Гімни, № 6). Завдання членів Церкви у наші дні—будувати

Сіон там, де вони живуть. Замість того, щоб їхати до Юти, святі збираються в коли Сіону, які швидко примножуються по всій землі. Всі благословення Сіону, в тому числі храми, дано людям там, де вони живуть. Старійшина Брюс Р. Мак-Конкі проголосив:

“Коли Сіону також організовано в багатьох куточках землі. У зв’язку з цим давайте поміркуємо над цими істинами: кіл Сіону—це частина Сіону. Ви не можете створити Сіон, не створивши часточки Сіону. Сіон—це чисті серцем; ми здобуваємо чистоту серця шляхом хрищення і послуху. Кіл має географічні кордони. Створити кіл—це ніби створити Місто Святості. Кожен кіл на землі—це місце збирання загублених овець Ізраїля, які живуть у цій місцевості.

Місце збирання перуанців—у колах Сіону в Перу або в місцях, що невдовзі стануть колами. Місце збирання чилійців—це Чилі, болівійців—Болівія, корейців—Корея; і так по всій земній кулі. У кожній країні розсіяний Ізраїль отримав заклик збиратися до кошари Христа, до колів Сіону, якщо такі організовані в цих країнах”. (“Come: Let Israel Build Zion,” *Ensign*, May 1977, p. 118.)

Старійшина Бойд К. Пекер радив подібним чином: “Повсюди існує небезпека. Дехто може сказати: “Якщо життя стане дуже поганим, ми переїдемо сюди або туди і будемо в безпеці. Там усе буде добре”. Якщо ви не влаштуєте так, щоб почуватися безпечно і мати хороше товариство, будучи самотнім чи вже маючи чоловіка або дружину і дітей,—то ви ніде не знайдете ні безпеки, ні щастя. Не існує такого поняття як географічна безпека”. (“*That All May Be Edified*,” p. 201.)

Г. Коли духовний Вавилон дозріє у беззаконні, буде встановлено великий Сіон останніх днів.

■ Прочитайте вірші, вказані в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Г на с. 97 путівника студента, де описано Сіон і його коли як місце прихистку святих останніх днів. Ви можете звернутися до книги Ісаї 33:20 і 54:2, де вперше в Писаннях згадується про коли. Згідно із символізмом, коли намету можуть збільшувати розмір і місткість намету, тобто Сіону. Коли утворюються нові коли Сіону, Сіон зростає. Як було пророковано: “Сіон має піднятися й одягнутися у своє прекрасне вбрання” (УЗ 82:14). В Ученні і Завітах 115:6 сказано, що в колах Сіону ми можемо знайти захист від бурі, коли гнів Божий проллється на землю. Обговоріть, як участь у праведних заходах приходів і колів зміцнює нас проти впливу світу, тобто духовного Вавилону.

■ Нагадайте студентам, що хоча Сіон і зростає, він не може бути встановлений остаточно, поки члени Церкви не житимуть згідно із принципами Сіону. Нагадайте вірш з Мойсей 7:18. Прочитайте Учення і Завіти 105:5. Наголосіть,

як важливо жити за цілестіальним законом—Господь не зможе прийняти до Себе Сіон, поки його жителі не стануть чистими серцем і не житимуть за “принципами закону цілестіального царства” (УЗ 105:5).

■ Де згодом розмістатиметься центр Сіону? На початку 1831 року, трохи більше, ніж через рік після відновлення Церкви, Господь дав одкровення пророку Джозефу Сміту про місце і землю, де буде знаходитися Сіон (Новий Єрусалим)—в Індепенденсі, округа Джексон, шт. Міссурі (див. УЗ 57:1–3; Уложення віри 1:10). Сіон останніх днів у Індепенденсі буде називатися Новим Єрусалимом (див. рубрику “Доктринальні принципи”, пункт Г 4 на с. 97 путівника студента). Старійшина Мак-Конкі застерігав тих, хто може спокуситися переїздом до Індепенденса зараз, очікуючи на майбутні події:

“Як ми знаємо, будівництво Нового Єрусалима належить майбутньому і відбудеться в час, вказаний через одкровення. Зараз святих не закликають купувати землі чи жити в окрузі Джексон чи в іншому місці поблизу. Одкровення про збирання в Індепенденсі й навколо нього прийде через пророка Божого на землі. Коли воно дійсно надійде і в ньому йтиметься про повернення святих у той Сіон, який не буде зрушено з його місця,—цей заклик не буде стосуватися всіх святих. До округи Джексон повернуться делеговані святі, як це і було. Ними будуть ті, кого буде призначено і чие служіння буде потрібне саме там. Решта Ізраїля залишиться у призначених їм місцях. Дім Господа—це дім порядку, і вірні святі чинять так, як їм наказано, і йдуть туди, куди просить пророк, бо його голос є голосом Господа”. (*The Millennial Messiah*, p. 294.)

■ Прочитайте уривки з Писань, вказані в рубриці “Доктринальні принципи”, пункт Г 6 на с. 97 путівника студента про те, що Сіон Еноха й Сіон в останні дні об’єднуються під час Другого пришествя Христа. Коментар Джона Тейлора в рубриці “Цитати”, пункт Г 4 на с. 99 путівника студента також описує це славетне возз’єднання.

Завершення

На завершення проспівайте гімн “Був, Ізраїль, ти в полоні” (*Гімни*, № 6). Запропонуйте студентам поміркувати над змістом гімну і прийняти рішення залишити Вавилон та прийти до Сіону у своїх думках і вчинках. Для перших святих було важливо фізично залишити свої рідні краї й зібратися в Сіоні на вершині гір. Сьогодні ми маємо зібратися до духовного Сіону, навчаючи принципам і законам цілестіального царства у наших домівках і колах Сіону й застосовуючи їх.

Вступ

Запитайте студентів, яка тема найчастіше звучить у Біблії. Написавши на дошці припущення студентів, прочитайте в рубриці “Цитати”, пункт А на с. 100–101 путівника студента зауваження старійшини Стерлінга В. Сілла.

Ідеї для навчання

А. Про Друге пришестя Спасителя пророкувалося протягом століть.

■ Зазначте, що про Друге пришестя часто згадується в Писаннях, оскільки пророки в усі віки мали повноваження пророкувати про цю велику подію.

Запропонуйте студентам скористатися Путівником по Писаннях (стаття “Друге пришестя Ісуса Христа”), щоб знайти принаймні одне пророцтво про Друге пришестя Христа, зроблене Малахією, Ісаєю, Єзекїїлем, Іваном, Павлом та Джозефом Смітом. Нехай студенти розкажуть про свої знахідки. Додайте слова про Друге пришестя, сказані іншими пророками і Самим Господом.

■ Допоможіть студентам зрозуміти, що пророки в усі віки пророкували про Друге пришестя Христа, аби вірні могли підготуватися до зустрічі з Ним. Обговоріть, що ми повинні робити, щоб підготуватися до Другого пришестя Спасителя.

Б. Спаситель кілька разів являтиметься, перш ніж відбудеться Його Друге пришестя до всього світу.

■ Покажіть карту світу. Попросіть студентів визначити, де явиться Спаситель. Допоможіть їм зрозуміти, що Спаситель кілька разів являтиметься, перш ніж відбудеться Його Друге пришестя до всього світу. Зверніться до рубрики “Доктринальні принципи”, пункт Б на с. 100 путівника студента. Прочитайте Даниїл 7:9–10; 13–14; Учення і Завіти 45. Напишіть на дошці чотири окремі випадки, коли Ісус являвся, про що йдеться в цих уривках з Писань. Ви також можете прочитати рубрику “Цитати”, пункт Б на с. 101 путівника студента. Щоб знайти Адам-онді-Аман та Інстенденс, шт. Міссурі (Новий Єрусалим), попросіть студентів звернутися до карти 5 у Путівнику по Писаннях.

В. Господь відкрив подробиці про свій остаточний прихід.

■ Зазначте, що більшість інформації про Друге пришестя, що міститься в Писаннях, стосується остаточного славетного приходу Спасителя. Запитайте студентів, про що вони думають, коли йдеться про Друге пришестя. Яким вони собі його уявляють? Напишіть їхні ідеї на дошці. Не робіть поки що ніяких висновків. Мета цієї вправи—допомогти студентам оцінити їхнє теперішнє розуміння Другого пришестя.

■ Багато студентів може запитувати, коли прийде Спаситель. Прочитайте Джозеф Сміт—Матвій 1:40; 1 Солунянам 5:2–4; Учення і Завіти 106:4–5. Обговоріть, як приходить злодій. Зазначте, що не буде ні телеграми, ні телефонного дзвінка, що попередять про Його прихід. Прочитайте Учення і Завіти 77:12–13 і Об’явлення 12–13. Потім прочитайте коментар Брюса Р. Мак-Конкі в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 102 путівника студента (див. *The Millennial Messiah*, pp. 21–22).

■ Здійснення багатьох подій, описаних в Писаннях, буде пов’язане з остаточним приходом Спасителя. Це ілюструють деякі уривки з Писань, вказані в рубриці “Доктринальні принципи”, з пункту В 3 до пункту В 10 на с. 103 путівника студента. Ви можете дати завдання студентам відшукати певні Писання і визначити, яку подію чи ознаку описано. Коли студенти будуть пояснювати події та ознаки, записуйте їх на дошці.

■ Висловлювання старійшини Річарда Л. Еванса допоможе студентам зрозуміти, яке ставлення вони повинні мати, готуючись до Другого пришестя.

“Я згадую одне твердження, що приписують, якщо я не помиляюся, Президенту Уілфорду Вудраффу. Кажуть, що кілька братів, які жили в той час, підійшли до нього (вони також цим переймалися) і запитали, коли, на його думку, настане кінець—коли буде прихід Господаря? Я думаю, що слово у слово відповідь, яку йому приписують, звучала інакше, але сам дух її передано: “Я живу так, немовби це буде завтра—але я продовжую садити вишневі дерева!” Мабуть, ми також можемо зробити ці слова девізом свого життя й жити так, ніби кінець настане завтра, та все ж продовжувати садити вишні!” (In Conference Report, Apr. 1950, p. 105–106).

- Запитайте, чому Друге пришествя Спасителя буде і прекрасним, і страшним днем. Для праведних—це день радості (див. Об'явлення 19:6–7); для злочестивих—це день смутку і знищення (див. УЗ 45:49–50; 29:15).
- Попросіть студентів описати мету Другого пришествя:
 1. Очистити землю від злочестя.
 2. Принести мир і встановити царство Боже на землі.
 3. Нагородити праведних.

Завершення

Прочитайте і обговоріть Учення і Завіти 38:30. Зверніть особливу увагу на фразу: “Якщо ви будете готові, ви не злякаєтесь”. Зазначте, що це твердження є і наказом, і обіцанням.

Вступ

■ Прочитайте наступну цитату і запитайте студентів, чи можуть вони здогадатися, хто і коли її сказав:

“Чи збільшилися наші знання або інтелект?

Чи є чоловік, що може вийти і змінити долю народів і дати щастя всьому світові? А може є царство чи народ, які можуть забезпечити загальне щастя своїх громадян або навіть своє власне благополуччя? Нашу націю, яка володіє більшими ресурсами, ніж будь-яка інша, з усіх боків роздирають міжпартійні суперечки, політичні інтриги та вузькі інтереси. Наші радники—в паніці, законодавці—у здивуванні, сенатори—в замішанні, торгівлю—паралізовано, торговельники—опустили руки, механіки—без роботи, фермери—вбиті горем...

Увесь світ схожий на великий театр, де є лише горе, нещастя і “тривога людей... і збентеження”. Нехай усі голосом грому скажуть, що людина не може керувати собою, видавати закони для себе, захищати себе, підтримувати особисте благополуччя або благополуччя світу”. (Joseph Smith, *Teachings of the Prophet Joseph Smith*, pp. 249–250).

Скажіть студентам, що цю цитату взято з редакторської статті, написаної пророком Джозефом Смітом у 1842 р. Зважаючи на подібні обставини у світі за часів Джозефа Сміта й у теперішній час, до якого висновку ми можемо прийти стосовно урядів, утворених людьми? Якого висновку дійшов Джозеф Сміт?

■ Покажіть свіжу газету і вкажіть на статті, які не будуть публікуватися за часів Тисячоліття. Обговоріть, які заголовки будуть типовими для газет, що публікуватимуться під час Тисячоліття.

Ідеї для навчання

A. Тисяча років Тисячоліття почнуться з приходом Спасителя у силі та славі.

■ Протягом шести тисяч років Бог давав людям можливість управляти собою у праведності. Більшості народів упродовж усієї історії не вдавалося це зробити. Відповідно до вказаних уривків з Писань, яку роль візьме на себе Спаситель, коли прийде вдруге?

Ісаїя 2:1–4. “Вийде з Сіону Закон”.

Ісаїя 9:6–7. “Влада на раменах Його. Без кінця буде множитися панування та мир,... щоб підперти Його правосуддям та правдою”.

Уложення віри 1:10. “Христос буде особисто царювати на землі”.

Учення і Завіти 29:11. Він житиме “в праведності з людьми на землі”.

Учення і Завіти 133:25. “Господь... царюватиме над усією плоттю”.

Б. Землю буде оновлено до настання Тисячоліття.

■ Прогляньте зі студентами десяте уложення віри.

■ Якою буде ймовірна тривалість життя смертної людини під час Тисячоліття? (Див. *Ісаїя 65:20*). Що сприятиме продовженню життя?

■ Попросіть студентів прочитати *Єремія 31:31–34* та *Учення і Завіти 84:98*. Яке велике обіцяння міститься в обох цих уривках? (Усі праведні ізраїльтяни особисто пізнають Господа).

В. Тисячоліття стане часом миру.

■ Чи є люди, які обирають жити злочестиво навіть у праведному суспільстві з праведними правителями? Що відбувається, коли царюють злочестиві? Що відбувається, коли злочестиві впливають не лише на уряд, але й на економіку, мистецтво, розваги, моду, освіту і науку? Чи це пояснює частково, чому Спаситель знищить злочестивих, коли Він прийде? (Див. *Мосія 29:17–23*; *Алма 46:9*).

■ Обговоріть, що відбувається, коли правлять праведні. Що, за словами *Ісаї*, відбудеться? (Див. *Ісаїя 26:9*).

Які із лих, вказаних у цих уривках з Писань, буде усунуто під час Тисячоліття?

Ісаїя 2:4 та Учення і Завіти 101:26. Війну та ворожість.

Мойсей 7:18 та Ісаїя 65:21–23. Бідність.

Учення і Завіти 101:32–34 та Ісаїя 11:9. Неосвіченість.

Ісаїя 11:9. Злочин.

■ Зазначте, що Сатану буде зв'язано під час Тисячоліття. Сатана часто заявляє, що він князь, тобто правитель цього світу. Хто дає йому силу правити? (Господь дозволяє Сатані спокушати людей, але слабкості людей дають Сатані силу правити). Коли люди перестануть бути злочестивими, Сатана більше не зможе правити. Обговоріть коментарі президента Джорджа К. Кеннона в рубриці “Цитати”, пункт В на с. 104 путівника студента. Як Сатану буде зв'язано під час Тисячоліття?

Г. Під час Тисячоліття Спаситель особисто буде царювати на землі.

■ Скористайтесь рубрикою “Доктринальні принципи”, пункт Г на с. 103 путівника студента, щоб присвятити час вивченню Писань. Виберіть один-два вірші з кожного розділу і заохочуйте студентів читати виноски та посилення в Путівнику по Писаннях.

Д. Остаточне прославлення землі відбудеться невдовзі після Тисячоліття.

■ Чи був період за всю історію Писань, коли існували майже такі ж умови, як і за Тисячоліття? (Серед праведних нефійців та ламанійців після приходу Спасителя). Як довго він тривав? (Майже двісті років). Чому цей період

закінчився? Обговоріть, як поступово виходив на волю Сатана, коли праведність серед нефійців та ламанійців занепадала (див. 4 Нефій 1:24–42). Чи буде мир під час Тисячоліття знищено таким же чином, тобто через занепад праведності? До чого згодом призведе порушення гармонії під час Тисячоліття? (Див. УЗ 88:111–15; 29:22). Яким буде кінець землі? (Див. УЗ 88:17–20; 130:8–11; 77:1).

Завершення

Тисячоліття—це час, коли святі перебуватимуть зі Спасителем. Протягом тисячі років він наглядатиме за нами, готуючи до цілестіального життя з Небесним Батьком.

Бібліографія

- Barlow, Ora H. *The Israel Barlow Story and Mormon Mores*. Salt Lake City: Orah H. Barlow, 1968.
- Barron, Howard H. *Orson Hyde*. Bountiful, Utah: Horizon Publishers, 1977.
- Brigham Young University 1981–1982 *Fireside and Devotional Speeches*. Provo: University Publications, 1982.
- Brown, Hugh B. *Eternal Quest*. Selected by Charles Manley Brown. Salt Lake City: Bookcraft, 1956.
- Cannon, George Q. *Gospel Truth*. 2 vols. Selected by Jerreld L. Newquist. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1957.
- Clark, James R., comp. *Messages of the First Presidency of the Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*. 6 vols. Salt Lake City: Bookcraft, 1965–1975.
- Dunn, Paul H., and Eyre, Richard M. *The Birth That We Call Death*. Salt Lake City: Bookcraft, 1976.
- Evans, Richard L. *Richard Evans' Quote Book*. Salt Lake City: Publishers Press, 1971.
- Frank, Harry Thomas. *Discovering the Biblical World*. New York: Harper and Row, 1817. Reprint. New York: Hammond, 1975.
- Grant, Heber J. *Gospel Standards*. Compiled by G. Homer Durham. Salt Lake City: Improvement Era, 1941.
- Hanks, Sidney Alvarus, and Hanks, Ephraim K. *Scouting for the Mormons on the Great Frontier*. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1948.
- Hinckley, Bryant S. *Sermons and Missionary Services of Melvin Joseph Ballard*. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1949.
- Hymns of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*. Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1985.
- Journal of Discourses*. 26 vols. London: Latter-day Saints' Book Depot, 1854–1886.
- Kimball, Spencer W. *The Miracle of Forgiveness*. Salt Lake City: Bookcraft, 1969.
- . *The Teachings of Spencer W. Kimball*. Edited by Edward L. Kimball. Salt Lake City: Bookcraft, 1982.
- Lee, Harold B. *Decisions for Successful Living*. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1973.
- . *Strengthening the Home*. Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1973.
- Maxwell, Neal A. *Things As They Really Are*. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1978.
- McConkie, Bruce R. *Doctrinal New Testament Commentary*. 3 vols. Salt Lake City: Bookcraft, 1965–1973.
- . *The Millennial Messiah*. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1982.
- . *Mormon Doctrine*. 2d ed. Salt Lake City: Bookcraft, 1966.
- . *The Mortal Messiah*. 4 vols. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1979.
- . *The Promised Messiah*. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1978.
- McKay, David O. *Gospel Ideals*. 3d printing. Salt Lake City: Improvement Era, 1954.
- . *Home Memories of President David O. McKay*. Compiled by Llewelyn R. McKay. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1956.
- Packer, Boyd K. *The Holy Temple*. Salt Lake City: Bookcraft, 1980.
- . *"That All May Be Edified."* Salt Lake City: Bookcraft, 1982.
- Smith, Joseph. *History of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints*. 7 vols. 2d rev. ed. Edited by B. H. Roberts. Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1932–1951.
- . *Teachings of the Prophet Joseph Smith*. Selected by Joseph Fielding Smith. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1938.
- Smith, Joseph F. *Gospel Doctrine*. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1939.
- Smith, Joseph Fielding. *Answers to Gospel Questions*. 5 vols. Compiled by Joseph Fielding Smith, Jr. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1957–1966.
- . *Church History and Modern Revelation*. 2 vols. Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1953.
- . *Doctrines of Salvation*. 3 vols. Compiled by Bruce R. McConkie. Salt Lake City: Bookcraft, 1954–1956.
- . *The Life of Joseph F. Smith*. Salt Lake City: Deseret News Press, 1938.
- Speeches of the Year, 1973*. Provo: Brigham Young University Press, 1974.
- Talmage, James E. *The Articles of Faith*. 12th ed. Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1924.
- . *Jesus the Christ*. 3d ed. Salt Lake City: The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 1916.
- Tate, Lucile C. *LeGrand Richards: Beloved Apostle*. Salt Lake City: Bookcraft, 1982.
- Taylor, John. *The Gospel Kingdom*. Selected by G. Homer Durham. Salt Lake City: Bookcraft, 1943.
- . *The Mediation and Atonement*. Salt Lake City: Deseret News Co., 1882. Reprint. Salt Lake City, 1964.
- Widtsoe, John A. *Evidences and Reconciliations*. 3 vols. in 1. Arranged by G. Homer Durham. Salt Lake City: Bookcraft, 1960.
- , comp. *Priesthood and Church Government*. Rev. ed. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1954.
- Young, Brigham. *Discourses of Brigham Young*. Selected by John A. Widtsoe. Salt Lake City: Deseret Book Co., 1941.

ЦЕРКВА
ІСУСА ХРИСТА
СВЯТИХ
ОСТАННІХ ДНІВ

